

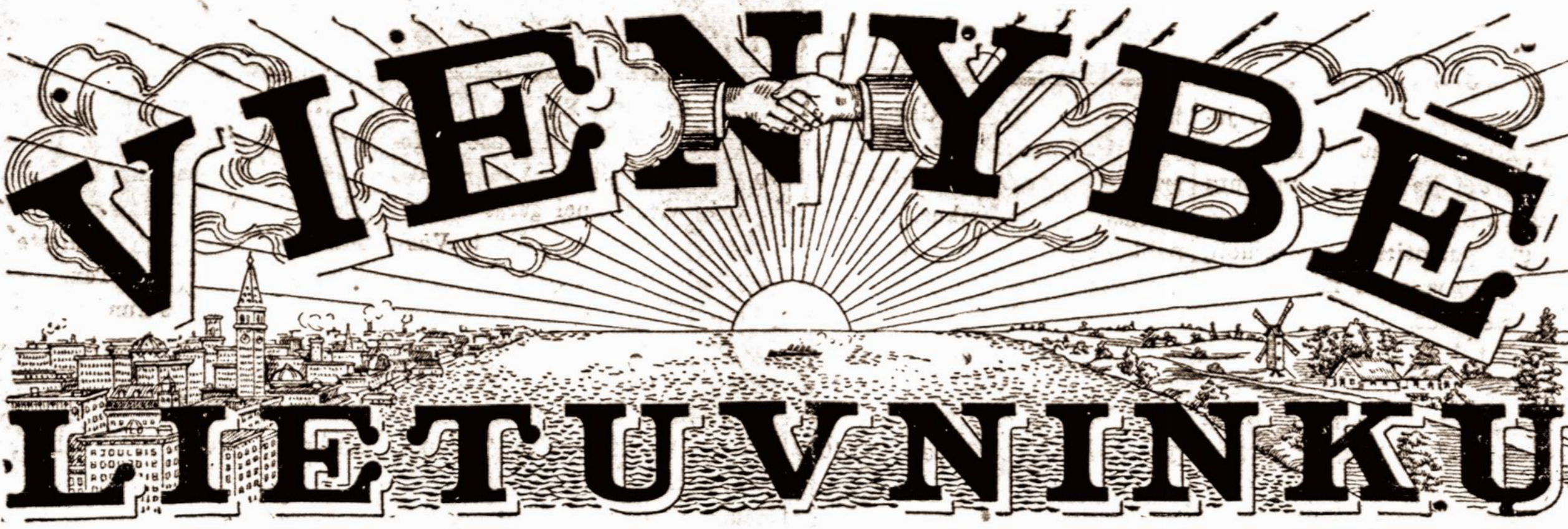
MAR 20 1914

The New York Pub Lib
476 Fifth Ave

Cursio
dupl

"VIENYBE LIETUVŲNINKŲ"

ISEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų metų.
Apparsinimų kainų klauskite taišku:
J.J. Pauksztis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.



"VIENYBE LIETUVŲNINKŲ"

PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

No. 11.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXIX

Brooklyn, N. Y. 18 d. Kovo (March) 1914 m.

**VALDŽIOS SUMANYMAS
BEDARBĘ PRAŠALINTI.**

Pereitą savaitę mūsų valstijos valdžia netikėtai sukruto rupinties apie bedarbius, kurie pradėjo revoliucijoniškai banguoti. Valdžia mato, kad New Yorko mieste dalykai eina prastyn. Iš pradžių buvo sakoma, kad šita bedarbė esanti tik pramanyta. Net netikėta darbo unijoms, kurios sumetė, joguei New Yorke yra į pusę milijono žmonių norinčių dirbti, bet negaunančių darbo. Tegul darbo unijos tą skaitlinę biskį ir išputė. Bet dabar niekas nederbista ginčyti, kad bedarbių skaičius siekia į 400,000. Tai jau širpulingas skaičius! Ir kada industrialistai (I. W. W.) burius žmonių vedžiojasi po bažnyčias, reikalaujami maisto ir nakvynės, tai, nors iš tulų bažnyčių juos vaiko ir areštuoja, bet kitose juos meiliai priima, nes mato, kad čia nebėra juoko. Menkas juokas, kada minios žmonių iš liuosoro noro prisiima ubagų gyvenimą. Juk mažai yra žmonių, nors žemiausiai nupuolusių, kurie iš liuosoro valios nupultų iki tokio laipsnio.

New Yorko gubernatorius, p. Glynn, padavė sumanyimą, kaip bedarbes su mažinti. Šis sumanymas ne benaujas, bet dabar labai akyvas. Juomi bus išbandyta žmonės: ar jie nori bile kur gyventi dėl duonos kashnio, ar jie taip yra prie didžiųjų miestų prisirišę, kad beveikia šitokiuose kriziuose čia gyventi ir elgetauti. Sumanyta inkurti valdžios darbo biurus (pridursime, kad apie šituos biurus valdžia amžinai šneka ir niekad neįvykina!). Iš šitų biurų busiųjų darbininkams sujieškoma darbai ant farmų čia pat New Yorko valstijoje. Esą, kas savaitę valdžia savo lėšomis išgabensianti ant farmų prikimštus darbininkų du vagonu. Žinoma, ga- bės tik tuos, kurie į biurą atsišauks ir norės ant farmų išvažiuoti. Tokiu budu, esą, ir bus sumažinta New Yorko bedarbių armija. Mat, kaip lengvai valdžia moka išrišti tokius didelius klausimus!

Tečiaus tas lengvai duodasi tik ant popieros. Praktikoje visai kitaip atrodo. Kas gi nežino, kad iš mies- čionies yra menkas farmų darbininkas. Pagyvenęs

mieste penketą-šešetą metų, žmogus nuo žemės darbo atpranta. Farmos jam lyg kokia katorga. Čia jis nors ilgai dirba, bet turi valandas. Ant farmų dirba nuo tamsos iki tamsos. O mokestis daug mažesnė. Prie to jis mieste pripratęs prie teatrų, balių ir saliuų. Čia jis atsipučia liuosam laike. Ir todėl jis laikosi miesto prikębės, kiek tik galima, — nors ir badmiriaudamas. Ir kas jį privers iš čia keltis? Juk valdžia priversti negalės. O čia dar bedarbiams agituoja industriečiai, kad niekur nevažiuotų, bet kad verstų valdžią duoti jiems darbus. Vat kame ir guli šunytis pakastas. Vat delko ir šitas valdžios sumanymas nežada vaisių.

Suprantama, kad gyvenimas ant laukų ir žemdirbystė yra vienas iš sveikiausių ir ramiausių darbų. Jis net yra pagarbus. Juk pirmiausia pasaulyje žmogus buvo artojas ir gali but, kad bus paskučiausias, kuris pasauliui baigiantis nuo žemės- motinos darbo atsitrauks. Vienok Amerikos farmos žmogaus nelabai vilioja. Valdžia mažai ikšiolei dirbo, kad žmones prie žemės pri- rišti ir jos darbą padaryti maloniu ir pritraukiančiu. Du keliai prie žemės gyventi pasilieka. Vienas senovinis — tai smulkus žemės išdali- nimas kiekvienai šeimynai po truputį, kad žėdnas ant jos jaustųsi ponu. Antras moksliškas — kad valdžia žemę sūbendrintų ir su nau- jausiomis mašinomis, imtų ją išdirbinėti, samdydama piliečius prie darbo, kaip į pačtą. Vienas ir kitas savo laiku ir savo vietoje buna geras. Bet šitoks, koks da- bar yra, prie žemės žmonių nemasina. Žmonės nori liuo- sybės ir ją randa tik mies- tuose. Ant farmų jos ne- randa. Ir ant Amerikos far- mų viešpatauja tik žemės ir žmonių išnaudojimas. Iš žemės traukiama tik dau- giau pinigų, o iš žmonių — tik jų sveikata. Štai delko ir svetimtaučiai ateiviai, nors iš žemdirbystės šalių atvažiuoja, vienok ant farmų eiti nesimasina.

Vėlai valdžia suskato be- darbes gydyti, ragindama žmones eiti ant farmų. Rei- darbininkas. Pagyvenęs

Reikėjo nesistengti, kad sve- timtaučius varu suameriko- ninti. Ir dabar, šitame ne- laimingame bedarbių krizj dar vis kalbama tik apie su- amerikoninimą. Amerikonų pažiuras pereitą savaitę iš- reišė bankietė žinomas vi- suomenės veikėjas, Dr. A. Eugene Bartlett. Jisai tarp- kito štai ką pasakė: „Dabartinjė bedarbėj New Yor- ke daugybė atėivių yra tik svetimtaučiai arba svetim- taūčių vaikai. Šitame mieste svetimtaučiai atgabeno pavojų. Mat, jie labai neap- sviesti. Ir ta pati IWW (in- dustriečiai) susideda veik iš svetimtaūčių, kurie surenka tarp savęs tamsiausią gava- lą. Iš kur tas atsirado? O gi iš ten, kad mes leidome jiems isikurti savo svetim- taūčių kolonijas. Pama- tysite, kad reikės apgailėti tą dieną, kurią mes pavėli- jome savo miestuose svetim- taūčiams sutverti jų sody- bas, i kurias jokiu budu ne- gali isisunkti amerikoniška- sis apsvietimas“. Štai ką amerikoni šneka ir kokias nuomones auklėja. Reikia tik visus suamerikoninti, o tada nebus bedarbių, ir tada bedarbė atsirađus žmonės bėgs ant laukų!

Žinoma, gal yra dalis tei- sybės, kad bedarbėse dau- giau buna atėivių. Paskiau- siai darbų netenka amerikoni- nai, — nors ir jų dabar daug yra be darbo. Mat, ameri- konas amerikoną visur dar greičiau pasigelbės, ir greičiau svetimtaūčių atleis nuo darbo, negu saviškį. Bet vis- gi negalima pritvirtinti, kad iš dabar esančių 5,000, 000 bedarbių Amreikoje, vi- si jau būtų svetimtaučiai. Ir kas dar yra pastebėta, kad tarpe tų svetimtaūčių, kurie yra apsigyvenę savo tautiš- kose kolonijose (lenkai, šve- dai, vokiečiai) visai nesigir- dėti apie tokias minias be- darbių, kaip tokiuose ameri- konizuotuose centruose, kaip New Yorkas, Chicaga ir San Francisco. Čia jau rodos daugiausiai buvo pasi- darbuota ir yra darbuojama, kad tik greičiau ir dau- giau svetimtaūčių suameri- koninti. Ir štai minios šitų naujai iškeptų „amerikonų“ rengia net milijoninę armi- ją bedarbių vesti į Washing- toną, kad padaryti iš savęs parodą akyse kongreso.

Kaip sutautinimas, taip ir ištautinimas nelošia jokios rolės pagerinime ekonomišk- ojo gyvenimo. Sutautini- mu mes vadiname — per- gvoltą vertimą į svetimą tau-

tystę; ištautinimu gi mes vadiname internacionalų li- guistą riksmą, kad mums tautystės nereikia. Jie abe- ji yra apjakę šovinstai. „Tikriesiems amerikoni- nams“ lai būtų žinotina, kad tik didelėms grupėms galima būtų įvairių tautų žmones ant farmų apgyven- dinti, — tada lietuviai, ru- sai, lenkai, slavokai, italai ir kiti nesibijotų eiti ant far- mų ir net pusė iš jų bėgtų iš miestų prie sau priprasto darbo, jei jie tenai rastų sa- vo tautiečius gyvenančius ir valdžios pagelbstinus apsi- gyventi ant tų 30,000,000 ak- rų žemės, kuri dabar Ameri- koje sakoma yra apleista, tik reikia irriguoti — tai jau pamestina žemė. Kodel valdžia nebando svetimta- ūčiams pagelbėti ant tų mili- jonų akrų žemės gru- pėms išsikelti ir pra- skystinti jau taip dides- miestų tirstumas? Kad bi- josi svetimtaūčių bedarbių, kodel jiems neduoda tų ap- leistų žemės pustyrių kul- tivuoti? Kodel tik dabar bando juos išvyti iš miestų, kada jau tie pradėjo buriais į bažnyčias griautis?

Lai bus laimingas tasai gubernatoriaus Glynn su- manymas. Net ir patariame savo žmonėms, kaip ir vi- suomet rašėme, kad tvirtų- si už žemdirbystės, kaipo labiausiai užtikrinto ir ra- miausio gyvenimo. Bet mes nelabai tikime į tą praman- tą gyduolę prašalinimui da- bartiųjų bedarbių. Miestų ir fabriky gyvenimas turi buti pakreiptas į kitą pusę, kad mažiau būtų darbinin- kai išnaudojami. Gi sve- timtaučiai turi buti globė- jami ir jiems duodama leng- vomis išlygomis žemės nus- pirkti, namai pasistatyti ir savo tautiškos kolonijos iš- kurti. Amerikoninimas ir amerikoniškos kalbos plėti- mas dar nėra pirmutinė ir paskutinė palaima valstijo- je. Greičiaus tokis kietas tautysčių suveržimas nuves šitą resubliką prie nupuoli- mō, kaip visą pasaulį norė- jusią apžioti senovinę Ro- mos respubliką. O mat gi laimingai gyvena Šveicari- ja, kur italy, vokiečių ir francuzų kalbos greičiumai yra pripažintos ir net val- diški raštai tose trijose kal- bose yra spausdinami, kad laisvai galėtų plėtotis įvai- rių tautysčių genijai, ir kad jie noriai plėtotų šalies ge- rovę.

Peržvalga.

// Valparaise pradeda lietuvius „persekioti“.

Indomią žinutę perskaitome iš „Kovos“, kur rašo tulas Valpa- raiso universitatės studentas, T. J. Kučinskas. Trumpai sakant dalykas buvęs tame. Kučinskas tapęs naktį užpultas keleto vyrų, kurie atėję jo kambarin ir miegančiam davę į burną. Kučinskas pasiskundęs universitatės vice-prezidentui p. Kinsey, bet ir jis bent kelis sukruvinęs, nes bu- vė jam iš anksto apie užpuolimą pranešta, todėl jis turėjęs koki ten ginklą. Norėjęs išpikrti poli- cijos varantą ir mušikus areštuoti, bet nežinojęs užpuolikų vardų. Kiti žinoję. Klausęs lietuvių-kata- likių — tas nepasakęs. Klausęs lietuvių socialistų — ir tas nepasa- kęs. Pagaliau turėjęs iš Valpa- raiso pabėgti. Kučinsko nuomonė esanti, kad tą viską surengusi uni- versitatės valdyba. Mat jisai (Ku- činskas), esančiuose anglų kalbo- je debatuose „uždavęs pipirų šiandieninei sistemai ir patriotams.“ O kadangi universitatėje esą „šnipų“ ir „chuliganų,“ tai matyt, esą, kad tie valdybai pra- nešė, — na, o valdyba nieko gere- snio su baisum Kučinsku ir nera- dūsi padaryti, kaip tik užleisti „chuliganais.“

Šitas atsitikimas matyt nėra iš- inislytas. Bet vienok neintikėti- ni Kučinsko išvedimai. Valparai- se, kaip ir kitose Amerikos univer- sitatėse, yra tiek ir tiek socialis- tų ir anarchistų; vienok niekas jų nepersekioja. Mat jie ir deba- tuose laikosi išmintingos normos ir taktikos. Kas kita su lietu- viais. Juk mūsų socialistų laik- raščiuose taip ir blizga šlykščios kolonijos; patriotai yra parazitai, siurbeliai, išgamos, juodašimčiai, chuliganai, renegatai, patriotpa- laikiai ir t. p. Be abejonės, kad ir Kučinskas buvo iš savo laikra- ūčių „perlus“ pasėmęs“ ir deba- tuose su amerikonais panaudojęs. Gi amerikoniškai girdėdami pa- skaitė jį už paprastą degeneratą ir iškirto šposą. Tiesa, šitas špo- sas biauurs, bet jisai mūsų palai- dunijos dar neįsteisina. Ir kas dar liudniau, kad mes net ir Val- paraisą savo laikraščiu nešvaru- mu užteršėme. O čia buvo vienim- tėlė vieta, kur neturtingas lietu- vis galėdavo pasiekti šiek tiek ap- sišvietimo.

// Matai, kaip susijieškojo savuosius...

Anuo sykiu „Kova“ ir kiti jos vienaminčiai labai smarkiai su- sūko ant „Vien. Liet.“ už patėmi- jimą „Kovai“, joguei negražu yra džiaugties iš to, kad apie kalė- das peštukai užpuolė ant poros brooklyniečių vyrų ir sumušė

juos. „Kova“ ir jos draugai rei- kalavo, kad mes tuos peštukus su- jieškotume ir praneštume jų var- dus. Met atsakėm, kad tai, ne mūsų darbas, nes apie tą užpuoli- mą „Kovoje“ džiaugtasi. Nieko nepėšusi „Kova“ pati sujieškojo savo korespondentą, koki ten K. Lapikaitį (visai Brooklyne negir- dėt!) ir štai ką nuo jo iškvosė. Tas Lapikaitis „prirodo,“ kad ant pp. Ambraziejaus ir Martusevi- čiaus užpuolė ne socialistai, bet „tautiečiai“, butent kokie ten S. Diersus ir A. Bauža. Tas jau ge- rai. Bet štai kas negerai. „Ko- vos“ korespondentas rašo, kad tie užpuolikai esą „tautiečiai“, ir per dienas ir naktis apie „Vienybės Liet.“ duris trainiojasi. Vat ka- me „Kovos“ korespondentas sa- ve sugauna. Mums visai negir- dėti tokie žmonės (o juk rodos kas gi geriau galėtų tautiečius pa- zinti, kad ne mes!) Pagaliau pp. Ambraziejų ir Martusevičių su- mušė ne ties mūsų durimis, bet toli vidurmiestyj iš vestuvių grįž- tančius. Dargi pagaliau juos už- puolė ne du, bet keli, iš kurių, kaip girdėjome, tik du buvė areš- tuoti. Dabar tegul „Kovos“ kore- spondentas mums atsakys: kaip jam pasitaikė buti naktimis ant gatvių tenai, kur peštukai buna? kaip jis žinojo net jų vardus? ir kodel jis anuosyk su tokiu džiaugsmu rašė į „Kovą“ kad, girdi, „apkulė patriotus vienybinin- kus“? Juk jau tas vienas jo pa- sidžiaugimas rodo, kad jis su peš- tukais turi labai artimus ryšius ir net užjaučia jų darbams!

// „Vilijos“ bendrovė — socialistams pavojus!

Nelabai senai „Kovoje“ buvo rašyta apie lietuvių pramonijos bendrovę „Viliją“, kuri Vilniuje jau dvejetas metų gyuoja ir po mažu pradeda prie savęs tuopti visus pasiturinčius lietuvius, kad jie savo pinigais galėtų pigesnius žemdirbystės tavorus įsigyti ir prilaikyti Lietuvoje lietuvių kapi- talus. Kitaip juk per amžius lie- tuvių kapitalą išveža vokiečiai, žydai ir rusai, o Lietuva pasilieka vis ir vis nuliežta ekonomiškai. Taigi ta bendrovė jau tada „Ko- vos“ straipsnyje pavirto į dieglį. Rašėjas šaukė „lietuvius darbi- ninkus,“ kad ją boikototų, nes, esą, baisu kad neišaugtų buržu- zinė įstaiga. Dabar „Kovos“ nr. 11 rašo jau matyt, iš Vilniaus ko- kis buržuazijos išgązdintas „Vy- tautas“ ir „Viliją“ tamsiausiai nupiešia. Už „Vilijos“ rėmimą kliuna net p. Janulaičiui (girdė- jote!) ir „Lietuvos Žinioms“ (ku- rios, pridursime, amžinai kokie- tuoja su mūsų juodastikliais laik- raščiais ir niekad vienok jiems ne- įtinka: nabagės, dar nepersitikri- no, kad tas negalima...).

Juokinga ir graudu. Čia nuo- lat visi lietuviai šankia, kad rei- kia mūsų šalis pakelti ekonomišk-

kai; vienok kaip tik kokį didesni darbėlį vieni iš mūsų pradeda, tuojuos vėl kiti ima griauti, kad tik nenuskriausti svetimtaučių pramonininkų, kurie Lietuvoje sau milijonus sukrauna! Neįspa- sakytai didelis ir gyvuliškas dar- tebėra pas mūsų žmones pavydas.

Pataria, kad lietuvių išniekinimą atitaisyty.

Paminėjęs iš „V. L.“ praneši- mą, kuriame buvo paminėta iš „Boston Globe“ Bagočiaus šmei- žimas visų lietuvių, „Katalikas“ nr. 11 šiaip sako: „Vadinasi, Ba- gočiaus Amerikos lietuvių anar- chistais išvadino. — Tuo dalyku tuojuos turėtų užsiimti Lietuvių Spaudos Draugija Amerikoje. Pirmiausia reikalinga tame pačia- me „Boston Globe“ atitaisyti tas Bagočiaus nesąmones kaslink A- merikos lietuvių, gi paskui pla- čiau nušviesti jo paties — pasak- jo — moralį sugedimą. Tada Ba- gočiaui išnauro prisieis pasakyti: „Dabar aš nieko neturiu, viltis pračjo, vien Kristus man teliko ir tik juomi vilniusi...“ (Zr. Bago- čiaus išpažintis — V. L. nr. 8).

Žinoma, kad lietuvių išvadini- mas anarshistas ir blogiausias žmonėms akyse amerikų turi būti veikiai atitaisytas. Tuom blogiau, kad čionai lietuvius į- skundžia patsai lietuvis, ir dar įskundžia tokiame laike kada A- merikos kongresas taikosi lietu- viams į Ameriką uždaryti kelį. Musų draugijos ir ypač socialis- tai, kurie išneša protestus prieš valdžią, pirmiausia turi išnešti protestą ir prieš lietuvių denucei- atorius.

Literatūros žinios.

Rašo „Viltis“: „Naujas lietu- vių laikraštis. Kaip praneša vo- kiečių laikraščiai, pasirodė Tilžė- je naujas lietuvių laikraštis, „Mu- sų Gyvastis“. Leidėjas esąs p. G. Seklys iš Šilokarčiomas. Laik- raštis eisias du kartus per mėnesį ir seksias visą lietuvių tautinį bei kultūrinį gyvenimą.“

Iš „Liet. žinių“: „Kaune pa- sirodė pirmas „Mokytėjo“ nume- ris. Jis eina kaip nepokamas „Draugijos“ priedas. „Mokyto- jo“ formatas toksai kaip „Drau- gijos“.

Parama nuo žydų: „Ryga, gruod-žio 20 d. 1910 m. Jakavičius tu- ri Rygoje ant katalikų gat. ma- žutę knygų prekystę ir spaustu- vę ir leidžia kas savaitę liet. kalba laikraštėlį „Rygos Naujienos“ social-demokratišk. ir prieštiky- binės pakraipos. Kaip girdžia- ma — Jakavičius gauna pašalpą nuo žydų soc-dem. komiteto „Bundo“.

„Vilnius“ išėjo 2-ras numeris Rygiečiams dabar bus galima vie- tinios šlamštus laikraštisima pa- keisti šiek-tiek rimtesniu — „Vil- nimi.“ Geros kloties.“

Labai pagirtini raštai.

Musų visuomenei dar tik atbu- dus iš priespaudų letargo ir tik pradėjus save lavinti kultūriškai, kad pasivyti kitas kultūriškas tautas, labai reikia gerų auklėji- mosi raštų. Vienas iš tokių rašy- tojų yra p. Orison Svett Marden, kurio veikalą „Gyvenimo Mokyk- la“ anais metais išvertė p. K. Pui- da. Labai nusidžiugome, kada pastebėjome kelete pastarųjų „Ka- taliko“ NN spausdinamus šito di- delio pedagogo verstus straipsne- lius. Nr 11 yra straipsnelis „Angk- ir tobulinkis.“ Jis ragina prie- kantruho ir ištesėjimo. Gražiausi yra užbaiga, kaip va: „Šimtai vyrų ir moterų šioj ka- lyj aimanuoja, gauną mažas al- gas, neturį progų. Išlikro gi jie

yra sukuryje visokio biznio, ju- dėjimo, o tai geriausia jiems mo- kykla. Jei jie atsimerktų, būtų budrus, gilintų į dalykus, steng- tų įgyti pažinties, jie nedejuotų neturį progos, arba kad likimas eina prieš juos. Jie matytų kad stovi ant kelio, kurs veda prie gerbuvio. Jie suprastų, kad dir- bant, besiveržiant pirmyn, jie ga- ly gale pasieks tikslą.“

Byla su kunigu.

Apie kivirčius Cambridge, Mass. parapijonų su kun. Krasnicku pas- mus jau buvo rašyta. Dabar „Lie- tuva“ patalpino (nr. 10) užbaig- tiną ginčą. Jį veda B. Lorentas, o užbaigia kun. Krasnickas. Lo- rentas užmeta kun. Krasnickui, kad tasai sumušęs vargoninką ir kad rinkdamas parašus ant prote- sto prieš savo neramiuosius para- pijonus, tuos parašus paėmęs nuo mažų vaikų (jų buvę apie 37). Kun. Krasnickas ant vietos jam atsako, kad parašai buvę vaikų už tuos tėvus, kurie nemoka rašyt. o apie nesutikimą su choru i apie mušimą vargonininko, kun. K. šiaip ir smarkiai atmuša: „Jokių chorų nevaikiau, ir jokių vargo- nininkų nemušiau.“

Kame teisybė — sunku žinoti. Bet kada laikraščiai jau pradeda rašinėti apie muštynes tarp ku- nigo su vargonininku, tai galima suprasti, kaip tas musų kunigų au- toritetą žemina. Ar ne laikas bu- tų musų kunigams įvesti parapi- josna geresnę tvarką?

Kanados lietuviai.

„Lietuvon“ rašo porą žinučių iš Kanados. Pirmoji yra iš Win- nipego — vieno iš didžiausių Ka- nados miestų. Čia lietuviai apsi- gyvenę nuo kokios 14 metų atgal. Nuo poros metų gyvuojanti drau- gystė D. L. K. Vytauto, o nesė- nai susitvėrusi ir SLA. kuopa D. L. K. Keistučio vardu. Šitame mieste gyvenę nuo 10 metų pasi- ltrūs fotografas p. J. Alekna, bro- lis kun. A. Alekno, kuris Kaune leidžia ir rėdo laikraštį „Vieny- bė.“ Daugiausiai čia lietuviai e- są kauniškiai (šiauliečiai ir vilk- mergiečiai); suvalkiečių vos ke- letas. Abėnai čia lietuviai gana neblogai pasilaiką.

Kita žinutė iš Toronto. Ir čia lietuviai pradėję apsigyventi nuo kokios 14 metų. Viso labo čia lietuvių esą 380. Jie šiaip užsi- imą: 86 prastį darbininkai, 28 siu- vėjai, 23 dailydės, 2 kurpiai, 2 ma- šinistai, 2 biznieriai ir 1 barzda- skutis.

„Aušros“ apyskaita.

Laikraščiuose paskelbta apy- skaita chiciginio „Aušros“ sky- riaus, kuris seniau buvo viena iš darbščiausių kultūrinių įstaigų: įsteigė knygyną, mokyklą, skai- tyklą, laikydavo paskaitas ir tt. Revizijos komisija žinodina, jo- gei draugija ir pernai gerai veik- kė, tik įsiskolino. Mokyklą ir da- bar lanką 70 žmonių va- karais ir apie 20 die- nomis. Pinigais per 1913 m. in- plaukė \$1.881.95. Išleista \$1.819. 23. Bet „Aušra“ esanti skolin- ga įvairiems žmonėms ir įstai- goms \$522.25 (nors ir „Aušrai“ esą skolingų ant \$240). Taigi nors dabar ant rankų „Aušra“ tu- rinti \$64.72, vienok esanti įsisko- limui nedateklui ant \$202.53.

Keletas žuvusių lietuvių.

Iš „Saulės“ dažinome apie šiuos žuvusius lietuvius: Julionas Lut- kevičius, iš Kauno gub., Panevė-žio p., gyvenęs Aberdeen, Wash. Jį vasario 26 d. užmušė ant ge- ležinkelio. Jis turėjęs New Yor- ke tėvus, du brolius ir seserį (at-

sišaukt adresu: P. Gribas, Box 649, Aberdeen, Wash.). Taipgi arti Tamaqua, Pa., kasyklose už- muštas Pranas Šimkus, 40 metų; palikęs pačią ir keletą vaikų.

„Kova“ praneša apie Praną Jankauską su žmona, kuriuodu ra- do nuo gazo užtroškusių. Jiedu buvo dar tik apsidevę. Žmonos pavardė prieš apsidevimą buvo Marė Prasčiūtė. Gyvenę ant 1015 Carlton gat.

Vėl Dilionis.

Žinomas kun. kartais vadina- mas „kunigu kabėse“ Vincas Di- lionis buvo jau ramiai sau apsi- gyvenęs prie buvusio vyskupo Or- tynskio. Philadelphijoje, kaip graikų-katalikų, ar kaip sen-kat- talikų, kunigas ir kaip minėto- jo vyskupo sekretorius. Jisai ro- dos jau buvo metęs Bandomos tvirti lietuviškas, nuo Romos ne- prigulmingas, parapijas (nors ban- dė daugelyj vietų, kaip va: Bal- timcrėj, Waterburyj, Philadelph- ijoje ir Brooklyne). Tečiaus vis išsiilgstama tarpe lietuvių gyven- ti. Dabar girdėtis, kad jisai Phi- ladelphijoje vėl sutvėręs naują lietuvišką parapiją ir net jau lai- kės pamaldas ant Catherine str. pasamdytoje bažnyčioj, netoli ku- nigo Kaulakio bažnyčios. Ar da- bar Dilionis atvirto į paprastąjį kataliką, kaip sakoma, romietį, ar jisai sutvėrė vėl Romai nepri- gulmingą parapiją — dar tikrai nežinia.

Duonelaičio raštai jau išėjo.

Šiomis dienomis gavome naujai išleistą tomelį Kristiono Duonelai- čio raštų. Tai yra tie raštai, ku- riuos šiemet buvo ketinusi išleisti musų TMD. Dabar juos išleido M. Piasekaitės-Šlapelienės knygynas Vilniuje. Tai yra nuo 88 pusl. kniguotė, kur tilpę Duone- laičio eilutines pasakėles, pora jo laiškų ir trumputė jo biografija. Taipgi pridėta trumpas žodynė- lis: tas paaiškina daugelį žodžių, kurie Duonelaičio gadynėje bu- vo. Ir da ir dabar Prusouse) varto- jami, tečiaus šių dienų skaitoto- jams, ypač ne prusams, būtų ne- suprantami. Išleidimas dailiai at- rodo ir kiekvienam lietuviui ma- lonu bus dabar šito musų didelio poeto raštus įngyti.

Industrialistų laikraštis.

Žinomoji Industrial Workers of the World unija, kuri tarpe lietu- vių jau turi keletą skyrių, nuo ke- leto savaičių garsinasi, ketinanti uždėti lietuvių kalboje laikraštį. Tokis laikraštis pirmiaus buvo manytas uždėti Chicagoje, vienok dabar jau girdime iš kitos vietos, apie tą patį, ar apie kokį kitą laik- raštį kalbama. „Lietuvon“ rašo iš Baltimorės, kad tenai esą ren- giama tokių laikraštis tikrai iš- leisti. Net šioias smulkmenas priduria: laikraštis vadysias „Dar- bininkų Balsas“, jis išeisias nuo 1 d. gegužio, o jį rėdysias p. Lau- kis iš Chicagos.

Kedena „Galvočiaus“ leidėja.

Chicagos naujo mėnesinio laik- raštuko „Galvočiaus“ leidėjas, B. Montvidas (Antonovo brolis) su- silaukė sau labai nemalonus kri- tikos. Laikraščiai aprašo p. Mon- tvidą, kaip „šundaktarį“. Jisai vaikščioldamas po Chiagą giri- šis, kad mokąs daryti operācijas, kartais žmogų papjaunąs ir vėl atgaivinęs, plaučias išimąs ir vėl indedąs. Laikraščiai pavyzdžiui nurodo Chicagos kokių ten šlajų šeimyną, iš kurios Montvidas iš- viliojęs keletą dolerių už jų duk- ters neva daryt operácią.

Areštavo Bagočių.

„Ateitis“ nr. 9 šiaip rašo: „Ko- vo 6 d. tula moteriškė suareštavo lietuvių visuomenei gerai žinomu du vyrų — pp. Bagočių ir Vasi- liauską (Kutrą), kurią tuodu vy- ru buk pusėtinai nuskaudę: už ko- kių ten informacijų suteikimą pa- ėmusiu nuo tos moteriškės per- daug pinigų. Užstačius draugams paranką juodu paleido.“ Repor- teris žada po teismo parašyti pla- čiau.

Turbūt ta pati moteriškė, del kurios mums buvo jau pirmiaus rašyta, del mes laikrašin nedėjo- me, nes tenai buvo gana skaudus ant Bagočiaus užmetimas.

Duonelaičio paminėjimui namas.

Iš „Tilžės Keleivio“ paima „Lie- tuva“ žinią, jog Prusų Lietuvoje gimę dar vienas nemažas suman- ymas, — buk tenai sumanyta pa- statyti Klaipėdoje Tautos Namą, kuriame esą būtų „svetykla susie- jimams, atvira lietuviškų laikra- ščių ir knygų skaitykla, kelei- viams nakvynė, lietuvių mokslėi- viams pansijonatas ir tt.“ Tasis namas būtų statytas Duonelaičio vardu, o tas sumanymas būtų šiemet jau pradėtas vykinti (rin- kti pinigų), kada pripnola Duo- nelaičio jubilėjus.

Juožas Kulikauskas.

Vasario 22 d. 1914. Philadel- phijon atvykęs Juozas Kulikau- skas, pabėgęs iš Siberijos, kur po atbuvimo Aunre 6 metų katorgos buvęs visam gyvenimui išsiūstas ant poselenijos. Buvęs areštuo- tas 1906 m. Aleksotoje, ir kalti- namas už priklaikymą sprogtan- čios medžiagos ir nelegališkos li- teratūros. Taip rašo jis patsai į „Kovą“.

„Laisvė“ eisianti ant pardavimo.

Girdėjome privatiškai ir „Ko- va“ nr. 11 rašo girdėjusi, kad „Laisvė“ eisianti ant pardavimo. „Kova“ šiaip, rašo (girdėjusi: „nuo vieno užsitikėtinio ir infek- mingo IV I.S.S. Rajono drango ga- vome pranešimą, kad tas rajonas nori atpirkti „Laisvę“. Tam tik- slui busiapti sušaukta speciališka rajono konferencija.“ Ta konfe- rencija dabar Brooklyne ir šau- kiama.

„Tautiškas Daržas“.

Chicagoje p. J. M. Tananevičius rašo, nupirkęs didelį daržą, kuris stovis Reispig's Grove, Riverjeje. Dabar tas daržas vadinsias „Tau- tiškas Daržas“, ir jis busias ištai- sytas kaip vieta Chicagos lietu- viams laikyti savo vasarinius pik- ninukus.

Amerikos lietuviai nori vyskupo!

Seinų „Šaltinis“ tarpe savo ba- žnytinių žinių indėjo šekancią nau- jieną (tikrą naujieną!): „Ameri- kos lietuviai rupinasi gauti Hiet- vų vyskupa.“

Ko jau ne ko, o šitokios žinios tarpe Amerikos lietuvių dar ne- buvo girdėtis.

Politikos savaitė

SUV. VALST. IR MEKSIKA.

Visi susinešimai tarpe federali- škės Meksikos valdžios ir Sv. Valstijų dabar yra paremti ant prietikių su amerikonu Vergara, kurį užmušė prez. Huertos karei- viai. Pirmiausiai buvo pareika- lauta išduoti jo kuną; bet, atsi- sakius tą išpildyti Meksikos

valdžiai, tapo nutarta, prispriant užmuštojo giminaičiams, išvogti kuną nežinant meksikonams. Iš- fiesų, Kl. Vergaros kunas buvo iš- imtas iš kapo Hidalgo mieste ir dastatytas į Laredo, Tex. Tame išvogime Vergaros kuno, kiek ga- lima patirti iš pranešimų, daly- vavo ir papirkti meksikonai. Pra- nešama, kad meksikonų papirki- mas kainavo \$400 Sv. Valst. kar- ieiviai stovėję tik ant sargybos parubežyje.

Tečiaus prez. Huerta paskaitė tą už įsiveržimą amerikų Mek- sikon. Delei to iškilo naujas kon- fliktas. Valst. sekr. Bryan, pasi- remdamas ant komend. parubeži- nės kriuomenės, gen. Bliss'o, pra- nešimo, aiškina, kad kriuomenė nieko bendro su tuo neturi ir vi- sai nėra konfliktui pamato.

Kadangi Meksikoj atsikartoja smarkūs susirėnimai tarp fede- ralistų ir revoliucionierių ties Tampico, Torreon ir kitose vie- tose ir yra laukiama dar smarke- nišiu mušiai, kurie gal atnešti pa- vojų svetimtaučiams ir kadangi Texas'o gub. Colquit reikalauja padidint parubežinę kariuomenę, idant tinkamiau apsaugot ameri- konus nuo Meksikos banditų, tai prez. Wilson paliepė padidinti parubežinę armiją iki 18,000 ka- reivių, o sulig kitų ranešimų net iki 21,000 kar.

Labai plačiai kalbama apie gin- klutą Sv. Valst. intervenciją Meksikon. Tos nuomonės yra ke- letas senatorių ir šiaip žymių po- litikierių.

Šiose dienose atsibuvo smarkus mušis ties Tampico; federalistai buvo priversti pasitraukti. Revo- lucionieriai esą pasirengę galu- tinai atakuoti miestą Tampico. Ties Torreon taigai prasidėję jau mušiai. — Kovo 11 d. gen. V. Car- ranza išvažiojo iš Nogales į Chi- huahua; jį lydėjo 1,000 kareivių.

Kaip iš Meksikos, taip ir iš Su- vien. Vastijų pusės tvirtinama, kad greitai laitu įvyks Meksikos politiškame gyvenime didelės per- mainos.

BRAZILIJA.

Kaip praneša iš Rio de Janeiro nuo kovo 10—11 dd. Cesara pro- vincijoj tapo apšauktas kariškas stovis. Valdžios kareiviai saugo- ja valdiškus ramus sost. Fortule- za. Kariškas komendantas pra- nešė gubernatoriui, kad šitas, re- vol. judėjimas bei generališkas darbininkų streikas sustabdė vie- sos visą pramonę ir prekybą. Mi- sos dirbtuvės uždarytos. Bandi- tai vaikščioja po privatiškus nam- us ir ima viską, kas jiems pa- tinka.

Ceara prov. valdžia visai neiš- gali suvaldyti banditus bei revo- lucionierius. Apie 16 mylių nu- sostinės stovi revoliucionierių ar- mija, kuri yra pasirengusi užpu- lti ant miesto.

Apsireiškia taigpi bruzdėjimas ir kitose provincijose.

VOKIETIJA.

Paskutinių laikų vel plačiai pradėjo kalbėti apie galinčią grei- tu laiku iškilti karę tarp Vokietij- jos ir Rusijos, į kurią žinoma, bus įtrauktos ir kitos didžiosios Europos valstijos. Vienas Vokie- tijos laikraštis „jau pranešavo, kad karė iškilisianti pradžioje ba- landžio mėn. š. m. Vienok isti- krųjų tokio greito karės pavo- jaus nesimato, nors Vokietija pa- skutiniu laiku ypač sparčiai tvar- ko kariuomenę ir skiria milžiniš- kas pinigų sumas karės reika- lams.“ Mat, Vokietija, kaip pra- neša tūli laikraščiai, daranti de- lei to, kad Rusija apskelbusi tu- lose vietose savo rūšies mobiliza- ciją.

Paskiausios žinios praneša, kad pradėtos tarybos tarp Anglijos ir Vokietijos delei užmezgimo drau- giškų ryšių. Galimas daiktas, kad Rusija pasiiks gali gale vie- na ir turės nusileisti arba taps dikčiai apkapota.

TURKIJA.

Užrubežiniuose laikraščiuose ta po paskelbta vieno augstosios Tur- kijos valdžios šarario nuomonė kasling didžiųjų Europos valstijų. Ten nurodoma, kad Turkija visai dabar nepasitikinti ant tri- jų valstijų (Vokietijos, Austrijos ir Italijos) sąjungos, kadangi jos nesuteikia jai tinkamos para- mės, t. y. nieko nepadaro Turki- sąjungos, kurion ineisianti ir Turkija; Bulgarija prie jos nepri- sidėsianti.

Delei to viso turkų valdžia iš- reiškianti pageidavimą susiartin- ti su kitų valstijų (Rusija, Angli- ja, Francija) santarve.

Galop, dabar plačiai kalbama apie sudarymą naujos Balkanų sąjungos, kurion ineisianti ir Turkija; Bulgarija prie jos nepri- sidėsianti.



KARIŠKAS GANDAS.

Belfast, Francija. Paskutinė- mis dienomis visoj Francijoj, o ypač Vokietijos parubežiais, pra- dėjo balsiai kalbėti apie prisiarti- nancią karę. Uoliai koncentruo- jama kariuomenė beveik visu Vokietijos parubežiu. Tečiaus tūli laikraščiai tvirtina, kad jokio ka- rės pavojaus kol-kas nesimato, bet Francijos valdžia norinti iš lafko sudrutinti ir sutvarkyti savo spēkas. Karės ministeris įnešė atstovų ruman projektą sudary- ti 10 naujų pulkų.

AUGSTA IŠPIRKIMO KAINA.

Chihuahua, Meksika. Už tulą L. Terrazą, kurį gen. Fr. Villa pasodino kalėjiman už veikimą prieš revoliucionierius, reikalau- jama 500,000 pesų. Nubaustojo tėvas neišgali sudėti tos didelės sumos, nes visas jo nejudinamas turtas sukonfiskuotas.

EKSPLODAVO 650,000 PATRONŲ.

Hamburg, Vokietija. Schwalbės firmos eksperto sandėliuose eks- plovavo 650,000 šautuvų patronų, kurių buvo paskirti francuzų ar- mijai. Zuvo tris darbininkai, sun- kiai sužeistas vienas.

PRASISALINO RUSŲ KAREIVIAI.

Konstantinopolis. Laike antros Balkanų karės čia buvo išsodini- ta burys kareivių Rusų konsula- to apyknimi. Šiose dienose ta- po jiems paliepta išsikraustyti į Rusiją.

PRUSIEČIO CHARAKTERISTIKA.

Muenchen, Bavarija. Vienas bavaričių laikraštis taip charak- terizuoja prusiečius: būti vokie- čiu, tai reiškia būti maloniu vi- siems, būti prusiečiu, tai reiškia būti visų neapkenčiamu. To ap- sireiškimo priežastis paprasta. Prusiečiai niekadus nebuvo tau- ta, o todėl jie neturi vokiečių jau- smų. Mes, bavariečiai, frankai ir tt., skaitome prusiečius žmonėmis, kurie kenkia vokiečiams ir žemi- na jų vardą. Mes, vokiečiai, turime širdį, prusietis turi šoble,

kuria nuolat brazdina. Kiekvieną gerą vokiečių darbą nustelbia prusiečių dvasia. Pabaudimui elzasičius siunčia ne į Siberiją, bet į Prusiją.

VISUOTINAS STREIKAS ROMOJE.

Roma. Miesto darbininkai, norėdami patirti savo susiorganizavimą ir viešai parodyti darbavimams savo spėkas, buvo apšaukę visuotiną streiką. Valdžia ant greitųjų sutraukė kariuovį ir buvo pasirengusi kovoti su darbininkais. Kariuovis ir policijos tam tikslui pastatytos apie 15,000 žm. Kovo 11 d. streikas tapo atšauktas; jis tęsėsi 24 valandas.

UŽMUŠĖ POLICIJOS ŠEFA.

Peterburgas. Paaficiarius Ivanov nušovė Peterburgo policijos šefą, pulk. Čebajevą, jo paties biure. Spėjama, kad tai buvo asmeniškasis kerštas.

KUN. WIED ALBANIOJE.

Durazzo, Albanija. Galop pribuvo busiantis nepriegulmingas Albanijos valdovas, kun. Wied, su savo žmona Zafija. Žmonės priėmė tuos augštus svečius su dideliu entuziazmu.

ŽUVO 24 ANGLIAKASIAI.

Ekaterinoslav, Rusija. Nuo gazu eksplozijos angliakasykloje žuvo 24 darbininkai. Vienas darbininkas bandė atidaryti apsaugos lemputę, kas ir buvo eksplozijos priežastimi.

VIS DAUGINA KAREIVIUS.

Peterburgas. Karės ministeris pasiryžo paduoti V. Dumon projektą kaslink sudarymo trijų armijos korpusų, kurie bus pastatyti ant vakarinio rubežiaus.

SUPRAGISTĖS AUSTRIJOJ.

Viena. Šiose dienose atsibuvo visuose didesniuose monarchijos miestuose šimtai skaitlingų moterų susirinkimų. Tuos susirinkimus surengė socialistų partija.

SUSAUDĖ TURKŲ OFICIERIŲ.

Paryžius. Pranešama, kad už atsisakymą pildyti savo pareigas Janinij ir už išdavimą miesto planų tapo sušaudytas Konstantinopolio turkų oficerius, Temal.

BAUDŽIA UŽ DVIKOVĄ.

Berlinas. Kriminališkas teismas Dusseldorfe už dvikovą nubaudė trimis mėn. tvirtovės paaf. gr. Beissel von Gymnich ir keturiais mėn. rezervo paaf. Eckardtą.

SUPRAGISTŲ VANDALIZMAS

Londonas, Matyt, Anglijos sufragistės stengiasi pridaryti kuo daugiau barbariškų darbų, idant tuom atkreipt at savę viso pasaulio dėmesį. Taip kovo 10 d. viena sufragistė supjaustė labai gražų Velasquez'o pav. „Rokeby Venus“ Tautos Galerijoje, Trafalgar Square. Paveikas buvo nupirktas 1906 m. už \$225,000 ir padovanotas tai galerijai kaip tautos dovana, idant nepatektų į Amerikos kolekcionierių rankas. — Sufragistė pasivadino p-le M. Richardson, kuri keletą kartų sėdėjusi kalėjime už „sufragizmo darbelius.“ Ji tuoj tapo suareštuota. Richardson pranešė, kad ji norėjusi sunaikinti gražius mitol. moters paveikslą, idant tuom atkeršyti valdžiai, kuri kankina „augščiausio“ charakterio moterį, ponį Emeline Pankhurst. Ponį Pankhurst iš Glasgow'o (ji

tenai neseniai tapo suareštuota) kalėjimo pervežta į Londoną, kur ji tuoj pradėjo badauti. Delei to atsitikimo Tautos Galerijoje tapo laikinai uždaryta daugelis muzėjų, paveikslų galerija ir abelnai dailės įstaigų.

SIBERIJOS DZUMA.

Peterburgas. Pranešama, kad Orenburgo apielnkėje apsiereškė dzumos epidemija, kuri stebėtinai greit plečiasi. Daugiausiai ja serga skurdžiai gyvenę žmonės.

PERMAINOS ITALIJOS KABINETE.

Roma. Italijos valdžia perleidi gan sunkius laikus — mat, daug rūpesčio jai padaro Balkanų klausimas, Tripoli ir žymus darbininkų judėjimas. Šiose dienose rezignavo ministerių kabinetas su premjeru Gialitti priešakyje; Gialitti buvo taipgi vidaus dalykų ministeriu ir parlamento sąnariu.

BRITANIJOS JURINIO ORLAIVIO REKORDAS.

Londonas, kovo 12 d. Pakilęs ant Isle of Graine jurinis orlaivis padarė 78 mylias į valandą pakilo 4,000 pėdų augščio į 7 min. 15 sekundų.

UŽSAKĖ PADARYTI 10 ORLAIVIŲ.

Peterburgas, kovo 11 d. Valdžia užsakė padaryti greitai laiku 10 Sikorskio orlaivių („omnibus“) už \$500,000. Sikorskio „Ilja Muromec“ skaitosi didžiausiu orlaiviu.

REVOLUCIJONIERIAI PASKELBĖ ŽEMĖS REFORMĄ.

Chihuahua, Meksika. Revolucionierių valdžia paskelbė kovo 11 d. žinią, kad taip vadinamos visuomeninės žemės bus padalintos tarpe šios revoliucijos kariuovį ir nukentėjusių veteranų Maderos laikų. Kiekvienas gausias 62 akrų didumo farmą, kurią negalima bus parduoti laike 10 metų.

PASIMATYMAS KAIZERIO SU ITALIJOS KARALIŲ.

Venecija, Italija, kovo 11 d. Kovo 24 d. čia atsibus susitikimas kaizerio Vilhelmo, kuris važiuos į savo dvarą ant Korfu salos, su karaliu Vikt. Emmanueliu. Spėjama, kad jie du pasitars ir apie Balkanų klausimą.

RUSIJA DALYVAUS PERKASOS ATVĖRIME.

Peterburgas, kovo 11 d. Rusijos valdžia paskelbė, kad ji širdingai priimanti Suv. Valst. pakvietimą dalyvauti laivų parodoje prie atvėrimo Panamos perkasos.

DILIUVALIŠKO PERIODO ŽMOGAUS LIEKANOS.

Berlinas, kovo 11 d. „Lokal Anzeiger“ praneša, kad Vokietijos Rytų Afrikoje tapo surasta svarbus iš antropologiško atžvilgio skeletas žmogaus, kurį priskaito prie diliuvališko periodo. Tas skeletas surastas tarpe kaulų tokių gyvūnų, kurie senai jau yra išnykę.

IS ECUADORO REVOLUCIJOS LAUKO.

Guayaquil, Ecuador, kovo 11 d. Pranešama, kad respublikos prezidentas Plaza, atsiėmė atgal miestą Esmeradas, kurį revoliucionieriai buvo užgriebę gruodžio mėn. pereinę metų.

MILŽINISKAIS GAISEAS.

Ceiba, Honduras. Kovo 9 ir 10 dd. išdegė beveik visas miestas; nustolių padaryta virš \$3,000,000. Tai didžiausias gaisras kitos res-

publikos istorijoje. Ceiba skaitosi didžiausia to krašto prielanka.

GEN. VILLA SUDEGINO BENTONO KUNĄ.

Meksiko (miestas), kovo 12 d. Tapo pranešta, kad tuoj po užmušimui gen. Villa prisakė sudenginti anglo Bentono kuną, kas ir buvo išpildyta.

„IMPERATOR“ PRADEDA SEZONĄ.

Southampton, Anglija, kovo 12 d. Pirmą kartą šiame sezone išplaukė iš čia į New Yorką Hamburgo linijos laivas-milžinas „Imperator“.

SESIS MĖN. UŽ PAVEIKSLO SUPJAUSTYMĄ.

Londonas, kovo 13 d. Pagarsinta, kad sufragistė May Richardson už supjaustymą paveiklo „Rokeby Venus“ nuteista šešiams mėn. kalėjimo.

Iš Amerikos.

MOKESTIS NUO TURTO.

Washington, D. C. Tapo paskaitinta, kad, sulig aplamo apskaitavimo, mokestį nuo turto turės mokėti 425,000 ypatų, sumoje \$50,900,000 į metus. Kartu su ančdeliais ant korporacijų šita suma pakilo iki \$85,000,000 į met.

TAFTA'S APIE ADVOKATUS.

Boston, Mass. Buve prez. Taftas vieną savo lekcijoje Bostono universitete išreiškė nuomonę, kad iš advokatų luomos reikia pašalinti ne tik „silpsnuosius“ advokatus, bet ir turtuolius, kurie žemina visą advokatų luomą. Dabar gi, sulig Tafto žodžių, beveik negalima patraukti atsakomybėn ir labai prasikaltusio advokato, jei tik jis užima advokatiuroj „augštą“ vietą.

MILŽINISKI PALAIKAI.

Brockton, Mass. Vietos policistas Appleby tapo umai milijonierium. Šiose dienose jis sužinojo, kad Charles Appleby paliko jam mirdamas apie \$10,000,000. Kol kas jis vis dar pildo policisto priedermes.

KAIP PASIELGĖ SU INDUSTRIALIECIAIS.

New York. Jau buvo rašyta apie suareštavimą 189 industrialiečių už įsiveržimą į bažnyčią. Tuos, kurie prisipažino esą kaltais, teisėjai paleido su išlyga, kad jie nesivers daugiau bažnyčion. Kiti palikti kalėjime nuo 30 iki 60 dienų. Tik 12 iš jų neprisipažino esą kaltais.

NAUJAS KALĖJIMAS MOTERIMS.

New York. Miesto valdžia patvirtino projektą naujo kalėjimo, kuris bus pastatytas ant 30-tos gat. arti 7 avė. Tai bus augščiausias kalėjimas pasaulyje, kadangi jis turės 14 augštų. Jame išimtinai laikys suareštuotas moteris. Tame pat name bus teismas, apvietos ir lapdarystės kontoros ir tt.

NEGALIMA SENATE RUKYTI.

Washington, D. C. Padavus senatoriui Tillmanui sumanymą, senatas uždraudė savo sąnariams rukti laiką posėdžių. Senatorius Tillman paralitikas virs 4 metų. Savo prakalboj jis, tarp kito, štai ką pasakė: „Per paskutinius 4 metus mirė 21 senatorius. Ant jų kapų but tinkamas šitokis užrašas: jis negyveno protingai,

perdaug mylėjo lepumą ir žuvo delei nenormališko valgio.“ Tuos jo žodžius senatas sutiko gausiu juoku.

UŽ GINKLUOTĄ INTERVENCIJĄ.

Washington, D. C. Respublikonas Fall, iš Naujos Meksikos, laike 3-jų val. kalbėjo senatė apie reikalingumą Suv. Valst. ginkluoto įsikišimo į Meksikos dalykus idant sustabdžius anarchiją. Patvirtinimui savo nuomonių sen. Fall privedė ilgą sąrašą Amerikos piliečių, vyrų ir moterų, kurie tapo aukomis Meksikos banditų. Jis aštriai kritikavo prez. Wilsono lukuriavimo taktiką ir prirodinėjo, kad tuoj reikia pradėti veikti aktyviškiau. Tuli senatoriai gynė prez. Wilsono politiką.

FARMOS SUMAZINS BEDARBĖ.

Albany, N. Y. Gubernatorius Glynn išdirbo projektą kaslink su teikimo darbo darbininkams, kurie dabar atsidurė kritiška padėjime. Daugiausiai domos atkrepiama ant miesto New Yorko, kur randasi apie 325,000 neturinčių darbo. Gubernatorius su valstijos agrikultūros komisijonierium nutarė vežti valst. išlaidomis neturinčius darbo į žemdirbystės distriktus, kur bus jems ant farmų suteikiamas darbas. Tuom užsiims valst. agrik. departamentas, kurio darbo biuras randasi ant 17 Pearl Str. Galės važiuoti vyrai ir moteris (žinoma, tie, kurie norės). Agr. dep. turi jau nuo fermerių daug reikalavimų prisijusti darbininkų. Tas išvežimas ant farmų prasidėjo šią savaitę. Manoma kas savaitę išvežt po du vagonu darbininkų.

SUDEGĖ APIE 30 ŽMONIŲ.

St. Louis, Mo. Sudegė Missouri Athletic klubo namas; ugnyje žuvo apie 30 žmonių. Vienas iš žuvusių, matydamas mirtį ugnies liepsnose, pasiskubino nusišauti. Du šoko per langą ir ant vietos užsimušė. Sudegęs namas kainavo virš \$500,000. Apatiniame gyvenime buvo bankas, kur apsaugotose nuo ugnies spintose buvo sudėta virš milijono pinigais; tas viskas išliko čielybėje.

NETURINČIŲ DARBO ARMIJA.

Sacramento, Cal. Neturinčių darbo armijos (susidėjo iš 1500 žmonių), kuria vadovavo „generalas“ Kelly į miestą neįleido. Darbininkai perbuvo naktį ant lauko, kitoje upės pusėje, palei miesto Bredrick. Policija pasiuntė ugnagesius, kurie laike valandos pylė ant darbininkų vandenį; mat, norėta privarginti susisipietusius kruvon darbininkus. Priegtam policistai kai kuriuos darbininkus ir su buožėmis pavaišino. Galop, pasklydo gandas kad neturį darbo darbininkai atkeršijimui esą pasiryžę sudenginti miestą. Tada prie tilto buvo pasiųsta 500 apsiginklavusių policistų. „Gen.“ Kelly ir keletas jo pagelbininkų tapo suareštuota. Paskiausiai pranešama, kad ta armiją pakrikusi.

NORI PANAIKINT TABAKO TRUSTĄ.

Washington, D. C. Tiesų ministerijoj pakeltas klausimas apie patraukimą teisman tabako trusto — Metropolitan Tobacco Co. iš New Yorko. Valdžia pareikalaušanti trusto suskilimo, o jei tas liks be pasekmės, tai tapsią patraukti teisman kompanijos vadai už peržengimą Shermano įstatą.

STUDENTŲ ŠPŪSAI.

Princeton, N. J. Vietos universiteto studentai išreiškimui protesto prieš priverstiną bažnyčios lankymą surengė originališką obstrukciją. Laike bažn. pamaldų umai visus studentus užklupo „kosulio epidemija.“ Delei tukstanties studentų kosulio visai nesigirdėjo pastorius žodžių. Galop, užpykęs pastorius, nepabaigęs pamokslą, apledo bažnyčią. Tada ir kosulio liga praejo ir visi studentai juokaudami apledo bažnyčią.

TIK VIENA MOTERIS DALYVAVO RINKIMUOSE.

Aurora, Ill. Rinkimuose miesto viršininkų dalyvavo tik viena moteris, tulą Ed. Scott. Kitos moteris nepanorėjo dalyvauti rinkimuose.

U. S. EXPRESS CO. LIKVIDACIJA.

New York. Pagarsinta United States Express Co. likvidacija; šita kompanija skaitėsi viena iš turtingiausių tos rūšies kompanijų; ji veikė laike 60 metų. Prie likvidacijos ją privedė vald. Parcel Post veikimas.

MIRĖ GEORGE WESTINGHOUSE.

New York. Kovo 12 d. mirė garsus inžinierius ir išradėjas įvairių mechanikų bei elektrik. prietaisų George Westinghouse, turėdamas 68 m. amžiaus. Jis buvo prezidentu ar direktoriu 22 korporacijų. Jo turtas siekia 50 milijonų dolarių.

Iš Lietuvos.

Del niekniekio.

Siminiškių sodžiu (Ukm. ap., Lyduokių par.) moterė-pusininkė užmušė savo šeimininką. Priežastis nežinoma, bet, rodos, kad tai ssnivaidijo del menkniekio. N.

Prietarai.

Armoniškio (Ašmenos ap.) mergaitės turi dar stabmeldžių inpratumų. Mergaitė niekad neduos veršiuksui su pirštu žįsti: mat, jeigu duos su pirštu žįsti teliukui, tai ji neištekėsianti. Kučios išbėgia mergaitės iš grinčios, pagriebia kelius pagalius malkų ar skiedrų ir, įnešusios į grinčią, skaito; jeigu po porą, tai išeis už vyro, o jeigu yra vienas atliekamas, tai neišeis ir tam tvirtai tiki. Reikėtų mergaitėms turėti sarmatą, netikėti j burtus ir prietarus. Niekas pas mus neskaito kningų ar laikraščių, tai tik burtais ir užsiiminėja. Hol-Flet.

Vilkaviškis.

Lapkričio mėn, p. m. pradėjo veikti Vartotojų Draugija. Dabar priguli prie jos 54 nariai: 30 lenkų, 20 lietuvių, 2 rusų ir 2 vokiečių. Tarpe lietuvių keli dvarų tarnautojai. Butų geistina labai, kad Dr-jon rašytųsi skaitlingiau aplinkiniai ukininkai, nes nuo didžiūmos narių ir jų veiklumo priguli Draugijos vedimas, jos veikimas ir nauda: kurią Draugija turi suteikti savo apylinkei ir platesnei visuomenei. Es.

Blogas paprotys.

Rukai, Telsių apskr. Pas mus užsilikęs labai blogas paprotys—lygstant samdininkams algas, parsikviesti muzikantus ir pasilinkminti prie „baltakės“ butelinko. Pas vieną ukininką buvo be svajinančių gėrimų, pertai visi gra-

žiai pašoko, pažaidė, pasilinkmino. Kitaip buvo pas kitą uk.: visi pasigėrė rėkavo, šukavo. Laikas blogų papročių išsižadėti.

Avigalvis.

Už kiek mus perka. Južintai, Zarasų ap. Sausio 21 d. čionai antrą kartą buvo pačto turgus (stoikos). Pirmą buvo apsiėmęs lietuvis už 789 rub.; jam atsisakius, prisiejo rinkti antrą kartą. Dabar norinėji paimti pačtą atsirado net 27 (jie tur sudėti po 300 rub.). Jų tarpe ir žydai. Žydas veržėsi visomis keturimis: kai kurie rinkikai gavo nuo jo po 1 rub., norintieji paimti pačtą 8 rub., vienas-gi, jokiū būdu neužleidamas žydai, apledo sparnus tik už 50 rub. Bet ir žydas nepasiliko nuskriaustas: už pačto vežiojimą susidėrėjo 1435 rub. Kitais metais reikėtų nerinkti tų, kurie už 1 rub. parduoda 10 savo rinkinių, po 10 kap. kiekvieną. Taip tai mus žydai perka, pas-kui gi mes šaukiame, kad žydai mūsų kraują geria. Jokios sarmatos nebeturime. Ten buvęs. („Liet. Ukin.“)

„Titaniko“ aukla.

Nuskendusio su „Titaniko“ kn. Montvilo giminėms parėjo iš Anglijos 1,232 rub. Mat, anai nelaimėi atsitikus, gerų žmonių buvo sumesta pinigų, kad sušelpus pražuvusiųjų giminės: kun. Montvilo daliai paskirta minėtoji suma. Pingai atėjo per Marijampolės bulmistrą.

Kiek surinkta šieno Kauno gub. 1913 metais.

Centralis statistikos komitetas paduoda šitokias žinias apie 1913 m. surinktą šieną: **Kauno apskr.** — 4,888,603 pudų (iš dešimtinės po 136 pudus); **Zarasų apskr.** — 5,462,704 p. (94 p. iš dešimt.); **Ukmergės apskr.** — 6,690,432 p. (113 p. iš dešimt.); **Panevėžio ap.** — 6,791,888 p. (103 p. iš dešimt.); **Šiaulių apskr.** — 8,303,935 p. (117 p. iš dešimt.); **Telsių apskr.** — 9,393,752 p. (99 p. iš dešimt.); **Raseinių apskr.** — 10,772,599 p. (104 p. iš dešimt.). Viso labo visoje gubernijoje gauta 52,301,913 pudų šieno, vidutiniai po 107 p. iš dešimtinės.

Rugių Kauno gub. 1913 metais rudenį pasėta 3,999,163 pudai 396-302 žemės dešimtinėje; tame skaičiuje valstiečių žemėje pasėta: 2,982,961 pudas, o dvarininkų žemėje — 1,013,202 p.; paliko rugių (grudų) pas ukininkus dar 20,041,854 p.

Išvartos.

Per buvusią vėtrą Butkos miškuose išvertė daugybę medžių. Viename Butkos miške nuostolių esą padaryta daugiau 100,000 r.

105 metų senelis.

Šiomis dienomis Aleksote (prie Kauno) numirė gerai visai apylinkei žinomas senelis Augustauskas, turis daugiau 105 m. Iki šiolei buvo geroje nuovokoje ir prote, viską daliai papasakodavo iš savo jaunų dienų. **Simanas.**

Aleksote rengiamasi įvesti elektros švietimas. Elektros jėgų imis iš Kauno.

Grišta.

Provizorius Kazimieras Šliažas, iki šiolei gyvenęs Kozlove (Tambovo gubernijoje), prašo leisti inkurti jam Šiauliuose naują normallę aptieką.

Vogti dailta.

Šiauliuose Serafino Kriauciūno, Aleksandro Žuko ir Konstantino

Ivanovskio butuose, policijai padarius kratą, rasta daug vogtų daiktų: auksinti kryžiai, iš bažnyčių išneštos stovyklės, variniai žibintuvai, sieniniai laikrodžiai, kilimai. Dalis tų daiktų pripažinta pavogti iš Gruzdžių (Siaulių ap.) bažnyčios, kiti vėl daiktai pavogti iš Gruzdžių sinagogos. Kiti daiktai dar nesusekta iš kur paglemžti.

Ukergė.

Ukmergės policija laiko du šunius, mokančius visokius prasikalbėjimus. Vienas juo jau gerai pramokęs.

Airiogalis.

(Kauno apskr.)

Valsčiaus sueiga sausio 27 d. nutarė: steigti naują dviklasę mokyklą savo miestelyje, uždaryti abudu traktierius ir niekam neleisti atidaryti nei traktieriu, nei panašių smuklių. Airiogaliečiai savo tokiu nutarimu duoda gražų ir sveiką pavyzdį kitiems.

Strunaiciai.

(Vilniaus gub.)

Jau pradėjo arti nuo sausio 25 d. Sėniausi žmonės neatsimena, kad būtų buvęs kuomet taip ankstyvas pavasaris.

Alunta.

(Ukmergės ap.)

Praėjusiais metais Aluntoje atidarė pašto skyrių. Dabar gi valstiečių sueiga prisiėmė ir telefoną įtaisyti. Telefonas jungs Aluntą ar su Anyksčiais ar su Utena. Ir taip, dabar Aluntos miestelis kiek pasikėlė. Čia yra mokykla, paštas, krautuvė ir arbatinė. Žmonės daugiausia eina sušilti ir pašikabėti ir arbatinė, ne kaip į traktierius.

Salų Galas.

Suvalkai.

Pedagogijos kursuosa įstojo 28 asmenys — 22 vyru ir 6 mergaitės (4 lenkės ir 2 rusi): 15 lenkų, 3 rusai ir 10 lietuvių. Lietuviai,

daugiausia — tai baigę Seinų miesto mokyklą.

Kursuose yra ir lietuvių kalbos pamokų (2 kartą savaitėje). Mokytojas, visai mažai žinantis lietuvių kalbos. Šiaip mokslas kursuose gerai stovi: moko vyrų ir megr. gimnazijų mokytojai.

Dzūkėlis.

Naujos Draugijos.

Siauliuose grafai Mikalojus ir Dimitras Zubovai, valstiečiai Antanas Grušas, Jonas Juodakaitis ir Juozas Grisevičius sudaro bendrovę „Progresas“ vardu. Tos bendrovės tikslas busias žemės ukių plėtojimas ir žemės ukių pramonės kėlimas visoje Kauno gubernijoje. Valdyba busianti Siauliuose.

Nunešė daugiau 50 tiltų.

Pakilusios upės Kauno gubernijoje: Venta viena nunešė 11 tiltų; po kelius tiltus nunešė Dobinkynė, Akmenė, Veviržė, Jura, Minija ir tt. Tų tiltų daugumas jau sutaisyta, galima pervaziuoti.

Naujokų suėmimas.

Nuo sausio 15 d. iki vasario 1 d. Kauno paskr. sumta 12 naujokų, pasitraukusių nuo tarnavimo kariuomenėje ir Panevžio apskr. — 8, taip pat pasitraukusių.

Švėkšna.

(Raseinių apskr.)

Nesenai Švėkšnos bažnyčioje per pamaldas sekmadienį nutruko nuo lubų didelis bažnyčios viduryje kabęs žibintuvus. Kadangi bažnyčia buvo pilna, žibintuvus krisdamas užgavo daug žmonių, gi vienai moteriškai taip skaudžiai galvą sužeidė, net jos gyvybė pavojuje.

Pušalotas.

(Panėvėžio apskr.)

Praėjus dviem mėnesiam nuo Pelikso Sinkevičiaus pražuvimo, dabar, sniegi sutirpus, jo kunas

tapo rastas už dviejų varstų nuo miestelio. Buvo spėjama, kad jį užmušė. Atvažiavo daktaras, tardytojas, vienok greičiausia jis pasigėrė ir beidamas sušalo. Palaidotas be apeigų, nešvestuose kapuose.

Švėkšna.

(Raseinių apskr.)

Sausio 27 d., naktį, iš šaltosios pabėgo suimtas užsiėmęs žmogžudys Lukačis. Sargams neįtariant, jis išsilaužė lubas ir pasislėpė.

Vilkaviškis.

(Suvalkų gub.)

Šioj apylinkėj vasario 14 d. n. k. pasigirdo vieversio giesmūtė. Ankstyvas pavasaris! Mėnulis.

Prudų valsčius.

(Kuršė.)

Nuo praėjusių metų gauna trims valsčiaus mokykloms dvyliką sieksnių malkų iš vladžios miško. Ligišiol valsčius pats pir. kadavo malkas savo pinigais. Mokyklas visas tris užlaiko valsčius savo pinigais. Mokytojus irgi samdo valsčius pats savo pinigais. Nor valsčius ir nedidelis ir turi tris mokyklas, kurių skaičiuje viena lietuvių, bet vis delto mokinių esama daugiau, kaip vietos mokyklose. Ypač vietos stoka jaučiama lietuvių mokykloje, kurion yra priimami ir kitų valsčių gyventojų vaikai už sulyginamai mažą mokesį. Valsčius nori statyti savo lėšomis naują butą tai mokyklai, bet kol kas dar nesusėpja.

Nepasisekė.

Pagrįžęs iš užsienio valstietis Juozas Žebelis apsiėjo kelioms dienoms Tauragėje, o paskui pasamdė žmogų nuvežti jį į Šilėlį. Išvažiuojo jį į kelionę naktį apie 11 val. Neprivažiaujant dar prieš šūpio upelio, miške vežikas, ėmė reikalauti iš Žebelio atiduoti jam visus pinigus, kuriuos jis su sa-

vimi turėjo. Žebelis ėmė derėtis ir, patykojęs gerą akimirksnį, paspėjo nuo vežimo nušokti ir pasislėpti miške. Vežikas buvo jį besivijęs, bet vis delto nepavijo. Žebelis visą naktį miške išklaidžiojęs ryto pagrįžo į Tauragę ir pranešė apie tą žinią policijai, kuri tuoj suėmė Tauragės gyventoją Joną Tripinfeldą ir rado dar pas jį visą Žebelio valizą, kurią tas buvo su savimi vežęs.

Troškunai.

(Ukmergės apskr.)

Sausio 22 d. buvo valsčiaus sueiga. Nutarė šventadieniais uždaryti traktierius ir visas alines. Gera būtų, kad troškuniečiai ir visai uždarytų aludes, gal girtuoklybė susimazintų.

Troškunietis.

Palikimas.

Chicagos (Amerikoje) rusų konsulas atsiuntė Kauno gubernatoriui čekį, 291 rub. 56 kap. vertės, kaip mirusio rusų pavaldinio Karolio Grybausko palikimą, jo dviem dukterim, gyvenančiom Skaudvilės valsčiuje, Raseinių apskrityje.

Kaunas.

„Dien“ aprašo labai ypatingą istoriją, atsitikusią šiais laikais Kaune. Kauno pristavo padėjėjas Leopoldas Šuchno įsimylėjo į lietuvių Aleną Macevičaitę, bet, žinodamas, kad jo vyriausybė nepagirs už vedimą lietuvių ir dar katalikės, kalbino mergaitę priimti pravoslavų tikybą. Tai nesutikus, buvo nutarta, kad ji priimsianti liuterių tikybą. Priėmus Alenai M. liuterių tikybą, Šuchno intere gubernatoriui prašymą leisti jam vesti. Gavęs leidimą, Šuchno kreivasi prie šventiko Kaliskio, prašydamas jam šliubą duoti, bet tas nesutiko, besiremdamas tuo, kad pristavas turis pravoslavų tikybą globoti, stengtis versti katalikus į pravoslavus, o jis savo sužadėtinei ka-

talikei leides liuterių tikybą priimti. Tuo pačiu besiremdamas, atsiskakė ir antras šventikas Dolžanskis. Trečias vietos sąjungiečių pirmininkas protojerėjus Uspenskis butų jau davęs šliubą, nes Šuchno užslėpė, kad jo sužadėtinė dar nesena buvo katalikė, bet nuo kitų šventikui apie tai sužinojus ir protojerėjus nukrato rankas, nenorėdamas dėties prie tokio dalyko. Nelaimingas kavalierius ilgai blaškėsi taip nuo vieno šventiko prie kito ir vos-nėvos užtiko galų-gale Aleksandro soboro protojerėję Zveriova, kuris janavedžius palaimino.

Neleido.

Kauno konsistorija kreipėsi į vidurinių reikalų ministeriją, kad leistų inkurti bažnyčių ir parapijų trobsių apdraudimo draugiją. Ministerija nesutiko leisti, nes nebuvo parodyti šaltiniai, iš kurių susirinktų užtektinai kapitalo. Sumanytojai tikėjosi, kad tam tikslui užteks skarboninės rinkliavos, o patsai apsidraudimas būtų priverstinas visoms bažnyčioms.

Savitarpinio susiėlpimo dr. ja.

Kauno lietuviai inteligentai ruošiasi įsteigti savitarpinio susiėlpimo draugiją. Regis, jau paduoti patvirtinimui įstatai. (n) („Liet. Žin.“)

Juodaiciai.

(Raseinių ap.)

Sausio mėnesyje mirė ukinkas Tomas Gustas, susilaukęs 102 metų amžiaus. Velionis niekuomet nesirges, negėręs ir nerukęs.

Alunta.

(Ukmergės apskr.)

Sausio 28 dieną tris inžinieriai su darbininkais ėmė čia planus ketinamajam iš Kauno Dvinskantiesi geležinkeliumi. Naujo geležinkelio planą pravedė už 3 varstų nuo Aluntos miestelio. Žmonėliai džiaugiasi tikėdamiesi gausią prie tiesimo geležinkelio darbo. Kalbama, kad geležinkelio darbai prasidės jau šį pavasarį.

Južintai.

(Kauno gub.)

Sausio 19 d. atsiveikino su parapijonais kamend. kun. A. Bielazaravičius, ypač daug pasidarbavusis Južintų „Blaivybės“ skyriui.

košė labai mėgstu, o dar su spirgučiais...

Po šios „deklamacijos“ buvo trečia ir paskutinė, kurią deklamavo viena „mama“. Ji kaip pradėjo „imti Dievą nagan“, tai, broleli, aš tik žiuriu išputęs akis ir mastau sau, ar tik po šios deklamacijos nenutars išnešti prieš Dievą tokią rezoliuciją, kaip kad VIII socialistų rajonas prieš Mokslo Dr. jos delegatus. Bet ne išnešta.

Viena „apsišvietusi“ iš „Keleivio“ Maikio su tėvu pasikalbėjimų ir Džian Bambos „spycių“ „draugė“ net delnų nuplūšojo be plodama ir vis pasikreipdama žiūrėjo kiton pusėn į vieną vyrą ir dantis jam rodė... Ji smarkiai darbuojasi tarpe socialistų — per prakalbas su skrybėle parenka aukas. O syki — parašė nuo keturių ir pusės colio korespondenciją į „Keleivį“.

Jūs, gerbiamieji skaitytojai, kurie nerašote, tad ir nežinote, kiek toks žmogus reiškia, kuris rašo. Aš tai pats ant savęs žinau, kada aš dar buvau Barono „Žinių“ korespondentas, o jau buvau geroai užaugęs, o dabar... čia parašyti į „pirmieiviską“ laikraštį — tai ne baikus... P. A. Drakins.

Reik paminėti, kad iškėlus iš Južintų buv. kleboną kun. Romaną, mūsų parapija buvo tępusi lizdu girtuoklybės ir ištvirkimo. Atvykus į Južintus kun. Bielazaravičiui, jisai tuojau stverėsi kovoti su alkoholio dievaičiu ir taip čia prasiplatinusiu jo garbinimu. Pirmiausia jo rupešniais buvo čia atidaryti „Blaivybės“ skyrius. Vienok už tą pasidarbavimą gerb. kun. B. atsiėjo nemaža nukentėti. Galų gale dvarininkai prisikabino, kad kunigas B. lenkiškos evangelijos neskaitas, taigi padavė skundą ir kun. B. gavo paliėpiamą iš Žemaičių vyskupijos valdytojo kan. kun. Borovskio tuojau apiešti Južintus. Nors girtuokliai ir buvo manę, kad kun. B. išvažiavus, vėl visa liks po senovei, bet apsiriko. Nevisuomet pasėtoji sėla žyva. „Blaivybės“ skyrius turi išrinkęs prižiūrėtojus, kurie prie kun. B. veikė tik šventadieniais, kad žydai slaptomis pardavinėtų degtines; dabargi, parodyti, jog „Blaivybės“ skyrius nebus, ir išvažiavus kun. B., — nutarė ateiti ir šiokiomis dienomis prižiūrėti, kad negirtuokliantų. Sausio 21 d. buvo valsčiuje turgai, perkantis pačią žydą buvo pažadėjęs „viborniams“ „magaryčių“, jeigu tik jam teks pačta. Vienok, atvykus miestelėn „Blaivybės“ skyriaus prižiūrėtojams, „vybornieji“ niekur negalėjo surasti „kvatieros“ magaryčiomis sugert. Taigi „Blaivybės“ dar nežuvo sykiu su kun. B. išvažiavimu ir, tikimės, kad ji augs tol, kol numes nuo južintikių tają girtuoklybės dėmę, garsingą visoje apylinkėje. Blaivininkų burelis tarią širdingą ačiū kn. A. Bielazaravičiui už to šviesaus darbo iniciatyvą ir labai galles-tauja, kad neilgai teko padirbėti sykiu.

Ex populi.

(„Viltis“.)

Iš Rusijos.

STUDENTAI SVEIKINA MAKSIMĄ GORKĮ.

Maskvos studentai pasiuntė Maksimui Gorkiui sekančią telegramą:

„Karštai ir širdingai sveikiname jus, brangus Maksimai, su sugrįžimu. Mes visad jautėme liudėsi ir gėda, kad jūs esate prašalinai iš tėvynės. Dabar jūs sugrįžote pas mus kaip tik prieš mūsų atbudimą iš ilgo ir kankinančio miego. Mes tikime, kad jus žodis, kaip ir pirmiau, suteiks mums inkvėpimą, kviesdamas mus prie darbtaus tvėrimo naujų gyvenimo formų. Ilgai gyvenkite tarpe mūsų, tvėrkite ir žadinkite. Vis tvirtyn eina viltis, kad mes randamies pavasario priešdienyje, ir norisi tikėti, kad kartu su jumis sutiksime jį. Tegul neapleidžia jus spēkos ir sveikata, augstas ir geras Maksimai! Po telgerama padėta 250 parašų.

BAUDZIA „RUSSK. VIEDOMOSTI“.

Rusijos valdžia pradėjo daugiausiai persekioti tokius laikraščius, kuriuos visuomenė laiko geriausiais. Pirmą vietą tarpe pažeangųjų Rusijos laikraščių užima „Russkija Viedomosti“, kur bendradarbiauja žymiausi mokslo vyrai bei universitėjų profesoriai. Nesenai valdžia „suarėtavo“ paeilini kelis „R. V.“ num. ir priegtam nubaudė redaktorių už mokėti 500 rub. baudmė. Taip tapo suarečiuotas N 27 už straip-

FELJETONAS

ISPUDŽIAI.

Per tulą laiką begyvenant viename miestelyje teko prisirinkti visokių išpuđių, iš kurių pusė tuzino čia pasiuneiu ir p. „Feljetonui“.

Vieną vakarą nueinu ant tautišku prakalbų. Pirmiausiai prakalbų pirmininkas paaiškino, kad bus pagiedota Tautiškas himnas, ir paprašė publikos, kad pradėjus giedoti visi atsistotų, taip kaip ir kitų tautų daroma. Užėina ant estrados choras ir pradeda giedoti: — visi atsistotja. Kitoj pusėj netoli manęs vienas vyras tuoj paėjoj minutoj vėl sėdasi... — Kunštelėjęs savo draugui pašonėn sakau: — „Kas tam vyrui pasidarė, ar jis apalpo?“ — „Jis, mat, klaidą padarė, kada atsistotjo; jis yra susipratęs, o todėl, jeigu sykiu stovėtu, tai niekas jo nepamatytų ir nežinotų“, — atsakė mano draugas. — „O kaip jis vadinasi?“ — užklausu. — „Jis vadinasi — Rauli-tis“, — paaiškino.

Kitą syki vėl nueinu ant prakalbu, atsiseđau ir sėdžiu. Štai už poros minučių ateina dvi merginos, ar moteris, su plačiomis, kaip skėčiais, skrybėlėmis ir atsiseđa priešais mane į pirmutines sėdynes. Viena nusima nuo galvos skrybėlę, kita gi laiko ją ant gal-

vos; ant šitos skrybėlės buvo prisuta visa vištos uodega... Girvisokių išpuđių, iš kurių pusė tuzino čia pasiuneiu ir p. „Feljetonui“.

Nueinu syki ant lietuviško baliušokio. Ineinu svetainėn, žiuriu — jaunimas tik bruzda, tik skraido pro duris šen ir ten. Muzika užgriežia — jaunimas šoka, o kartais ir tėvukai su mamutėmis. Tarpe jaunųjų matosi ir tokių šokikų, kurie vien daro betvarkę: daužosi į ramiai šokančius ir min-džioja kitiems kojas. — Kiti vėl, lyg varlės, išsiskėtė šoka... „tango“... Fe, slykštus reginys. Muzika nustoja griežus, merginos lietuviškas tai vienos tarpe savęs, tai su vaikinais kalbasi angliskai...

Syki nueinu į bažnyčią. Gi žiuriu — šale manęs sėdi pažįstamas žmogus lietuvis ir skaito „polskas“ kningas. Turbut didėmė Dievui garbė, kada skaitoma iš „poniškujų“ kningų — pamazdėti

sau. Laikė dievmaldystės, kad ir iš netyčių pajudintas varpelis suskamba, žmonės puola ant kelių ir mušasi į krutinę...

Einu syki į mūsų draugystės susirinkimą. Prieinu prie svetainės, kurioje turėjo buti susirinkimas, ir atidaręs duris einu vidun. Vos tik pravėriau duris, gi žiuriu iš svetainės duris tik verčiasi, tik verčiasi pro duris laukan. Šokau atgal ir mečiau bėgti pašaukti ugnagesius (fajermonus), nes maniau, kad svetainė užsidegė; bėgdamas surikau: — „ugnis! — ugnis!... Tik staiga pasijutau, kad kas mane už rankos sulaikė, — žiuriu, kad tai vienas draugas, kuris greit užklausė: — „Kur taip bėgi?“ — „Ugnagesių pašaukti — svetainė dega!... — dumai ruksta pro duris“ — atsakiau. — „Nenusigask, ne svetainė dega, o tik draugai pypkes ruko“, — paaiškino draugas. — „Tfui! O aš taip nusigandau“... Susirinkimui atsidarius įnešta, kad daugiaus pypkių nerukyt. Pypkininkai protestuoja. Pagaliaus nutarta, kad nerukyti.

Atėjęs kitą kartą susirinkimant, tuoj patėmėjau, kad nė vienas neruko. — Draugai šventai pildė nutarimą, — pamazėčiau sau, — ir apsižvalgiau po svetainę; gi žiuriu, kad pypkininkai neatėjo į susirinkimą... Sustreikavo.

Vėl vieną syki nueinu ant socialistų prelekeijos. Ineinu svetainėn, publikos prisirinkę apie pora tuzinų žmonių, kurių tarpe matosi keli vyrukai su rau-

domais „pagurkliais“. Pasirodo ant estrados vyras su viena popiera kišeniuje, o kita rankoje. Paaškina, kad pirmiausiai bus deklamacija. Štai už minutos pasirodo ir deklamatorius; jis užkelia vieną ranką ant stalo, storu balsu deklamuoja ir vieną kinką krutina... Po „deklamacijos“ buvo paaiškinta, kad bus prelekeija apie socializmą. Pasirodo ant estrados ir prelegentas. Pirmiausiai jis užklausia kas židui „socializmas“ duos definiciją, tai yra kas to žodžio reikšmė; išaikins kitais žodžiais. Svetainėje tylu... Pasizvalgiau į abi puses ir nusiėpsyjau, kad mūsų socialistai sėdi, akis išputę, žiuri į prelegentą ir tyli — nežino, ką reiškia socializmas, apie kurį kasdien „studijuoja“. Prelegentas, nesulaukdamas atsakymo, ėmėsi už savo darbo — skaitė ir aiškino. Socialistams užmetama, kad jie griuana šeimynas — sako jis — tas netiesia; socialistai turi tokius pat pajautimus, kaip ir visi, ir jie... taip pat turi norus... — tai aš pats ant savęs žinau. Aha... mat-tau moteris šypsosi, jos apie tai jau žino. Taigi, iš prelegento sužinota, kad socialistai šeimynų negriauana.

Po prelekeijos buvo pranešta, kad bus kita deklamacija. Užlipu kitas deklamatorius ir gardžiai nusijuokęs, pradėjo deklamuoti, galvą užsukęs į šalį, viena ranka įsiriėmęs į šoną, kita ranka bau-ziadamas staloj. Šis deklamavo apie bulves ir apie košę. Pamirėjus košę, net mano sėlėję pradėjo per barzdą riedėti. Mat, aš

domais „pagurkliais“. Pasirodo ant estrados vyras su viena popiera kišeniuje, o kita rankoje. Paaškina, kad pirmiausiai bus deklamacija. Štai už minutos pasirodo ir deklamatorius; jis užkelia vieną ranką ant stalo, storu balsu deklamuoja ir vieną kinką krutina... Po „deklamacijos“ buvo paaiškinta, kad bus prelekeija apie socializmą. Pasirodo ant estrados ir prelegentas. Pirmiausiai jis užklausia kas židui „socializmas“ duos definiciją, tai yra kas to žodžio reikšmė; išaikins kitais žodžiais. Svetainėje tylu... Pasizvalgiau į abi puses ir nusiėpsyjau, kad mūsų socialistai sėdi, akis išputę, žiuri į prelegentą ir tyli — nežino, ką reiškia socializmas, apie kurį kasdien „studijuoja“. Prelegentas, nesulaukdamas atsakymo, ėmėsi už savo darbo — skaitė ir aiškino. Socialistams užmetama, kad jie griuana šeimynas — sako jis — tas netiesia; socialistai turi tokius pat pajautimus, kaip ir visi, ir jie... taip pat turi norus... — tai aš pats ant savęs žinau. Aha... mat-tau moteris šypsosi, jos apie tai jau žino. Taigi, iš prelegento sužinota, kad socialistai šeimynų negriauana.

Po prelekeijos buvo pranešta, kad bus kita deklamacija. Užlipu kitas deklamatorius ir gardžiai nusijuokęs, pradėjo deklamuoti, galvą užsukęs į šalį, viena ranka įsiriėmęs į šoną, kita ranka bau-ziadamas staloj. Šis deklamavo apie bulves ir apie košę. Pamirėjus košę, net mano sėlėję pradėjo per barzdą riedėti. Mat, aš

sni apie atstatymą nuo vietos prof. D. D. Grimmo, N 28 — už kun. E. Trubeckio straipsnį „Reakcioniškas nihilizmas“ (delei apšviet. min. L. A. Kasso atsistatydinimo), N 29 — už ženg. str. „Duma ir visuomeninių spėkų organizaciją“ ir už tris kotus, ir tt.

MAKSIM GORKIJ MASKVOJ.

Galop Maksim Gorkij apsilankė Maskvoj. Tarp ko kito jis ilgai prabuvo Tretjakovo paveikslų galerijoje. Galerijos administracija pasiūlymą apie jo atsilankymą, kada Morkij ją apledo. Su poniu M. F. Andrejeva ir tūlais artistais vakarais jis lankė teatrus. Maskvoje išbuvo tik keletą dienų, o paskiau vėl išvažiavo sodžiu, kur jis gyvena paskutiniu laiku.

PIRMIEJI PREMJERO ŽINGSNIAI.

Naujas premjeras I. L. Goremykin veda derybas su Dumos spalielių frakcijos vadais kaslink sudarymo dėsiniųjų spalielių didumos. Spalieliai ir kiti dešiniai V. Dumos atstovai yra labai užganėdinti nauju premjeru ir finansų ministeriu Barku — tas jau parodo, kokio plauko yra šitie valdininkai.

ANTRAS GYVENTOJŲ SUSKAITYMAS RUSIJOJE.

Vidurinių dalykų ministeris padavė peržiūrėti ministerių tarybai projektą, kuris turi būti perduotas įstatimdavystės institucijoms kaslink atlikimo 1915 m. antrojo gyventojų suskaičymo Rusijoje. Sulig projektą tam dalykui skiriama iš valst. izdo 11,368,427 rub.

UZDRAUDIMAI.

V. Dumos atstovas Kerenskij norėjo duoti Minske platų pranešimą apie Dumos veikimą, vienok valdžia to nedaleido.

Dar pirmą kartą uzdraudė Saratovo gubernatorius laikyti vokiečiams tradicinį savo balių.

NAUJAS KARĖS MINISTERIS.

Dešiniai Rusijos valdžios elementai neužganėdinti dabartinio karės ministerio Suchomlinovo veikimu. Paskutiniu laiku pradėjo kalbėti apie jo resignavimą. Spėjama, kad nauju karės ministru liksias Turkestano generalgubernatorius bei to krašto kariuomenės vadas, gen. A. V. Samsonov.

UZRUBEŽINIŲ PASPORTŲ PANAIKINIMAS.

Tam tikra įstatimdavystės komisija vienbalsiai nutarė panaikinti užrubežinius pasportus. Vienok labai daug yra priešų V. Dumoje ir Taryboje, kurie tvirtai stovi už senąją pasportų sistemą.

SUĖMĖ BUVUSI DUMOS ATSTOVĀ.

Pranešama, kad Ufoje suėmė buvusį trečiosios V. Dumos atstovą s-dem., miesto dumos narį, gydytoją Pokrovskį, kaltinamą už pasikėsinimą išžaginti pasienę.

TARP DRAUGŲ.

— Mano brangus, patark... Myliu bėdina, patogią mergaitę, o vienok man pasitaiko nedaili, bet turtinga našlė. Kas daryti!

— Mano mielas, meilė — yra viskas, tik ji viena suteikia tikrą laimę...

— Turi tiesą! — Taigi vesiu bėdiną!

— Visai teisingai pasielgai, bet už tą mano gerą patarimą suvesk mane pažintin su ta našle. J.J.M.

Korespondencijos.

CT. BROOKLYN, N. Y.

Siame kampe susipratimas tarp lietuvų beveik visai nekyla augstyn. Naujai pribuvanciu is Lietuvos vaikinu ir merginu cia netruksta, bet jie greit pripranta prie svaigalu ir tuscio laiko praleidimo. Jei ne smuklese, tai savo namuose lietuviai girtuokliava kiek isgaldami. O kur girtuokliavimas, ten ir visi kiti blogi darbai. Geria vyrai, neatsilieka nuo ju ir merginos. Taip besilinksminant, paskutiniu laiku tris merginas aplankė garnys. Dvi apsivedė su melniasiuoliu „dėdžiū“ pagalba, o trečiosios melnuzis išdu mē Lietuvon. O pabandyk tik pakalbėti apie laikraščio užsiprenumeravimą, tai gausi atsakymą, kad, girdi, iš gazetios neišmoksi namų statyti ir t. p.

Čia angusių merginų neperdaug — jos tankiausiai su svetimtaučiais gatvių kampus sergsti. Tik jau senmergės nesisalina nuo „grinorių“.

Tėmijant į korespondencijas iš kitų liet. kolonijų matai, kad beveik visur lietuviai bruzda ir sparčiau lengviau eina progreso keliu — rengia prakalbas, prelekcijas, koncertus, teatrus ir tt. Pas mus gi dalykai kitaip stovi. Jei kas ir bando šį bei tą surengti, tai negalima žmonių prikviešti. Prieš užgavėnes, subatos vakare, „Vyturėlio“ draugija lošė M. Petrauskio operetę „Kaminakrėtis ir Malunininkas“. Žmonių buvo apie 200 yp., bet daugiausiai iš Williamsburgo.

Reikia paminėti, kad paskutiniu laiku LSS. 83 kp. surengė dvi vakaralabas; tik perdaug jau karštai buvo giriami ir peršami socialistiškieji laikraščiai ir pasmerkiami tautiškieji ir katalikiškieji.

Kovo 1 d. lažnytinėj salėj ant Gold gt. kalbėjo „Draugo“ redaktorius iš Chicago, kun. F. Kemėšis. Jis gan plačiai perstatė lietuvių gyvenimą tėvynėje ir perbėgo jų partijas ir laikraščius; gan plačiai kalbėjo apie „bedieviškumą“ ir katalikiškumą laikraščius.

Kaslink Amerikos lietuvių, tai jis pranešė, kad čia nebeužtenka but kataliku pasninkaujant ir poteriaujan, bet reikią buti kataliku ir žodžiu. Jei katalikų priešai atsistoja ant pagrindų susirinkimuose ir drožia ant tikybos, tai geras katalikas, anot kalbėtojo nuomonės, privalo apginti tikybą žodžiu, nes lietuviai buvę, esą ir turį likti katalikais, kadan užsi laikyti. Toliaus kun. Kemėšis patarė nesikaityt bedieviškų laikraščių, kadangi netikęs raštas sukeliąs mintyse abejojimą, kad ir pas gerą kataliką. Tuli kalbėjo, kad užsirašę 25 nauji „Draugo“ prenumeratoriai. Nors šitos apeliokės beveik visi geri katalikai, bet girtuoklystė ir nepadorūs pasielgimai stovi ant apšėiausio laipsnio. — J. Skudutis.

CLIFFSIDE, N. J.

Šio miestelio lietuviai sumanė suorganizuoti kooperacinę bendrovę bei valgomų daiktų krautuvę (bučernę ir grosernę). Vasario 28 d. su agitacijiniu tikslu buvo parengtos prakalbos. Kalbėjo „Tėvynės“ redaktorius, p. V. K. Račkauskas iš New Yorko ir liet. rubsiuvių unijos delegatas, p. J. Angunąs iš Brooklyn. Susirinkimą atidarė K. Steponavičius (vietinis).

P-as V. K. Račkauskas kalbėjo apie kooperacinę bendrovę reikalingumą ir kokią ji gali atnešti lietuviams naudą. Kalbėtojas prisiminė taipgi ir apie SLA. ir jos naudingumą. P-as J. Angunąs iš pirmo kalbėjo lenkiškai, nes kooperacijon bus priimami ir lenkai; jis daugiausiai kalbėjo apie svarbą ir pasekmes suvienytų žiegu darbo. Paskiau p. J. Angunąs kalbėjo lietuviškai, ragindamas susirinkusius remti šį užmanymą ir tuoj pradėti aktyvią darbą.

Po prakalbų prisirašė bendrovėn keliolika raujų šanarių ir užsimokėjo po \$15 už pajų (share). Dabar jau manome, kad greitū laiku bus galima pradėti darbą. Žmonių ant prakalbų atsilankė virž 80 yp., tik gaila, kad nebuvo nei vienos moters; reiktų moterėlėms nepraleisti tokių susirinkimų bei prakalbų, nes retai jie čia atsibuna.

Darbai tulose dirbtuvėse buvo sumažėję, bet paskutiniu laiku vėl pradeda dirbt pusėtinai.

Čičkų Kazys.

CONNELLSVILLE, PA.

Lietuvių šitame miestelyje randasi apie 11 šeimynų ir kiek pavienių. Didesnė jų dalis priskaito save prie lenkų. Lietuviškų draugių čia nėra. Bandėme suvert SLA. kuopą; paprasčiau „Tėvynės“ redak. informacijų ir tuoj gavau keliolika knigučių bei aprašymų apie SLA. Knigėlės išdalinai ir gan daug kiekvienam kalbėjau apie tą prakliniją lietuvių organizaciją. Bet vis abejoju, ar mes ką-nors nuveiksime, nes dauguma nurodo apie priguļėjimą prie lenkų draugių, kiti žada išvažiuoti į Lietuvą arba į kitus miestus, o nekurie visai nesiskaito su draugijomis.

Beveik visi šio miestelio lietuviai dirba anglių kasyklose, tik 3 šeimynos dirba rubsiuivyklose. Abelnai imant, nelinksmas čia lietuvių gyvenimas. Darbai eina geryn.

F. M. I.

MT. CARMEL, PA.

Šiame miestelyje gyvena arti tukstančio lietuvių; keliolika vien taučių yra gėrokai prasigyvenusių ir turi savo namus. Pusėtinai yra taipgi įvairios rūšies vertelę; bet daugiausiai čia randasi saliumninkų. Tautiškas susipratimas stovi ant gan žemo laipsnio. Egzistuoja keletas draugių, bet visos jos apsnudusios, be jokios energijos ir augstų bei praklinių siekių.

Visi reikalai atliekami smuklėse; paprastai sakant, prie rudžio išgirsti įvairių „progresavimų“ ir gvildenimų tautišku, apšvietos ir darbininkiškų klausimų. Suprantama, kokios pasekmės estokio „smuklinio“ veikimo. Blaičių žmonių vargiai čia but galima rasti...

Kovo 2—3 dd. pp. Račiunas ir Danielius perstatė čia Lietuvą krutančiuose paveikluose. Žmonių abu vakaru buvo prisirinkę pilnutėlė svetainė. Kiek iš viso galima spręsti paveikslai žmonėms labai pasidaboję.

Nykštukas.

PITTSBURGH, PA.

Daug šitame mieste gyvena lietuvių, bet apie juos mažai ką galima girdėt. Musų lietuvius slėgia dvejopos rūšies slougučiai — girtuoklystė ir istautėjimas bei paniekimas savo tautos ir kalbos. Labai skaudu žiurėti, kaip lietuviai vargsta alkoholizmo žangose — praranda savo sunkiai uždirbtus skatikus, ardo sveikatą ir kankina šeimynas. Kol lietuviai neperstos girtuokliauti, tol jie nepasiliauos nuo vargo ir

skurdo ir bus vergais bei tamsunais.

Is kitos pusės yra stebėtina, kad tuli lietuviai visai nustoja sveiko supratimo kaslink savo tautos ir kalbos. Juk sunku rasti kur kitą tautą pasaulyje, kurios šanariai niekintų savo kalbą, savo žmones. Tarpe musų lietuvių gana daug randasi tokių, kurie su panieka žiuri ant savo tautos ir lietuvių kalbos. Jų tarpe randasi net „susipratę“ lietuviai. Matyt, naujos rūšies „susipratimas“ — turbūt is kito galo. Tokie „internacionalai“ nesisarmatija net viešai niekinti lietuvių tautą, išjuokti ir nužeminti lietuvišką kalbą... Jiems malonūs lenkai, rusai, žydai, anglai, bet ne lietuviai... Labai gaila panašių „susipratėlių“; bet reikia manyti, kad galop ir jie pamatys savo paklaidas ir imsis veikti kartu su visais lietuviams.

A. P. J.

SO. BOSTON, MASS.

Nežiurint ant to, kad musų nar-suoliai-„draugai“ pranašavo „At-eičiai“ tamsią ateitį, vienok tas naujas tautiškas laikraštis eina virs tvirtyn, nes kasdien apšiai priauga naujų prenumeratorių skaitlius. Daugelis net „rimtai“ kalbėjo, kad Bostone nesiras tokių, kurie istengtų palaikyti tautišką laikraštį, nes čia buk esą daug „internacionalų“. — Bet dabar visai ką kitą mes matome. „At-eičiai“ smarkiai platinasi Bostone ir visoje plačioje apielinkėje ir abelnai Suv. Valstijoje. Dabar aiškiai pasirodė, kad Bostono socialistai bei jų laikraščiai nėra taip galingi, kaip apie juos istolo mano ir kaip jie patįs giriasi.

Socialistai visokiais budais stengiasi užkenkti „At-eičius“ bendrovei. Jie visur kemsą žmonėms savo „grynai“ darbininkiškus laikraščius ir niekina tautiškus. O „A.“ niekur nereikia nešiot ir siulyti, nes visi ją gerai žino ir patįs užsiprenumeruoja. Kalbėkite, „draugai“, kaip tik išmanote, o mes, darbininkai, jau matome, kas istiesų laiku mums naudinga ir pageidaujama.

Bostono Kriaučius.

LAWRENCE, MASS.

Kovo 8 d. buvo surengtos prakalbos p. Čibo svetainėje, ant 107 Oak gt. Kalbėjo p. K. Šeštokas ir p. P. Gardziulis. Buvo paskirta 10c. įzangos, bet atsirado tokių lietuvių, kurie pranešė policijai, kad lietuviai maną šventą dieną pardavinėti bilietus. Sužinojus, kad pribus policija, bilietų nepardavinėjo ir publika čjo į svetainę dykai. Klausytojų svetainėn susirinko apie 100 ypatų. Pirmiausiai p. J. Kerdiejus perstatė kalbėti p. K. Šeštoką. Kalbėtojas aštriai papeikė tuos, kurie įskundė policijai delei 10c. įzangos nurodydamas, kad reikėjo užmokėti už svetainę ir tt. Paskui gan plačiai kalbėjo apie tautas abelnai ir apie lietuvių tautą. Jis prirodinėjo, kad tiktai tarpe tautiška susipratys žmonių kyla progresas, apšvietos ir dora. Galop kalbėtojas paaiškino, kaip neišmintingai pasielgė tuli lietuvių laikraščiai ir „kvoteriniai socialiai“, kurie užsipuldinėjo ant dr. J. Šliupo ir M. M. D. atstovų, dr. J. Basanavičiaus ir M. Yčo. Čia p. Šeštokas privedė, kad tokie Tautos Namai lietuviams labai-labai reikalingi, ir kad neateis mokinėti lietuvių svetimtaučiai — lietuviai turi patįs save pasirupinti. Patol lietuviai negalėsia pakilti apšvietoj, pakol jie nepradės gerbti savo tėvynę ir kas tik turi buti lietuvių gerbiama. Galop, patol lietuvius negerbs kitos

tautos, pakol lietuviai negerbs patįs savę ir savųjų.

Antras kalbėjo p. P. Gardziulis apie Amerikos lietuvius ir apie reikalingumą kiekvieno miesto lietuviams turėti savo namą. Paskiau vėl kalbėjo p. K. Šeštokas apie mokslą ir liet. laikraščius bei kningas, — ragino skaityt įvairaus turinio raštus.

Čia dar turiu pastebėti, kad delei menkniekių kreipiamės į policiją ir skundžiame viens kitą. Laikas jau butų susiprasti ir pradėti aktyviškiau veikti sujungtomis spēkomis.

Gailiunų Jonas.

GARDNER, MASS.

Kovo 4-tą dieną Gardnerio gyventojai nubalsavo nuo gegužės 1 d. atidaryti saliu-nus. „Aidas“ kovo 8 d. nutarė parengti tautiškas prakalbas kovo 22 ar 29 d. Nutarta kviesti už kalbėtoją „At-eičius“ administratorių p. Vitaitį arba redaktorių p. J. Baniulį. Tuom-pat kartu „Aidas“ išrinko naują rezisierių Miką Stakėną.

Gardnerio Darb. Kooperacija permainė darbininkus; vedėju liko P. Krykčius, kas. Mečkonis, orderių išvažiotoju K. Šinkunas. Šita kooperacija gyvuoja gerai, nes 5 dol. akcija per 3 metus užauga į 25 dol. vertės.

Taipgi kovo 8 d. socialistų salėje atsibuvo diskusijos tēmoje— „Kuri Amerikos lietuvių laikraštija geresnė — tautininkų ar socialistų?“ Kad tautiška laikraštija geresnė, debatavo Mečkonis ir M. Stakėnas. Socialistai visu savo dvasios smarkumu gynė, kad socialistų laikraščiai yra daug geresni už tautiškus laikraščius. Mečkonis, socialistas, faktais prirodė, kad tautišku laikraščiu turinys raštais yra daug turtingesnis, nes juose talpinama įvairios rūšies straipsniai ir mokslo vyrų biografijos, kas skaitytojams suteikia daugiau dvasiško maisto, o socialistų laikraščiuose telpa tik užsipuldinėjant ant religijos, kunigų, valdžios; jeigu mes, anot kalbėtojo žodžių, skaitytume tautiškus laikraščius, tai be abejonės, daugiau ką ir apie socializmą žinotume.

Toliau M. Stakėnas nurodė, kad socialistų laikraštija ne tik yra bėdinesnė literatura, bet ji savo literatišku „chamizmu“ kenkia Lietuvos bei lietuvių kultūros kilimo procesui. Socialistų laikraštija turi gatvinių žmonių ir Džian Bambos spyčių skyrius, kad tik geriau biznį praplantiti. Žmonės, skaitydami tokį laikraštį ne tik neatpranta nuo nešvarių šnekų, bet dar daugiau išsilavina nešvariai kalbėti. Lietuvai reikalingos pamatinės mokyklos, kur but galima ingyti abelną apšvietimą ir išmokti amatų. „Saulės“ mokyklų delegatai pribuvo Amerikon, kad parinkti aukų toms Lietuvos pamatinėms mokykloms, o socialistai per savo laikraščius stengėsi pažeminti ir išjuokti „Saulės“ atstovus ir jų statomas mokyklas. Panašią nešvarią agitaciją varė ir prieš Liet. Mokslo Draugijos delegatus.

Socialistai ir jų laikraščiai iš-randa, kad „Saulės“ mokyklos esančios klerikaliskos. M. Stakėnas klausia — ar gali ir aritmetika, gramatika, kningvedystė buti klerikaliskos pakraipos?... Nėra reikalo daugiau apie tai kalbėti, nes visi žino, kokis turinys musų socialistų prakalbų ir jų laikraščių.

Reporters.

NEWARK, N. J.

Kovo 2 d. čia atsibuvo prakalbos. Kalbėjo kun. F. Kemėšis iš Chicago. Kaip tik kalbėtojas

pradėjo kalbėti tuojaus ant balkono pasigirdo vargonų balsai ir žmonių giedojimas. Buvo kokios tai draugystės susirinkimas bei giedojimo praktika.

Kalbėtojas kalbėjo su dideliu entuziazmu ir pasišventimu. Užgavo nekurias spaudos sroves ir mėgino apibudinti laikraštijos principus. Prie tam agitavo už laikraštį „Drauga.“ Išgyrė visus katalikiškus laikraščius, o kitus nupeikė. Ragino skaityti visus katalikiškus laikraščius ir kalbinti žmones, kad prisidėtų prie „Draugo“ inkorporavimo. Tas viskas išėjo vienpusiškai. Kaip kiti, taip ir katalikiški laikraščiai turi daug savo klaidų. Pas mus prisiveisė perdaug jau menkos vertės laikraštukų.

Netikęs yra pas mus inprotis—kuomet yra prisakyta žmonėms, kad susirinktu ant to ir ant to laiko, tai visados prasideda veikimas valanda arba daugiaus vėliau. Tas blogas papratimas turėtų galop buti panaikintas. Vincas.

ATHOL, MASS.

Is jaunimo gyvenimo, Kovo 8 d. mes, Atholio jaunimas, sutvėrėme „Jaunimo Rėteli.“ Išyk prie minto ratelio prisirašė 17 ypatų, tarp kurių yra 5 merginos. Susitvėrėmus mūsų rateliui, pirmiausiai išsirinkome ratelio valdybą, kurion inėjo šios ypatos: pirm. Jonas Karosas, rašt. A. K. Losius, izdin. Jonas Andriulianaitis ir izdo glob. M. Andriulianaitis. Potam turėjome plačius pasikalbėjimus apie busiantį mūsų ratelio tikslą. Ir galop, po plačių pasikalbėjimų nustatėme mūsų ratelio tikslą — lavinties patenkinant jaunimo dvasios pobūdžius butent: stengties susipažinti su musų tautos istorija, mokinties lietuviškos rašybos bei grynios musų kalbos ir galop, ant kiek musų spēkos pavels, rengti paskaitas, prelekcijas, referatus ir mokinties teatro dirvoje. Plačiai apsvartę visus ratelį paliečiančius dalykus, išsirinkome komitetą, kuris parašys musų ratelio istatymus ir paduos juos apsvarstymų ratelio šanariams. Galop nutarėme greitū laiku pradēt mokinties kokį-nors seenišką veikalelį, katrą mes pasiskirsime per antrą mūsų ratelio susirinkimą.

Užbaigę draugiškų pasikalbėjimus, paspaudė viens kitam rankas ir, džiaugdamies iš musų vienybės ir gerų norų, pradėjome skirstyties namon. A. K. L.—s.

ATHOL, MASS.

Kovo 2 d. atsibuvo čia balsavimas apie smuklių atidarymą. Čionai per du metu smuklės buvo uždarytos, ir, galima sakyti, musų miestelis buvo sausas. Bet nuo gegužės 1 d. šitos negeistinos istaigo bus atidarytos. Galima manyti, kad nežinau ir musų tautiečių praras tada jose savo sunkiai uždirbtus centus.

Kovo 7 d. atsibuvo teismas p. B. su jo burdingierium. Mat, pri-sivaišing rudžio ir degtinės, galop jiedu susipešė. Paskiau burdingierius nubėgo į policijos stotį, o šeiminkas išsivijo jį, norėdamas „pasigadyti“. Bet policistas suareštavo vieną ir antrą ir nugabeno šaltojon. Teismas nubaudė užsimokėti po \$10 baumsės.

Guodžių Marytė.

GRAND RAPIDS, MICH.

Vasario 10 d. Šv. Jurgio Draugija apvaikščiojo 10 metų sukaktuves nuo dienos užsidėjimo. Kalbėtojais buvo vietiniai; tarpuose sudainuota keletas lietuviškų dainelių ir padeklamuota. Tvarka negalima pasigirti.

Salčiai pas mus pusėtinai — kaip

pradėjo nuo Naujų Metų šalt taip ir tebešala; sniego daug, mieste važinėjasi su rogėmis kaip ir Lietuvoje.

Darbai dar nepradeda eit geryn, bet yra viltis, kad trumpame laike jie pasigerins.

Vasario 26 d. pasimirė V. Barkauskas; velionis prigulėjo prie Lietuvos Sunų Dr., kurios kaštais ir likosi palaidotas.

Mieste valdžia paskutiniu laiku pradėjo aštriai elgtis su valkatomis bei nenorinčiais darbo dirbti. Gan daug tapo sukūsta kalėjimais. Tame skaitliuje randasi trys lietuviai. Taip Rinkevičiū jai keli mėnesiai kaip tapo patupdytas, — ji sučiupo darant čekius. Antras — J. Grigaitis, kuris nekuomet nenorėjo dirbti ir galop jis pabandė svetimą čekį išmainyti, o tuos pinigus pragrė; tapo nuteistas į valstijos kalėjimą nuo 2 iki 14 metų. Trečias, — paprastai vadinamas Charles, — apipilė einantį gatve žmogų, o atimtus pinigus pragrė; teismas jį nuteisė nuo 3 iki 14 metų kalėjimam. Gal pasimažins niekšų bei dykduonių skaitlius.

Kaip girdėti, apie kovo 20 d. šion žadās atvažiuoti p. Račiūnas su Lietuvos paveikslais; žmonės senai jau jo laukia.

Garnupis.

DETROIT, MICH.

Vasario 22 d. SLA. 21 kp. parengė prakalbas — kalbėjo D. J. Kasparka (socialistas). Jis abelnai kalbėjo apie naudingumą organizacijų bei svarbumą prigulėti prie jų kiekvienam žmogui, o ypatingai mums, ateiviams, kurie palikome už vandenymo savo gimtinį kampelį, gimdytojus bei globėjus. Čia, tapus našlaičiais tarp svetimų, nieks mus daugiau neaprupins ir nesušėps, jei mus ištikis liga ar šiaip nelaimės, kaip tik draugija, kurion mes prigulėsime. Kalbėtojas nurodė, kad kiekvieno lietuvio privalumas priklauso lietuvių draugijon, o ne kokion ten svetimtaučių. Toliaus jis aiškino, jog neužtenka mums prigulėti prie vienos organizacijos, bet prie 2—3jų, kurios kovoją už politiškus ir ekonomiškus reikalus.

Po prakalbų prie kuopos prisirašė 7 nauji nariai, kurių tarpe ir įvairių straispnelių rašytojas A. J. Jokubavičius.

Kovo 8 d. atsibuvo LSS. 157 kp. prakalbos — kalbėjo D. J. Kasparka tėmoje: „Kas tai yra klasių kova ir kas jas pagimdė.“ Kalbėtojas gan vaizdingai nupiešė, koks yra skirtumas tarp kapitalisto ir darbininko ypatos bei jų gyvenimo, kaip kapitalistų ir vargšų darbininkų jaunimas praleidžia laiką. Pagaliaus aiškino — ar reikalingos karės ir kokią jos atneša žmonijai naudą. Čia kalbėtojas nupiešė per daug griaudžius vaizdus — ir kantriausio klausytojo akyse matėsi ašaros.

Po pertraukos jis kalbėjo apie blėdingumą girtuoklystės. Iš pastarosios kalbos labai pasipiktino svetainės savininkas, kuris laiko salioną. Pakeikęs kampe trenkė duris ir išėjo.

Praėjusį pavasarį Liet. P. Klubas įsteigė viešam miesto knygynę ir lietuviškų knygų skyrių, kur randasi veik visos „Lietuvos“ spaudos knogos; bet neperdaug lietuviai mėgsta skaityti kningas.

Lietuviai.

MOTERIS.

Iš įvairių šaltinių
Sutaisė R. BALTRUNAS.

(Tąsa.)

Pats gi yščius susideda iš tam tikro jam tinkamo audeklo, iš viršaus apsiaustas pilveliu (vedarėliu), o iš vidaus gleivine plėve.

Ta gleivinė plėvė aiškiai matoma tiktai po gimdymo. Gi paties yščiaus audeklas yra gana storokas (M M, pav. 22), tankus bei išvagotas daugybe vaginų, kaipir guma tempiasi, rusvo dažo ir girgžda, jei kada daktarui prisieina su peiliu pjaustyti.

GLEIVETĖ. Gleivetė, arba dviejų lyčių susitukimo organas, yra tai ištemptas kanalas, suplotas iš priešakio atgal, ilgume nuo 5—6 colių, guli tarpe šlapinimosi puslės ir tiesiosios žarnos. Jos viršutinis galas apsupa yščiaus kaklelį, o apatinis, labiau siauras galas išeina viršun pailga praskieba.

Soninės gleivetės dalys yra apsiaustos tam tikrais raumenėliais, kurie, eidami nuo suaugimo kaktelės kaulo, susiriša su raumenimis suspaudančiais užpakalinę išmatų skylę; šie raumenėliai suspaudžia ir gėdiškąją gleivetės atvarą. Gleivetė susideda iš tokių kaipir kimpinėlių ir pasitempiančių audmenų, o viduje ji yra išklotą tam tikra gliėia plėvuke.

Viršutinėje gleivetės sienoj pračina šlapinimosi kanalas, kuris daug kitokis negu tokis kanalas pas vyrus; jis yra platesnis ir labai pasitempia, negu vyrų; tečiaus jo atvara prie šlapumos puslės maždaug taip-pat sutaisyta, išimant vyriškąją stangumo męzrą, kurios pas moters nėra.

PAVIRŠINĖS DALYS. Paviršinės dalys pas moteris to aparato, kuris gimdo kūdikius, susideda iš šių: *venerinis kumelis arba kaktelė, didžiosios ir mažosios drovos lupos* (vartai) (hh, pav. 23), *klitoras* ir *viršutinė šlapinimosi spraga* (C, pav. 23), ir gleivetės spraga (V, pav. 23) su *mergystės plėve* (pav. 19, 20).

1) *Venerinis kumelis* arba *kaktelė* (mons Veneris) (P, pav. 23), truputį pakilęs gumklukas; jisai pas įvairias pasaulio rases nevienodai išsiplėtoja; pas vienas anksčiau, pas kitas vėliau. Bet apskritai imant, kada ant jo pasirodo plaukeliai, tai ženklas, kad žmogus pradeda del lyties bręsti.

2) *Didžiosios drovos lupos* (pav. 23, hh), tai yra dvi skliautės apie taip vadinamąją drovos atvarą. Jos abi turi savyje daugybę gliėių puslunkių ir taukų.

3) *Mažosios drovos lupos* arba *nymphos* — tai dvi tokios gliėios, siauros, skliaututės. Nuo klitoro (viršut. C, pav. 23) nymphos persiskiria į dvi dali. Apatinis jų sluogsnis, persiskiręs, dasiliečia prie klitoro, su katru jis ir pasilieka. Gi viršutinis sluogsnis, susirišęs su šalia savęs esančiu, padaro kvolduką, kaipir kopturėlį, vadinamą *kraštutiniu klitoro kumeliu*. Pas kaip-kurias rases, kaip va hottentotus, mažosios drovos lupos taip perdidžiai išsiplėtoja, kad padaro net taip vadinamus „žiurkštelius“. Manoma, kad tokis nenormališkas drovos lų išsiplėtojimas paeinaš nuo lyties priedavartavimo (onanizmo). Pas europietes moteris jis rečiau atsitinka, negu pas laukines gimines, kurios rasi daugiau lytį priedavartauja. Bet kur jau tokie nenormališki „žiurkšteliai“ išsidirbo, tai tos moteris turi prie gimdymo didesnius sopulius. Dr. Em. Zozan sako, kad jis pasekmingai esąs daugelį tokių „žiurkštelių“ išpjovęs, ir tada gimdymai jau buvę lengvesni.

4) *Klitoras* — yra mıklus organas, galis išsitempti, panašiai kaip išsitempia ir vyriškasis organas. Tai yra mažas, apvalus kumelis (Pav. 23, C). Kai-kuriuose atsitikimuose klitoras yra išsiplėtojęs ir rušį hermaphodito (t. y. moteris, turinti dvilytinį organą: moterišką ir vyrišką). Viršų minėtasis Dr. Zozan sako, kad jis daug sykių atradęs moteries klitorą išplėtotą beveik tokio didumo, kaip vyriškasis organas, ir jam visuomet pasisekdavę operacijos būdu prasalinti, be jokios blėdies sveikatai. Jis toliaus šiaip sako: „Man atsitiko matyti du pastebėtinu pavyzdžiu. Moteris 35 metų turėjo klitorą tokį, kaip dviejų metų berniuko organėlis. Ta moteris, pasinėjusi nymphomanijon, su inirtimu atsidavė onanizmui (saužagystei) ir turėjo bemaž visas paviršutines žymes, kaip vyro. Kita moteris, nors tebeturėjo moteriškąsias formas ir smulkutį klitorą, bet užtai jis buvo keturis sykius ilgesnis už paprastąjį. Delei šito ji nebega-lėjo su vyrų susituokti. Ir aš jį pasekmingai išpjoviau“.

5) *Šlapinimosi spraga* (U, pav. 23), arba išviršinė šlapinimosi ravelio atvara randasi ties priešakine gleivetės sieniele.

Gleivetės atvara paprastai yra pusiau uždengta pas nelytėtas mergaites; gi pas moteris bei netekusias mergystės, ji apaugusi tam tikromis męzrelėmis.

Mergystės plėvė yra tai dviguba ir gliči plėvelė, kuri beveik niekad os aklinai neuždengia gleivetės. Jos forma labai įvairi: tankiausiai ji turi pavidalą pusmėnulio, dasilietusio savo išpustu sonu į užpakalinę gleivetės dalį; gi iš priešakinę šito pusmėnulio pusės atrodo liuosa, gluotni arba savo rageliais atsigrįžusi į priešakį. Kaip kada atsitinka, kad mergystės plėvė aklinai užauga visa gleivetės ineigą, taip kad atėjus subrendimo laikui ir neišeinant pirmosioms mėnesinėms, butinai reikia tą plėvę

Bagočiaus išpažintis arba jo pasiaiškinimas.

Ats. Aš niekad os su noru neprisidėjau.

Kl. Bent kada su noru ar be noro?

Ats. Aš niekad os nepasirašiau, nė buvau prasomas tą daryti.

Kl. Ar jūs bent kokiam liudininkui matant prisidėjote prie tos ar kitos presbyterijoniškos bažnyčios tikėjimo, ar bent kokio kito tikėjimo, apart jus pirmojo katalikiško tikėjimo?

Ats. Nė katalikiškojo, aš buvau apkrikštytas ir prieš tai negalėjau spirtis.

Kl. Mr. Bagočiaus, ar jūs žinojote bent kada ir bent kiek apie tą laišką, kurį Mr. Vasil'ius rašė kun. Losai?

Ats. Ne, iki patyriau apie tai vėliaus, keturios ar penkios savaitės tam atgal.

Kl. O nuo ko apie tai išgirdote?

Ats. Nuo paties Vasil'iaus. Jis atnešė man Losos atsakymą, jam (Vasil'ui) rašytą.

Kl. O ką Vasil'ius Losai rašė?

Ats. Aš manau tą laišką, tą patį, apie kurį Vasil'ius man pasakojo.

Kl. Tai Vasil'ius atnešė jums atsakymą ant tojo laiško?

Ats. Nesenai aš pradėjau tirinėti apie tą šmeištą, buk aš pats kun. Losai rašęs, kas buvo priežastis šio skundo čionais.

Kl. Tai tą ištyrėtik šiandien?

Ats. Ne. Tas buvo skelbta kituose straispniuose pirm negu aš apskundžiau. Aš neatsimenu laiškų, du metai tam atgal rašytų. Aš manau, jog jis (Vasil'ius) atnešė tą laišką kaipo atsakymą.

Kl. O ką kun. Losa rašė atsakydamas Vasil'ui?

Ats. Tas laiškas nebuvo spausdintas.

Kl. Ar jūs bent kada buvote užsiėmę tikėjimisku darbu?

Ats. Ne platinant presbyterionizmo nė katalikystės, nė jokios kitos bažnyčios tikėjimo.

Kl. Kaslink Susivienijimo Lietuvių Laisvamanų kada prie jų prisidėjote, ar jums buvo paduota bent koki įstatymai link tikybos, po kuriais reikėjo pasirašyti?

Ats. Ne, kiek atsimenu, tai jie (S.L.L.) neturėjo jokių įstatymų link tikybos. Įstatymai link tikybos buvo priimti sekančiuose seimuose po mano prisirašymo — ir pasekme to buvo mano laiškas, kur pasakiau: „Jeigu jūs manote, jogiai krikščionis negali prigulėti prie jusų, draugučiai, tai aš atsisakau,“ ant ko jie atsakė: „Mes nesipriešiname ta vo pasilikimui.“

Kl. Ir tas laiškas tapo atspausdintas 1906 metuose?

Ats. Taip.

Kl. Ar jūs bent kada platinote biblijas lietuvių tarpe?

Ats. Toji biblija buvo išleista nuo Britiškosios Biblijos Draugijos, vienintelė pilna biblija, kokią turėjome, kiek atmenu. „Buvo ir kitokių biblijų — be jokios vertės — apart bibliškos istorijos. Aš žinau jog yra Naujas Testamentas vienatinė pilna biblija, nieko neturinti prieš bent koki tikėjimą — panaši į karaliaus Jokubo išleista.“

Kl. Skundas yra priešais jus, jogiai jūs per apgavimą pastojote Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentu, ar esate skaitę konstituciją link reikalavimo buti piliečiu pirm rinkimo į prezidentus?

Ats. Taip.

Kl. Taigi malonėkite išaiškinti ką jūs išskaitėte toje konstitucijoje?

Ats. Konstitucija reikalavo, jogiai žmogus turi buti pilietis, bet tas sakinyš nebuvo tenai naudotas.

Kl. Tai kaip tas sakinyš buvo lietuviškai?

Ats. Konstitucijoje buvo naudotas žodis „ukėsas,“ kas lietuviškai reiškė „ukė“ — savininkas laisvos ukės — „ukėsas,“ ne vergas arba baudžiauninkas, — vienas ant vietos gyvenantis, nesikilnojantis. Pilietis yra citizen. Konstitucijoje buvo naudotas žodis „ukėsas“ ir aš rašydamas atsakymą atvirute, pasakiau, jogiai esmi ukėsu. (Bet tame laike ukėsas buvo suprantamas kaipo pilietis.)

Adv. Potter: P. Širvydas savo laiške apskundė jus kaipo pabėgėlį, ir kaip atmenate ar jis jus kaltino delei mainymo kalbos ar ko kito, ir malonėkite paaiskinti savo laišką rašytą Širvydui?

Ats. Kadangi aš pradėjau darbuotis kaipo visuomenės veikėjas Pittsburgh'e, tai jie name apskundė kaipo pabėgėlį. Tikrai neatsimenu tojo laiško, bet manau, jogiai tai buvo atsakymas ant tojo apakundimo, jog aš pabėgau iš eilės. Tas laiškas buvo rašytas tada, kada Rusojų buvo revoliucija,

Sveikata iš miklinimosi.

(Užbaiga.)

4. PLAUCIŲ IŠMAUDYMAS.

Reikia stipriai atsistoti, su visų kuno sunkumu, ant papadžių, kur letenos išputimas; tada visą liemenį truputį palenkinti priekin iš kulšių, bet galva tiesiai laikyti. Pritraukti kvapo pilną krutinę, ištiesti rankas į sonus lygiai su pečiais, delnais augštyn. Palaikant kvapą viduje, sulenkinti rankas priekin iškeliant alkunes taip augštai, kaip galima, pasistebti ant papadžių ir energiška, bet tik ką prieliečiant krutinę, reikia ją pabraukti pirštų viršūnėmis. Taip padarius išleisti kvapą, tai yra iškvepti. Šitą atkartoti keletą sykių.

Šitas lavinimasi neveltui vadinasi „plaučių išmaudymu“. Plaučiai yra visos žmogaus sveikatos pamatas. Taip išputus ir braukant krutinę judėjimais pasisiekia ir plaučiai, vadinasi jie „išsimaudo“. Kiekvienas, kuris turi siaurą krutinę, silpnus plaučius, džiovą, įsisenėjusį bronchitą ir kitas plaučių ligas lengvai gali per šitą lavinimasi nuo tų negalvių per ilgą laiką nusikratyti. Be to, per šitą lavinimasi išsidirba labai stiprus plaučiai, kad nebijo daugeli ol ugpių pepjeaoip pjaipabgkčetaoijš ojšn daugelio ligų, ypač uždegimo ir taip vadinamo „šalčio“. Kas taip išdirba plaučius, ilgainui ingija dailų, skambantį balsą, gražiai kalbėti ar dainuoti.

5. KVĖPAVIMO LAVINIMAS.

Viršuje nurodyti lavinimaisi yra kiek sunkesni, nes jie reikia atlikti stačiam. Bet šis lavinimasi, prie kurio dabar priėjome, galima atlikti ir sėdomis.

Sau lengvai atsisėdus visą kuną padaryti liuosu. Tada su sykiu išpusti laukan visą kvapą kiek tik krutinėje yra ir susičiaupti, vadinasi daugiau kvapo nebeleisti vidun. Bet reikia stengtis, kad jokia dalis kuno nejudėtų. Reikia dirbti tiktai vidurių raumenimis. Taip išpusta kvapą sulaukius, reikia greitai padaryti kokius aštuonius ar dešimtį sykių pilvo ir krutinės judėjimų, pakilnojan augštyn ir į sonus. Tada greitai vėl paleisti vidun, kvapą, kiek tik jo kali tilpti, net kuogiliaus inkvepiant ir visą kuną vėl liuosu padaryti. Kada vidurių raumenis prie šito pripratįsi, tai galima tokių judėjimų padaryti ant syk kekius 15, 20, 25 ar daugiau sykių.

Šitas lavinimasi geras iš daugelio pusių. Visu pirmu geras delto, kad lengvai galima atlikti, — net ir dirbtuvėje prie mašinos, ar tai karu važiuojant, arba net baliuje, kai mergina šalin pabėga... Mažai tam reikia laiko ir nežymi pašaliniamis žmonėms gimnastika. Juk kas ten patėmys, kad jūs atsisėdę nematomis sau vidurius kilnosite. Toliaus šito lavinimu labai išsidirba krutinė ir plaučiai. Toks smrkus kvapo pripludimas smarkiai pavaro kraują tekinti po gislas ir visą žmogaus sistemą atgaivina. Po šitokių lavinimusių smegenis pradeda da smarkiau veikti ir žmogus gali bile apie ką blaiviau ir rimčiau mįslyti. Be to, šitas labai pagelbsti maisto virinimui skilvyje, prie to liuosuoja vidurius, kieno yra kiēt ir nuo senų užkietėjimų varginasi. Abelnai šis vidurių lavinimas prašalina trejas-devynerias ligų, ypač vidurinių ligų.

6. SONŲ LANKSTUMO LAVINIMAS.

Reikia visu kuno sunkumu atsistoti ant abiejų kojų, ištiesti rankas į sonus, sulig pečių lygumos iškėlus, delnais augštyn. Tegul rankos iš pečių nejuda. Kelius reikia laikyti stangiai. Dabar palenkinti kuną į dešinę pusę ir vėl atsistoti kokius penkis ar šešis sykius. Tada valandikę pasilsėti. Toliaus tokiuo-pat būdu pasilankstyti į kairę pusę. Vėl pasilsėjus imt lankstyti į abi pusi, — į dešinę ir kairę, nuo 8 iki 10 sykių. Lenkianties į dešinę reikia giliai inkvepti ir kvapą palaikyti iki vėl į tą pusę atsilenksi.

Šitas lavinimasi priduoja grakštumą pečiams, jie gražiai išauga augštyn. Šonas pasidaro miklus. Prie to labai daug gelbsti vidurių sveikumui ir padeda daug geriau valgi virinti viduriuose bei vidurius tvarkoje užlaikyti, negu suvalgytas ant dienos po rieškučias įvairiausių pilių iš aptiekos arba išgėrimas ant dienos po kvortą kastaravos alyvos... Be to juk tas nei skatiko ir nekaštuoja.

7. AKIŲ IR GALVOS ATILSIO LAVINIMAS.

Žmonės nerviški ir galvos bei akių skaudėjimu besiskundžiantis, turi gerai įsidėmėti, į šitą lavinimasi. Jisai labai lengvas, bet žmogui suteikia labai geras pasekmes.

Reikia atsistoti taip sau lengvame padėjime, liuosai, galvą tiesiai ir ramiai laikant. Įsižiūrėti priekin į kokį vieną daiktą ir iškvepti iš savės arba žodį pū-ū-ūk; nepajudinant žiurėjimo iš to daikto į kurį įsižiūrėjai, reikia taip kokius tris sykius visą kvapą iškvepti. Po trečio iškvepimo tegul bla-kstienos sunkiai nukrinta, tai yra reikia išleingvo, bet gau sunkiai užimerkti, paskui pračiupti lūpas, pasmakrę liuosai nuknabinoti ir galvą išlato nuleisti žemyn, taip kad smakras siektų krutinę.

Tada švelniai ir išlėto sukty galvą nuo dešinio peties į kairį, paskui aplink. Bet tą daryti reikia nesmarkiai. Taip keliolika sykių padarius, — iki priimimo bus taip sau daryti, — galvą vėl išlėto pakelti. Kaip pirmiau buvo, bet da neatmerkus akių ir vis liuosai laikant pasmakrę. Ant galo išlėto ir sunkiai po truputį atmerkti akis ir tada jau sučiaupti lūpas kaip visuomet.

Šitas lavinimasis labai aiškiai atneša naudą. Jisai žmogui nenoroms suteikia dvi ar tris minutes tikro atilsio, kuriame kunas atsišviežina, smegenys pasilsi ir akis nusibaivoma, kurios šiaip per dieną nuo ankstyvo ryto iki vėlyvai nakčiai yra priverstos žiūrėti ir įvarginti nervus. Kas tą lavinimą įsipratina daryti, tai jam visai nejuočiomis per dieną užėlaikas nuo laiko noras tą daryti, nes mat jau kunas bus prie to pripratęs. Pripratimas yra antras žmogui prigrimimas. Per dieną jam pasitaikys daugelis tokių minučių, kuriose žmogus lyg kaipir kieno liepiamas, be jokio sunkumo tą lavinimąsi padarys. Šitaip inpratus daryti žmogus nusikratys daugybę nerviško pikto, galvos skaudėjimų ir palaikys iki gilos senatvės šviesias akis. Kiek tai žmogui padarys malonumo prisidės! Kiek tai delei sustiprėjusių nervų jįsai pikto ir barnių išvengs! Kiek tai nesupratimų jįsai atsisaijs, nes žmogus kasdieną padarys šimtus mažiau netikusių prasiokimų, kurie daugiausiai įvyksta dėl išvusių nervų! Ir vis tai galima žmogui bus atsiekti, jeigu tik jis turės nors truputiuką valios save pergalėti ir prisivers save priprasti prie tokio lavinimosi, kuris visame civilizuoame pasaulij yra žmonių priimtas, vartojamas ir naudingas randamas.

Šiuomi aš baigiu tą savo trumputę paskaitą apie tai kaip reikia savo kuną delei sveikatos lavinti. Yra daugybė priemonių nemažiau reikalingų ir naudingų. Bet jų čionai mums klluti laikas nepavelija. Rasi da kada vėl prisieis mums susieiti ir apie tokius dalykus toliaus pasikalbėti.

Čionai tik norėčiau pridurti apie vieną iš reikalingiausių žmogaus sveikatai dalykų, butent apie gilų kvėpavimą. Gilus kvėpavimas yra tai vienas iš neišvengtinausių žmogaus sveikatai reikalų. Ir tas užvis lengviausia atlikti, jeigu tik žmogus prie to save pripratina. Prie darbo, einant iš darbo, einant gatve ir kur tik proga pasitaiko reikia pratinties ritmiškai valso arba polkos ritmu eiti ir sykiu kvėpuoti. Retkarčiais reikia padaryti po kelis labai gilus inkvėpimus, kad visi plaučiai orn prisipildytų ir paskui su visu smarkumu kvapą išpusti laukan, kad net garsas per lūpas suvilptų. Dirbant niekuomet reikia neužsimiršti kvėpavimo, iki prie jo priprasi, o paskui tai iš papratimo tą daryti, nereiks nei rūpintis. Nei kalbant reikia neužmiršti, kad reikia tarp kiekvieno 8—10 žodžių gilokai atsikvėpti. Juo daugiau žmogus į save inkvėpia oro, tuo labiau jo plaučiai išsipučia, tuo stipresnį žmogus balsą išduoda, tuo daugiau žmogaus kune užgimsta kraujo kunelių arba pasidaugina kraujo. Visa kuno sistema rymo ant kvėpavimo. Jau kaip svarbus žmogaus gyvenime kvėpavimas galime iš to suprasti, kad vos žmogus paliauja kvėpavęs, vadinasi išleidžia paskutinį kvapą, mes tada jau žinome, kad jo gyvenimas pasibaigė ir kad jis ant šio svieto tarpe musų dangian nesugrįš...

J. O. Širvydas.

NORISI MIEGO.

(Monologas).

(Scena perstato ukininko klėtį; tiesiai nuo publikos duris, po kairės lengelis, po dešinės lova, po kairės kedės, augščiau durų lentyna, ant kurios sudėta įvairūs įrankiai; ant krašto lentynos popieriai).

(Jonas Miegalius, jaunas kaimo vaikas, sėdi vos tik padužęs ant krašto lovos, dairys į visas puses, žiouvaja ką tai po nosimi niurnėdamas, raivos ir vėl žiouvaja, kaso galva, paskui atidžiai žiūrėdamas į žemę pradeda kalbėti.)

Be-gi, vyrel, koks tas šeiminkas, bjaurus žmogus. Vos tik saulė užtekėjo, jis tuojaus — „Jonai, Jonai, kelkis...“ ir baladoja į duris, lyg koks patranka. (Pauza). Visgi aš niekad negaliu lemtai išmiegoti... (žiouvaja). Iš vakaro tai dirbsi, dirbsi — atsiguli ir, nespėjai užmigti, o jau ir vėl kelkis... (pauza). Ir kada gi aš išmiegosiu?! (Už scenos balsas: „Jonai! Jonai! — kelkis, lyg rodos kas jį ten prikalė.“) Ve... paleido kakarinę, — galėtų net negyvat prikelti. (Anna kojas.) Reikia nors kojas apsiuoti... (riečiasi, paima klumpę, žiouvaja ir amsasi). Ar čia velnias į tą klumpę įlindo?!... Visai ant kojos nelenda... Dievulėliau tu mano!... (gallop apsiuana, paima kitą klumpę ir žiūri). Na-gi kas čia?... Ana ir čia klumpė ant dešinės kojos!... kuo gi aš ausiu kairiąją koją?!... (atidžiai žiūri tai į vieną tai į kitą klumpę). Nejaugi?!... (spjauana). Ponedie šventas!... Tavaš ne ant tos kojos apviau! (už scenos balsas: „Jonai, tinginy, kelkis!“) Tuo-

jau, tuojaus, — dar vieną minutėlę. (Murmėdamas nusiuana. Abidvi klumpės padeda ant žemės, — žiūri, kitaip padeda). Na!... šita ant kairiosios, o šita ant dešinės. Gerai. (Greit apsiuana, atsistoja, raivos, žiouvaja ir žiūri atgal į lovą). Visgi čionai maloniau, negu prie šieno, kaip sau norite! Jeigu man taip kada būtų nulemta, kad rinktis ką nori — ar lankoje šieną pjauti, ar šitoje atilsio vietoje išsėties, tai aš visados išsirinkčiau šią (rodo į lovą) svajonių vietą!... (rengiasi). Reikia rengties... (atsimena). Ale pirma da reikia gimnastiką padaryti! Antanas atyžiavęs į svečius iš miesto pats dirbdavo ir pasakodavo, kad girdi, geriausias budas ingyti ir užlaikyti sveikatą — tai gimnastika. (Kelia vieną koją, kitą, kelia rankas augstyn, į šonus, žymu — vis stena; tą pakartoja keletą kartų. Besigimnastikuodamas parpuola. Atsisėda ant žemės, nusispauna, paskui kelias jau visiškai išsibudinęs). Tai ir perkritau, kad jus galas!... (atsistoja). Na!... ale ką jūs pasakysite, kaip aš naujaisiu budu pradėju gimnastikuotis?!... (Paima kedę žemai už kojos, pakelia, nešioja po sceną). O, brač! ant labo rytelio, kaip plunksną nešioju... (Ant rankos šokina ir lyg dainuodamas). O-čia-čia, o-pa-pa, o-la-la!... (Už scenos: „Eik prie šieno nedainavęs, jau septinta valanda.“) O kad tu prasmėgtum kur su savo šieniu! Vakar tai kuo ne lig devintai valandadi pjočime, o jam vis negana. (balsiai) — Tuojaus!... Na, Jonai, nesnausk!... (Paima kedę, užsideda ant pirmosios, kelia nepakelia). Na! na!... (kelia, nepakelia; atsistojęs mąsto). Kaip čia pradėjus?... A-a, žinau! (paima ir smarkiai pakelia; atkelia nuo žemės. Tame tarpe viršutinė kedė nupuola ir pataiko į duris. Už durų balsas: „Kiba tave ten velnias tranko?!“). Ir vėl nepasisekimas... Ir kada aš busiu galų-galė stiprus?!... Antanas net penkias pakelia. (Palukėjęs.) Ale ką-gi!... Juk jis ten mieste nieko neveikia — bepigū buti stipriu. (Už durų: „Jonai, aš tavo dalį išplakes padėju po pašūre; kaip apsiengsi, tai ateik, nes aš jau einu.“) Einu, einu!... (nusiukęs). Kad tau taip velnias pakaušį plaktų, tai tu nerėkautum. (Palukėjęs).

Vai-gi sunki mano dalelė, sunki!... (rengiasi). Mesiu aš kaima, važiuosiu į miestą, nes čia žmogus lemtai niekad negali išsimiegoti. Vis norisi ir norisi miego (pamastęs). Ir kada gi aš miego nenorėsiu?!... (linguoja galva). Ką čia žmogus padarysi, kad taip jau Dievo surėdyta, kad vienas ilgai miega, o kitas trumpai ir išsimiega... (mąsto). Na, kažin, prie kurių aš prisiskaitysiu — ar prie miegalių, ar prie tų, ką mažai miega? (mąsto). Ne... aš prigulsiu prie tų, kad labai mažai miega; kitaip kam gi aš miego norėčiau?!... Ir pagal laikrodį žiūrėdamas ne daug miegu (žiūri į laikrodį). Gulu, kaip čion ryzelis (rodo pirštą), — tai bus kelinta!... (skaityo) — pirma, antra, trečia, ketvirta, penkta, šešta, septinta, aštunta, devinta, dešimta; taip, dešimta valandą nakties!... O kaip keliuos, tai bus... (skaityo) — pirma, antra, trečia, ketvirta, penkta, šešta; taip šešios su viršum. Na, tai kiek valandų aš miegu. — suskaičiuokite, susimildami!... Tuojaus!... Dešimtoji gulu, šeštoji keliu. Tai kiek gi? (skaityo) — dešimta, vienuolika, dvylikta, — tai tris valandos; pirma, antra, trečia — tai šešios; ketvirta, penkta, šešta — tai devynios valandos... (galvoja). Negali buti!... Gal aš negerai suskaičiau?!... Daugiausiai aš miegu — tai aštuonias valandas. Na, sakykite, susimildami, kiek galima primiegoti per tas aštuonias valandėles, per tą trečią dalelę paros?!... Kad nors pusę paros — da būtų nieko; dabar gi dirbsi, dirbsi, o išsimiegoti nėra ir nėra kada!... (Sėda ant lovos, užsiurko). Ana subatvakari maniau išsimiegoti. Ale kur tau! Toli gražu, kad išsimiegotum čia kaimė!... Tas Paikių Petras ėjo į bažnyčią ant rytojaus. Tai ir užnešę jį galės pas mane, o tai duris buvo užkabintos iš vidaus, tai jis bjauris, bė per langelį įlindęs kaip pradės mane draskyt ir į bažnyčią vartyt (br... pasipurto). Taip išsigandau! (palukėjęs). Na, nuėjome į bažnyčią. Stovime po liepa, o Petras kumšt, kumšt man į pašonę, — girdi, Jonai, tu snaudai!... Ką gi nesnausi, kad norisi miego... (Už durų piemenuko balsas: „Jonai, kelkis, eik į lauką šieną pjauti! Šeiminkas mane parsieutė tave pavadinti.) Na, ko tu ten žiouvai?! Aš sykį-pasakiau kad jau einu, tai ir einu!... (atsistoja). Vienok ištikrųjų reikia eiti, nes jau (žiūri į laikrodį) pirma, antra, trečia, ketvirta, penkta, šešta, septinta, aštunta, devinta. (Jau devinta valanda, — man net valgyt norisi... (Beeidamas pamato popieras varto). A-a, — tai natos! Antanas, girdejau, tai tiesiog iš „natų“ gieda. Pabandysiu ir aš... (Dainuoja nesitaikydamas tono). „Lakstin-galėli, gražus paukštelis, kodėl nečinibi anksti ryteli-ty!...“ (Toli už scenos, balsas šeiminkės: „Vyrulėliai, eikite prie pusryčių; Baltruk, pašauk Joną su gaspadoriumi iš lauko!“) Na jau, einam-einam!... (Eidamas nuo scenos). Dievulėliau tu mano!... Tu darbu begalės, o išsimiegoti tai nėra ir nėra laiko — vis norisi ir norisi miego... (Antanas Mėgėjas.

Mažosios Lietuvos veikėjai.

(Tąsa.)

3. VYDUNO „JAUNIMAS“ IR VOKIEČIŲ LEIDŽIAMŲ LAIKRAŠČIAI.

Praėjusių metų pabaigoje Vydunas savo „Jaunime“ pabrėžė, kad pačių lietuvių leidžiami laikraščiai „tik taip sau gyvuoja“, ir patarė: „Jeigu nebėra dažnai einančių lietuvių laikraščių, naudokimės, kiek galėdami, vokiečių jų ir musų kalba einančiais laikraščiais, kaip tai kartais ir daroma. Vis bus ir taip teikiamas grudelis ir lašelis gaiviantis silpną tautinę gyvybę.“ „Lietuva“ No 50, pabrėžusi šiuos žodžius, štai ką prideda:

„Labai keistai skamba tasai raginimas, nesant savųjų laikraščių, griebties už vokiečių. Turint lietuviams tris kartus savaitėje, o dabar jau kasdien einančių laikraščių, labai keista, kad „Jaunimas“ apie juos užmiršo.

„Dar keistesnis yra „Jaunimo“ kvietimas griebties vokiečių laikraščių. „Jaunimas“ labai gerai žino tą suvokietėjimo laipsnį, ant kurio yra dabar Mažoji Lietuva, ir tą didelį norą, su kuriuom teny-kščiai lietuviai, ir be paraginimų, skaito vokiečių laikraščius bei taip raštus. Dar daugiau kvieisti lietuvius prie vokiškumo, reikčia didinti tą suvokietėjimą, kuriame Mažoji Lietuva merdi ir iš kurio pastarujuoju laiku jaunųjų prusiečių stengiamasi ją išliuosuoti.

„Kaip „Jaunimas“ mano vokiečių laikraščių pagalba „gaivinti silpnąją tautinę gyvybę“ — visai nesuprantama. Tokiam rašinėliui tinkamiausia vieta yra koksai-nors „Tilžės Keleivis“, bet ne „Jaunimas“, vedamas Vyduno...“

Perskaitęs šiuos žodžius nepatyręs skaitytojas nenoroms turi pradėti manyti, kad ir Vydunas vokiečiams pasidavęs!... Tuo tarpu man rodos kad Vyduno patarimas ne tik ne „keistas“, bet visai išmintingas, ir dabartinėse sąlygose bene bus vienas praktiškiausių būdų lietuvių palaikyti. „Lietuva“ pirmo tokio aštraus pasmerkimo turėjo atminti du dalyku: 1) kad Prūsų lietuviai, be vieno antro veikėjo, lietuvių dienraščių neskaito ir delto butų bergždžias darbas ten žadinti Prūsų lietuvius; 2) vokiečių leidžiami kaip vokiški, taip ir lietuviški laikraščiai yra vieninteliai, kuriuos skaito plačios Prūsų lietuvių minios, ir todėl ten išartas žodis gali daug didesnių vaisių atnešti, negu visuose pačių lietuvių leidžiamuose laikraščiuose, pačmus drauge. Ir ne tam reikėtų stebėtis, kad Vydunas pataria tais laikraščiais naudotis, bet daugiau tam, kad Prūsų lietuvių veikėjai taip mažai jais ligšiol naudotasi, nežiurint, kad kai-kurie jų gana plačiai savo skiltis atveria (jeigu paskui buna paskelbta ir priešingos nuomonės — tai tas nieko nelenkia). Visi gi vietos vokiečių laikraščiai su mielu noru spausdina informacijas žinias ir raštelius iš lietuvių gyvenimo. Nesinaudoti jais: labiau piktingies, jei kas pataria naudotis, gali tik žmonės, kurie vietos santykių bei padėjimo nepažįsta.

4. VANAGAITIS, „BIRUTĖ“ IR T. T.

Šis skyrius man sunkiausia rašyti, nes negaliu taip teisinti, kaip Gaigalaitį ar Vyduną. Bet kadangi apie Vanagaitį ir jo veikimą, kaip Amerikoj, taip ir D. Lietuvoj, labai klaidingų žinių prasiplatinę, tai noroms-nenoroms turiu rašyti, nes tos žinios bei nuomonės neleidžia teisingai apvertinti kitų Maž. Lietuvos veikėjų darbo nei tautinio susipratimo apsišiekimų. Kaip Amerikoj, taip ir Didžiojoj Lietuvoj Vanagaitis skaitomas mažne vieninteliu veikėju ir savo tautiečių žadintoju, mažne tik jo vieno darbai skaitoma naudingais ir vaisingais, ir per Vanagaitį kitų visai nematyti. Dabar daugiau: beveik visa, kas pasirodo be Vanagaitio firmos, Amerikoj ir D. Lietuvoj dažnai sutinkama, jei ne neprielankiai, tai bent su nepasitikėjimu.

Prieš pusantrų metų, kuomet aš rašiau apie Prūsų lietuvių padėjimą ir kuomet priešau prie klan simo-kokią intaką padarė ir turi žymesnieji Prūsų lietuvių veikėjai į plačias minias, tai iš savo tuolai-kinio patyrimo apie Vanagaitį parašiau štai ką:

„Jis (Vanagaitis) tuo tarpu plačiai žinomas ir Didž. Lietuvoje ir net Amerikoje. Bet apie jo atliktų darbų intaką galima bus kalbėti dar tik ateityje, nežiurint, kad jau senai tarp Prūsų lietuvių darbuojas. Priežastis tame, kad jis, ką ligšiol viena ranka statė, kita — pats vėl griovė. Kaip vi-suomenės veikėją, pirmiausia mes jį matom vienu žymiausiųjų ir karščiausiųjų „Liet. konservatyvų partijos“ veikėju. Toliau matome tokiu pat arba net dar karštesniu social-demokratu, kuris raštu ir žodžiu dirba kaip tik prieš vakarykščius savo politikos draugus. Šiandien jis nėra konservatyvas ir kaip prieš lietuvių, taip prieš vokiečius konserva-tyvus kovoja, bet ne mažiau kovoja ir prieš pačius social-demokratus. Tokie nuolatiniai ir taip staigūs perėjimai nuo vieno kraštutinumo prie kito ir paskui vėl atgal grįžimas negali atsileipti į patį darbų vaisių. Patvara gi tokia, kad šiandien Prūsų

Lietuvoj Vanagaitio daugelis stačiai nekenčia ir beveik nieks nenori su juo skaityties. Ir tik kad pastarujuoju laiku iš sodžiaus jaunimo atsiranda naujų jėgų, kurioms kitų „ceitungų“ nei sensacijos, nei nuolatinis karaliaus garbinimas ima nepatikti, — tik delto tos jėgos ypač ima glauties prie leidžiamos „Birutės“, kuri vis delto lietuviškesnė už visas kitas „ceitungas“. Daugelis Prūsų lietuvių, kaip pastebėjau, neturėtų nieko nei prieš pačią „Birutę“, nei prieš jos „žemaitišką“ kalbą bei rašybą ir mielai ją platintų, jei... nebutų tai Vanagaitio laikraštis. Vanagaitis turi daug gerų norų, daug dirbo ir dirba, bet žymesnės jo darbų pasekmės bus galima tik ateityje pamatyti, ypač jei jis geriau sutvarkys savo įsitikinimus ir tvirtai jų laikysis.“

Tyčia šitą vietą aš ištiesai kartoju, nes daviau pačiam Vanagaitiui paskaityti ir prašiau, jei kas neteisinga, pataisyti arba bent paaiškinti. Ir nežiurint, kad paskui dar du kartus savo prašymą pakartojuoju, o 1913 m. pradžioj daugiau trijų mėnesių kasdien susieidavom, vis delto jis man nieko nei nepaaiškino, nei taisė. Todėl turiu teisę spręsti, kad užmesti nieko negalėjo. O dabar, tuos pačius dalykus geriau ištyręs, turėsiu plačiau apie tai pakalbėti.

Vanagaitio nepopuliariškumo priežastis yra ne tik jo politiška nepastovume, bet ir kai-kuriuose asmeniškose ypatybėse. Nežinau, ar iš prigimimo ar gali bekarėivaudamas ingijo, bet V. turi viršinin-ko, komenduojojo ypatybių, prie tam yra neryn-gas ir nei žodžiuose, nei darbuose kitais nelabai-no-ri skaityties, delto labai greitai kiekvieną užgana arba net įžeidžia. Antras dalykas, kuris Vanagaitio populiariškumui kenkia, tai jo užsiiminėjimas išėiviais. Dar prieš dvejus metus, kuomet aš V. ir jo veikimą vos buvau pamatęs, tuo aš jam sakiau: jei nori buti visuomenės veikėju, tai turi arba mesti visus „gešeftus“, su kuriais labai lengva inklimpti, o užsimant „gešeftais“ reikia atsiskakt nuo visuomenės veikimo. Nes aš nors nieko blogo ir peiktino jo „biznyje“ nemačiau ir nežinojau, bet tuo pačiuoju, kad tai yra labai silūs kelias. Pirmiausia Vanagaitis turi blogą ypatybę su atsilankančiais pas jį išėiviais beveik visuomet taip elgties ir aiškiai duoti suprasti, tarytum jis pats per tai turi begalos darbo ir rūpesčių, o naudos jokios, ir vien tik iš patriotizmo bei pasišventimo tai daras. Bet kuomet nuo tokio išėivio pareikalauja už užlaikymą užmo-kėti ir jei ne pigiai, tai žmogui nenoroms ateina į galvą mintis, kad tokios didelės malonės Vanagaitis nepadaręs. O tai jau daug reiškia, ir autoritetas mažėja. Bet dalykai dar labiau susipainioja, kuomet tas-pats išėivis, dažnai dar V. prikalbintas, nu-eina su pačiu V. krautuvėn ką-nors nusipirkti, o paskui kame-nors iš netyčių sužino, jog už tą daiktą ar rubą užmokėta apie 20—30% brangiau; negu verta, — tuotarpu, kada Vanagaitis visuomet tikri-na, jog tik delto, kad su juo drauge buvo, taip pi-giai tą daiktą gavo pirkti... Tas pats santykiuose su gydytoju, net pačtu ir kt. Pas jį apsisotoje žo-nės savo laiskus labai dažnai gauna „per neapsiži-rėjimą“ atplėštus. Kad galima per neapsižiurėjimą svetimą laiską atplėsti, tai aš pilnai tikiu. Bet man žinomi tokie atsitikimai, kurie jokiais neapsi-žiurėjimais neišsiteminami, nes, pav., Vanagaitio žmona slapta paėmė dar neišsiūtą savo tarnaitės laiską, pati skaitė, savo vyrui davė, ir paskui abu-du man pačiam nesidrovėjo girties, ką jie ten ra-dė! Praėjusių gi žiemą vienas vaikas Raseinių apskr. savo laiskų net į rankas negaudavo, ir V. jam tik paskaitydavo kai-kurias vietas. Regis, tai beveik netikėtini dalykai. Ir aš pats netikėčiau, jei savo akimis nebučiau matęs ir ausimi girdėjęs. O kuomet tokie žmonės susieina su kitais pasipa-koja, tai lengva suprasti, kiek tai gali prisidėti prie V. populiariškumo ir jo autoriteto, — net ir tuo-met tokie atsitikimai būtų visai vieninteliai. Bet Prūsų lietuviai tokių arba panašių istorijų žino ir daugiau.

Visai aš nemanau Vanagaitio kaltinti, kad jis ne pigiai už užlaikymą ima arba kad sau kiek pasi-laiko už įvairius patarnavimus, taip pat kad ima iš krautuvėn nuosimčius nuo pardudomųjų daiktų jo atvestiems žmonėms. Nes ištikrųjų ir jam pačiam reikia gyventi ir negali kiekvienam dovanai tar-nauti. Bet tai reikėtų atvirai ir daryti, o ne pri-rodinėti kiekvienam, kad tai yra vien tik jo malonė, pasišventimas ir tt., nes žinoma, kad toksai sa-vo pasišventimo iškišimas visuomet blogą įspudį da-ro — net ir tuomet, jei ištikrųjų yra vien tik pa-sišventimas, be jokio „biznio“.

(Užbaiga bus.)

PAAIŠKINO.

— Jonai, girdėjau, kad tave Petras nuo laiptų nustumė.

— Tai melas! Mane tik pro du-ris išstumė, o nuo laiptų tai aš pats lėkiau.

BALTIMORE, MD.

Kovo 15 d. netikėtai teko užklupti į vietines prakalbas, kuriose kalbėjo vietinio laikraščio „Pirmyn“ redaktorius, p. Smelstorius. Tai jau antrą kartą tenka šį kalbėtoją girdėti, kuriam, — mano nuomone, — geriau pritikti but kokiam „burlesque show“ aktorium, o ne kalbėtoju; nes publika daugiau riebiais juokais juokina, negu ką gero pamokina. Štai jo perlai, kuomet nori ant publikos padaryt „impression“: „Vyrai, neįsivaikykite vertybės moterų andarokuose, bet širdyse.“ Arba vėl: „eina gatve jauna graži mergelė, — kokis gražus jos vata apkrautas liemenėlis, veidelis, akutės, o kojales — kurios žengiant per perskėlimą — tai tokios gražios, kad vyrai net per kelis blokus paskui seka bežiūrėdami.“ Toliau, įlindęs kaip į žirnių, publikoj vietoj į moterų parėdalis ir budą da stebisi, kodėl taip mažai moterų susirinkę nadingų prakalbų klausyties. Sako: reikia buti doroms ir lankyties ant prakalbų. Taipgi reikia mums gerų kalbėtojų, tik ne tokių, kurie kalba apie vištas ir kiaušinius.

Tas teisybė, kad reikia mums gerų kalbėtojų, tik ne tokių kaip p. Smelstorius. Aš manau, kad jis apie vištas ir kiaušinius kalbėdamas daugiau naudos žmoniems padarytų, negu dabar. Višta ir kiaušinis, tai praktiškas žmogaus maistas ir be jų ne p. Smelstorius apsieiti negali. O paklauskim, kas iš tokių prakalbų, kuriose kalbėtojas ne pats nežino, ką teršia. Pavyzd., Lawrence girdėjau jį kalbant nuo estrados ir da prie jaunų merginų, kaip tula paleistuvė jį kalbinusi pasimylėti.

Ant klausimų kalbėtojas taipgi neatsakė, kuomet kai kurie iš klausytojų prašė paaiškint, kodėl industrialistai kalbėtojas vadina anarchistais ir chuliganais, ir kodėl socialistai nepersergėjo žmonių anksčiau, jei jie žinojo, jog anie yra tokiais. Bet, kuomet buv. Lawrence ir Ipswiche streikas tai da patį rėmė ir gyė Smitą ir Grišką, o dabar juos vadina anarchistais ir chuliganais. Ant to kalbėtojas vėl pradėjo iš naujo — lyg davatka rožančių — apie socialistus ir socialistų partiją tą pačią istoriją.

Baltimorės lietuviai ne tik kad gerai supranta prakalbas, bet ir moka apvertinti kalbėtoją. Dabar sekančiu kartu jie rengėsi užklausti kalbėtoją apie vištas ir kiaušinius, tas, esą, bus daug geriau, negu tuščia ir ta pati nusenusi daina. Tik jie abejoja, ar kalbėtojas ką žino apie vištų auginimą. Jie sako, kokią prakalbą pabarskėt, tai bile kas galėtų, bet apie vištų auginimą reikia turēt mokslas.

Vietinis.

Mano hobelė matė, kad per jos lauko ežią pereina karts nuo karto žmonės. Na, taip negali buti, kad kiti mindytų nesavą ežią, — pagalvojo ji, ir tuoj planas stojis kuogerianis. Įsmeigė kuolelius ir priraišiojo prie jų šniuresius — kas eis, tas neišliks nenusisukes sprando.

Padirbo ir apsidžiaugė savo išmintingumu. Bet čia tai tik ne „biesas“, — šmakšt kiauulė ir knisa bulves.

Hobelė greit ta pastebėjo ir sugriebus pagal visą greitumu šoko gint tą didžiausią bulvių terioją, grąsindama nuleisti jai strėnas.

O tas šniuras, kaip nelabasis, užkojos... ir boba guli su permušta nosimi.

Tai tau ir kerštas. Amuras.

Einant prie darbo

Jaunimas — mūsų ateitis. Jaunimas — kiekvienos tautos grožė, papuošalas, spēka. Jaunimas — ašis, apie kurią viskas turi sukities.

Jaunimo klausimas yra vienas iš svarbiausių klausimų. Tuomi klausimu privalėtų rūpintis kiekvienas iš mūsų veikėjų, kiekvienas jaunuolis, jaunuolė, kurie mokslu ir išsilavinimu yra pasikėlę augščiau už savo brolius-sėutes; tuomi klausimu trui rūpinties visas mūsų jaunimas.

Tas klausimas tiktai tuomet pasieks galutinio savo tikslo, kada patsai jaunimas užsiinteresuos juomi ir paims to klausimo branduolį — vadovystę į savo rankas.

Didžiūma mūsų veikėjų prijaučia jaunimui, tankiai pataria jam, ir tie patarimai buna svarbūs, bet vadovauti mūsų jaunimui visai negali, nes ir be jaunimo daug yra klausimų bei sumanymų, kuriais privalo rūpinties ir kurių negalima apleisti.

Jaunimas patarimais gali naudoties, ant kiek jie yra naudingais, — iniciativa gi priguli vien jaunimui.

Jaunimas tvers, jaunimas ir naudosis savo tveriniais ir skleis juos tarp tokių pat jaunų savo draugų ir draugių.

Jaunuolio balsą užgirs ir spras jo aidą visi jauni, nes tai bus jaunų draugų žadinas; užgautos sielos veiks ir seks tą prakilnų balsą.

Gyvenimas tankiai parodo mums, kad daug gerų norų bei sumanymų nueina ant nieko, nors iš jų daug tikėtasi. Daug sumanymų kaslink pakėlimo mūsų jaunolių nepasiekia savo tikslo. Ar buvo jie blogi? Ne. Tiktai jaunimas praleido juos visai šaltai, — nesuprato jų. Taikinta buvo jaunimui, bet papuolė visai kitur.

Augštos, nesuprantamos mintys nesugebėjo sujudinti mūsų jaunolių. Bet nēr ko iš to stebėties. Mūsų veikėjai arba dangumas iš mūsų prasilavinusių jaunolių daro vieną didelę klaidą. Dirbdami jaunimo labai užmiršta susipažinti su tuo jaunimu; užmiršta, kad pirma reikia suprasti jaunimo siekius, troškimus, atjausti jų sielą, prisitaikinti prie jų pažiūrų; užmiršta, kad delei to jaunimo susipratimo reikia eiti į jaunimą. Taip, reikia eiti į jaunimą, nes litaip mes nepasiekime savo tikslo ir mūsų pastangos bus aikvojamos perniek.

Sunku išspradžios — daug rasi priešingumo, neuzsitikėjimo, net ir kliučių iš pusės to paties jaunimo, delei kurio darbuosies, bet jei sugebėsi patraukti jaunimą prie savęs, tai busi išlaimėjęs kovą. Atidengs jis tau savo siekius ir greit pamatysi, kiek ten puikios darbui medžiagos, kiek prakilnų jaunų slepiasi tose jau triose širdyse. Tiktai mokėk suduoti.

Tankiai mūsų jaunuoliai-veikėjai skundžiasi, kad jaunimas toks nerangus — neskaito laikraščių, niekuo nežingėdauja ir apsileidęs; jie pabrėžia į laikraščius žinutes apie jaunimo nerangumą ir laukia pasekmių savo žinučių arba straipsnelių, o patį nieko neveikia ir, žinoraa, nieko negali su laukti. Perskaito jaunuolis straipsnelį, pamėgina pats rašyti, — neišeina, o kitas tiktai permeta akim ir vėl viskas po senovė. Jokios didelės atmainos tokie straipsneliai neatneka.

Jeigu gi mūsų jaunuoliai bei jaunuolės savo šaukimą paremtų darbais ir pavyzdžiu, jeigu jie darbuotų tarpe jaunimo ir del

jaunimo, ty, lavintų jį, tada, beabejonės, ir tartas laikraščiuose žodis turėtų svarbą. Prabilų vienas kitas iš to pačio jaunimo ir jau žingėdžiau sėktų visas mintis, nes tos mintys — tai jie patįs.

Norint darbuoties jaunimo tarpe, visi mes turime buti prisirengę prie to darbo. Turime ingyti savo darbui prankius, šiek-tiek prityrimo, kad atsidurę tarp jaunimo su tikslu vesti jį augštyn, vieton pakėlus jį, neišblaškytume į šalis ir nepadarytume klaidų, kurios blogai atsilieptų ant mūsų veikimo.

Tam tikslui visi, kuriems rūpi jaunimo pakėlimas, turi tarp savęs sumegsti ryšius ir apibrėžti savo veikimui programą. Tokį planą-programą turi išdirbti patįs jaunimo vedėjai. Vienas iš tokių sumanymų, kuris labiausiai atsaiko tam tikslui, tai antrame „V. L.“ num. tilpės Jaunuolio. Nenuoramos paraginimas tvirti Amerikoje jaunimo ratelius, o 6-me numeryje A. K. L.—s keli broū žai apie tų jaunimo ratelių planą. Sumanymas svarbus ir taip reikalingas mūsų Amerikos jaunimui: kad jo jokiū būdu negalima apleisti, bet visam jaunimui reikia stengties, kaip galima geriau ir plačiau, tas klausimas išrišti ir įvykdinti mūsų gyvenime.

Jaunimo rateliai didelė ir svarbi rolė lošia jaunimo gyvenime Lietuvoje, — ten jie vienija jaunimą, lavina ir išdirba iš jų gerus, jaunus veikėjus.

Jaunimo rateliai ir Amerikoje privaldės turėti panašią spalvą. Šviestis, mokintis — jaunimo ratelių obalsis. Neturėtų juose buti vietos partijinei kovai, kaip teisingai pastebi A. K. L.—s, neprivaloma juose varyti agitacijos, kuri neturėtų nieko bendro su jaunimo reikalais; čia turi buti vien tiktai lavinimas savęs ir kitų.

Įvykdimus tokios pakraipos jaunimo ratelius reikėtų juos ir toliau vesti tokiu keliu; bet kadangi prie dabartinių aplinkybių jaunimui labai sunkū apsaugoti nuo visokių kryptynių, tai mūsų draugams-vadovams reikia daug atsargumo ir pasišventimo, kad pastumus taip didelės svarbos darbą į tinkamas vėzes. Man rodos, kad tiktai gerai susipažinę tarp savęs, nors ir per laiškus, apptarę, apsvartę kaip geras, taip ir blogas puses, stvertųsi už darbo. Kad tas darbas, tinkamai vedamas, bus mūsų jaunimui naudingas nēra ką čia ir kalbėti. Negalės. užvaduoti jaunimo ratelių jokia kita draugija bei organizacija.

Jaunimas butinai reikalauja turėti savo ypatingo veikimo dirvas, ant kurių vien tiktai jaunimas veiks ir jas prižiūrės.

Jaunimo jautrumas, idėjos ir palinkimai griežtai skiriasi nuo pažiūrų senesniosios kartos, o kad tų idėjų įvykdimimui reikalingi paunimo rateliai pilnai sutinku su J.-N. ir A. K. L. nurodymais. Nuostabu tiktai, kaip mažai tuomi klausimu rūpinasi jau silavinęs jaunimas, kuriam kaip tiktai ir tiktų vadovų vardas.

Metė sumanymą J.-N., jį parėmė A. K. L.—s, draugiškai prijaučia „V. L.“, net savo skiltyse duoda vietos to sumanymo įvykdimimui; atsilepė taipgi vienas balasas prieš, ir vėl tyla viešpatauja.

Nejaugi mūsų jaunuoliai taip butų atšale, kad net toks sumanymas, kuris tiesiog raginte ragina prie darbo, nesukelia juose žingėidumo? Nēra ką sakyti apie tuos, kuriuos norima lavinti, bet apie tuos, kuriems lavintojų rolė priguli.

Neapleiskime to sumanymo bet, rengdamies prie darbo, sukruski me! Jonas Kar.—s.

Tev. Myl. Dr-tes reikalauose.

MUMS REIKALINGA DAUGIAU SUSIPAŽINTI SU TMD.

Užėmus p. Sirvydui redakcijos vietą prie TMD. Draugijos nariai pradėjo daugiau rūpinties jos reikalais: pradėjo siulyti įvairius sumanymus, pagerinimus ir daug kitų dalykų. Iš to reikia tik pasidžiaugti, nes parodo, kad nariai pradeda kasykis daugiau rūpintis draugijos reikalais. Lai kuit bėgant gal ir plačiau susipažis su draugijos stoviu. Dabar atrodo, tartum vienas kito mislies nesupranta ir savo Draugijos tikslų neapima. Ir delto tankiai pasiulija daiktą toki, kuris nors ir tiktų, bet Draugija delei savo neišgalės turi nuo jo atsisakyti.

Pamename, kuomet p. K. A. Orlauskas TMD. kuopoms pasiulijo įsitaisyti tautiškas vėluvas. Į tą dalyką įsikišo ir ger. T. Astramskas nurodydamas, kad T. M. D. kuopos turi daug svarbesnių ir reikalingesnių dalykų, kaip vėluva. Tas labai nepatiko Orlauskiui ir užtai „V. L.“ nr. 9 duoda p-ui Astramskui „vėjo“. Anot p. Orlauskio, jis esą: tautiškoje užšales, je pažvalgos susiaurėjusios ir daugiau niekur netinka, kaip tik prie mūsų socialistų“.

Jeigu pažinčiau Draugiją tik iš organo; jeigu nebūčiau matęs vienos kitos TMD. kuopelės, tuomet užtai gerb. Astramskui bučiau išrėžęs tokį „pamokslą“, o gal dar smarkesnį, negu p. Or. Bet šiandien to daryti negaliu, nes pasirodyčiau, kad Draugijos nepažįstu.

P. Or. sumanymas savu keliu yra geras. Bet TMD. kuopoms persunkus. Turime mes atsiminti, kad kai kurios kuopelės kapitalo turi, kad neuztektų nei ant „poperosų“ pakelio... O čia reikalinga net keliolika dolarių. Pagaliau gal didžioji pusė TMD. kuopų savo susirinkimus laiko privatiškuose nameliuose; kitą sykį ir visai ankštams ir nešvariam kambarėlyje, kur nēra ką ir mislyti apie istiesimą vėluvos. Ar tai jį peikalinga šitokios kuopoms? Matomai, gerai supranta gerb. Astramskas, kad nereikalinga, nes kuopa turi daug reikalingesnių dalykų. Jos laiko savo susirinkimus vargingai; jeigu surengia kokį-nors vakarėlį, tai, jei tik lieka kiek pelno, ilgai nelaukdami tą apverčia savo Draugijos platinimui bei tautos gaivinimui, kas butinai reikalinga. Reikalinga kuopai parsikviesti kalbėtojas, kuris apibriežia mūsų gyvenimo klausimus, paaiškina tą, kas mums neaišku ir nesuprantama.

P. Orlauskis irgi gerai žino, nes jis pasako, buk mūsų socialistai nežino, ką tai reiškia tautos vėluva. Aš nuo savęs dar pridėsiu, kad ir mūsų patriotai (žinoma, ne visi) nežino. Kaslink p. Astramsko, tai, man rodos, kad jis lyg norėtų pasakyti, kad TMD. kuopos pirmiaus turėtų išaiškinti žmonėms, ką vėluva reiškia, o tik potam ją įsitaisyti, nes, po teisybės, iš to galėtų kiekvienas pasidžiaugti. Taigi, labiausiai reikalinga geri aiškintojai. Vėluva mums tautiškos dvasios neįpus, kaip p. Orlauskis mislija; tik geras aiškintojas tą gali lengvai padaryti.

Kaip pirmiau sakiau, p. Orlauskio sumanymas yra geras; bet kitos vietoj. Pav. SLA. kuopos, kurios yra daug stipresnės finansiskai, tą lengvai gali padaryti.

Mums reikia daugiau susipažinti su TMD., o tuomet nesulytosim jai to, ką ji negali padaryti; podraug nereikės siūsti pas socialistus mūsų tautos senesniųjų darbininkų, kurie yra tiek tai Draugijai dirbę, kad vargiai iš mūsų „jaunuolių“ be įstengsime tiek pasidarbuoti TMD. labui.

P. P. Petrėnas.

DAUGINKIME DRAUGIJOS TURTĄ.

Rods kai kurie mūsų vientaučiai labai nenoroms žiuri į bile kokį naują sumanymą Draugijos labui, vienok negalima taip tylėti, kaip beveik didžiūma mūsų veikėjų tyli, o jeigu ir netyli, tai arba ant vienas kito barasi už neveiklumą, arba aimanuoja, kad nēra iš kur ir nēra kaip tas ir tas padaryti. Taip lygiai ir apie Draugijos turto dauginimą daug sykių buvo kalbama, kad mums reikia padaryti TMD. turtingesne, kad daugiau galėtume išleisti raštų ir platinti mūsų liaudyje gryną apšvietimą, o mažai kas nurodo kelius, kaip tą turtą padidinti. Juk šiaip iš draugų nekaszin kas galima beiskrapstyti, nes tie patįs mūsų broliai į vairias draugijas priguli ir jas mūsų vargingame išveivystės gyvenime palaiko.

O tečiaus labai reikia mums padaryti savo Draugiją turtingesne. Negalėdami prie didesnių kontribucijų savo draugus-brolius spausti, turime atsizvelgti į plačią visuomenę, kurios labui mūsų Draugija per daugelį metų darbuojasi, ir kurios švenčiausi pareiža ją palaikyti. Ir jeigu tik butų išmintinga mūsų Draugijos finansinė sistema vedama, tai nereiktų mums nei naujų kontribucijų, nei aukų maldavimo. Apšvietimo draugijos kiauurai visą pasaulį stovi ant taip paš mūsų vadinamo „biznio“ pamatų. Ir tik tuo budu jos neša didelę kultūrinę naudą. Kodėl ir TMD. negalėtų savo visų veikimų pakreipti į išmintingo biznio takelį?

Kokio biznio? — užklaus nevie- nas iš mūsų draugų nustebeš. Juk bent neinkursime saliuų ar mėsinyčių. Žinoma, kad ne. Pas mus yra daugybė ir lengvų, o višiams reikalingų biznių iš kurių vieną aš turiu ant minties. Tas biznis yra — spausdinimas ir pardavinėjimas gražių atviručių. Atvirutes dabar taip inėjo madon, kad netik pusė pasaulio laiškų per jas atsilieka, bet neapsiena net ir paprasčiausius balius, piknikus, koncertas, kur šimtai tukstančių atviručių parsiuduoda del taip vadinamos „lekiojančios krasos“. Iš to didelės atviručių firmos modelžiniškus pinigus surenka. Kodėl negalima butų mūsų Draugijai tokias atvirutes spausdinti ir parduoti, o už surenkamus pinigus išleisti trigubai daugiau mokslisčių kningų?

Kaip-kas sakys: „Ką čia dabar sumanė! Juk atvirutes pirmiausia reikia nupiešti paveikslus, o paskui padaryti klišes“. Taip Reikia paveikslų ir klišių. Bet tų paveikslų mums piešti nereikės, nes mes turime jau ganėtinai paveikslų, kaip lietuvių dailininkų nupieštų, taip ir visokių paveikslų istorisčių, kuriuos galima šimtais pririnkti iš kningų. Pagaliau iš gražių dailės paveikslų galima tukstančius pririnkti iš mažų kopijėlių, kurias galima gauti kiekviename muzėjuje arba paveikslų sankrovose. Gi klišes padaryti, taik tik juokai. Pradžiai užtenka keleto dolarių, o toliau vis galima dauginti, ir klišes patiesis amžinoje Draugijos nuosavybėje.

Man rodos, kad jeigu mes ši-

tuo užsiimtume, tai ir Draugijos turtą padidintume ir didelį kultūros darbą vestume, nes tokiu budu praplatintume mes savo dailininkų-piešėjų darbus tarpe savo žmonių.

K. A. Orlauskis.

KUOPŲ DARBAI.

Tamaqua, Pa. — Mūsų TMD. 145 kuopa ikišiolei neblogiausiai gyvavo, bet dabar daugelis narių lyg kaipir atšalo todėl, kad ilgai negauna kun. J. Žilinsko raštų. Iš kitos pusės jį labai persekioja vietiniai parapijonai, todėl kad buk mus kuopos nariai rašę apie jų prastus pasielgimus. Mat, šitą mintį jiems paduoda vietinis klebonas, kuris kažin kodėl mus kuopos narius riša draugėn su laisvamaniais, o laisvamaniai, anot ju, esą „begisliai“.

145 kp. raštininkas.

INESIMAI.

Tamaqua, Pa. — TMD. 145 kp. savo mėnesiniame susirinkime, kovo 1 d., inėšė rinkti naują Centro Valdybą, nes dabartinė labai silpnai darbuojasi raštų leidimu.

V. Sajevičius.

KRASOS DEŽUTĖ.

M—liui: — Nors čia ir butų nevieta, vienok turime atsakyti. Žodis „labu“ atskaitų gale padėtas yra nevykęs. Kas jį nukalė, nežinia. Gerai da, kad mažai kas ir tevertojta. „Labas“ yra synonymas žodžio „geras“. Koks ten gali buti „gerumas“, kur reikia apyskaitų sutrauka pasakyti? Apskaitas užbaigus ir jų sumą padedant, reikia pasakyti: „išvisė“... tiek ir tiek.

J. J. Nieniu: — Laiškėlį gavome jau besispausdinant pereinam numerini. Taigi paskelbimo indėt negalėjome. O paskui jau buvo vėlu.

Atsišaukimas į brolius amerikiečius.

Pėgnai „Viltis“ N 48 ir „Šaltinis“ N 21 paskelbė nepaprastą ir tikrai kulturingą sumanymą, kaip iš 100 rublių padaryti 100,000 rub. lietuvių švietimo reikalams. Sumanytojai — Kairiukščių šeimyna. Dalykas tame kad lig 1 d. sausio 1915 m. 1,000 žmonių pasižadėtų imokėti „Saulės“, „Žiburio“ ir „Ryto“ draugijoms po 100 rublių. Tą šimtinę gali sudėti ir keli žmonės. Jei lig paskirto laiko neatsiras 1,000 tokių aukotojų, tai pasižadėjimas nēra pildytinas.

Kadangi tą sumanymą mūsų visuomenė priėmė su didele užuojauta ir jau vykdo, tai tautos garbė ir priedermė reikalauja dvesti jį iki galui. Toks-pat sumanymas anuomet buvo paskelbtas vokiečių Austrijoje, ir per porą mėnesių surinkta mokyklų fondai milijonai. Nejaugi mes per dvejus metus nesudėsime tos tukstančinės sumos?! Mes, visa Lietuva! Juk tai gėda butų del tokio tautiško nesupratimo ir gaila energijos veltui išaikvotos.

Vargu nors kas nēra girdėjęs apie vienintėlę lietuvių progimnaziją Marijampolėje. Jai kasmet sistematiškai augant, šiandien neturime vietoj tinkamų namų, kur galėtume prideramai sutalpinti šimtinę mokinių klasėse ir pusę jų pensijone. Reikia tikėties, kad mokinių skaičius ir toliau kasmet didės, taigi butinai turime rūpinties ingyti tinkamus tai įstaigai namus.

„Žibury“, del neprigulinių

nuo jo kličių, ligšiol negalėjo pasinaudoti brolių amerikiečių dosnumu, kaip kai kurios kitos draugijos, delto dabar ištiesiamame Jums, Tautiečiai, ranką, prašydami prisidėti prie minėto fondo. Štai priemonė, kurią be didelių išlaidų ir aikvojimos galima tą patį tikslą pasiekti.

Broliai amerikiečiai! Jūs tiek kartų parodė užuojautą viešioms tautos reikalams, juk ir dabar neatstumsite ištiesios Jums rankos ir ir neduosite žlugti tam taip gražiam sumanymui, žinodami, kad be Jūsų vargu jįsai begalėtų įvykti. Ligšiol „Žiburiumi“ yra pasizadėjusių 80 žmonių.

„Žiburio“ valdyba:
Pirm. kun. dr. M. Gustaitis,
Padėjėjas — kun. A. Uogintas,
Kasininkas — S. Krasauskienė,
Sekr. — kun. V. Dragūnevičius,
Kningininkas — V. Totoraitis.
Marijampolė, 4 sausio, 1914 m.

Laiškai I Redakciją

Gerbiameji: —

Nėsenai buvot savo gerbiama laikraštyje paminėję, kad tarp seniųjų organizacijų Amerikoje lietuviai turi tik dvi augščiausias kitas prasikišusias draugijas: „Scenos Mylėtojų Dr-ja“ Brooklyne ir „Dramos Dr-ja“ Chicagoje. Bet chigaginė draugija paskutiniu laiku „ramiai“ veikianti, butent „pavargusi“.

Čia noriu trumpai paaiškinti, kad „Dr. Dr-ja“ nėra „pavargusi“, o kaslink jos išaugstinimo — tai ji to neužsiplėnė. „Dramos Draugija“ vos tik prieš du metus susitvėrė ir ne su tuom tikslu, kad daugiausiai veikalų perstatyti, bet kad lošti taip, kad atvaizdinus veikalus dailiai ir artistiskai.

Pagal išgalę ir vietines sąlygas „Dramos Draugija“ bent kad nesnaudžia. 1913—1914 m. sezoną leidžiant, pradėjus spalį 5 d., 1913, yra atlošta per „Dramos Dr-jos“ artistus sekantis veikalai: 1) „Šykštusis Raitelis“ — Puškinio tragikomedijos antrasis aktas; 2) „Kurčias žentas“ — vieno veiksmo juokai (2 kartu); 3) „Užburti turtai“ — trijų veiksmų melodrama; 4) „Gyvieji na bašninkai“ — trijų veiksmų juokai; 5) „Su mielu noru“ — keturių veiksmų komedija; 6) „Aukso veršis“ — vieno veiksmo komedija (2 kartu); 7) „Dėdė atvažiavo“ — vieno veiksmo komedija. Tris vakarus turėta pačios draugijos naudai, 2 vakaru lošta del kitų draugijų už užmokestį ir du vakaru dalyvautą del labdarinių tikslų.

Pavasaryj, užbaigiant šį sezoną, rengiama perstatyti „Mindaugis — Lietuvos karalius“ — penkių veiksmų tragedija.

„Dramos Dr.“ mielai statytų didesnius veikalus: dramas, tragedijas, bet nenori daryti veikalų, nes prie šiandieninių sąlygų, kokias Chicagoj turime, negalima geresnių veikalų perstatyti delei trukumo tinkamos scenos-technikos. Tiesa, yra čia daugias teatrališkų draugijų, bei ratelių, kurie „lošia“ viską, — juk čia buvo „lošta“, net du kartus, „Orleano Mergelė“. Chicago teatrališkoms draugijoms jau nepakanka kataloguose pažymėtų sceniškų veikalų — jau visi perlošti, kiti net po keletą kartų; o kiek buvo lošta iš nespasudintų „veikalų“!

Jeigu manote apie „Dramos Dr-jos“ pavargimą, tai tik delei to, kad vietiniai laikraščiai mažai ją reklamuoja arba net visai ignoruoja jos parengtus vakarus;

laikraščių pavyzdį seka ir „Birutiečiai“. Kas kita yra Brooklyne veikti scenos mylėtojų, kur randasi po šonu vidutinio brangumo gera McCaddin svetainė. Kad pas mus, ant Bridgeporto, rastųsi tokią, tai ne tik šventadieniais loštume, bet būtų galima ir šokišiais vakarais vaidinti lietuviškus sceniškų veikalus.

M. J. Damijonaitis,
„Dramos Dr-jos“ pirm.

PRANEŠIMAS.

Sulig Valdybos nutarimo sukviečiamas yra kovo 1 (14) d. 8 val. vakare nuosavam bute (Zavalna 2—3) Visuotinis metinis Dailės Draugijos susirinkimas. Jeigu tą dieną atvykusiųjų būtų neužtenkantis skaičius, tai Gerb. Nariai kviečiami yra susirinkimui sekančią dieną, t. y. 2 (14) kovo 4 val. vak. Tas susirinkimas bus teisėtats, nežiurint koks bus jame narių skaičius.

Susirinkimo dienos tvarka šitokia:

I. 1913 metų Draugijos veikimo apyskaita.

II. Čiurlionies kuopos veikimas ir apyskaita.

III. Nuosavių namų klausimas.

IV. Apie premijas nariams: a) kninga apie Čiurlionį ir b) „Regėjimo“ reprodukcijas.

V. Liaudies dailės albumas.

VI. Apie premija nariams 1914 metais.

VII. Šamatos sustatymas 1914 metams.

VIII. Narių sumanymai ir pastabos.

IX. Valdybos rinkimai.

X. Laimėjimas paveikslų ir skulpt. darbu, užpirtų nariams VII Dailės parodoje.

Pastaba: Laimėjime dalyvaus tik užsimokėjusieji nario mokesnį už 1913 m.

Kovo 1 d. 1 val. p. p. atidengiam VIII Lietuvių Dailės paroda.

L. Dailės Dr-jos Valdyba.
Vilnius, Zavalna g., 2—3.

Dvejosos prakalbos.

Kas iš mūsų nėra girdėjęs prakalbų? — Visi mes esam jas girdėję, net ir per daug kiti girdėję. Visur, kur tik yra laikomos prakalbos, visad yra susispietę buvę žmoniai, kurie atidžiai jų klausosi.

Visi mes einam ant prakalbų su tikslu — ką nors išgirsti, naudingo, pamokinančio. Bet ar visose prakalbose mes tą pamokinimą randame? Tai klausimas, kuriam tik yra atsakymas — ne.

Taip, vienose prakalbose mes išgirstam daug gero ir naudingo; daug ko mes iš jų pasimokiname. Mes girdime tokiose prakalbose kalbėtoją aiškinant dalykus rimtai, su tikru pasišventimtu tvirtai grynai faktiškai savo kalbos frazės — kalbėtojas stengiasi kuoplačiausiai nušviesti, išrišti apkalbamąjį dalyką. Tokios prakalbos mums yra naudingos ir labai labai reikalingos. Žmonės, lankydami tokias prakalbas, daug iš jų pasimokiną ir daugiau pradeda suprasti mokslo dalykų. Jie pradeda giliau protauti; pas juos tada atsiranda daug prakilnių, minčių, o tas, be abejo, sulaukiu jų protą nuo malimo paties sąvės ir skatina jį prie prakilnos ir pilnai normalio gyvenimo. Žmogus, lankantis tankiai šios rūšies prakalbas, tampa šviesesniu, lengviau pradeda suprasti bei išrišti įvairius gyvenimo klausimus ir pastoja drąsiau ir tvirtu kovotoju su gyvenimo bangomis. Tą visą jam suteikia geros, pamokinančios prakalbos.

Bet yra labai daug ir kitokios rūšies prakalbų. Šios rūšies prakalbos daugiausiai yra tos, kurios yra pašvestos kokiai nors siaturai partijinei agitacijai. Tokiose prakalbose labai retai yra kas nors plačiau paaiškinama klausytojams naudingo, moksliško. Tokiose prakalbose klausytojai girdi vientik kalbėtojaus draskimąsi ir šauksmus ant tų, kurie nešoka pagal jų muzikę. Tokiose prakalbose viskas yra manoma ant siauro, savotiško kurpalio ir, vietoj sudarymo kokios nors rimtai-faktiškos kalboje frazės, yra drabstomi purvai ant tų, kurie nepasiduoda jų intekmei. Iš tokių prakalbų ne tik ką klausytojai jokios neturi naudos, bet, jas tankiai lankantis, tampa blėdingi patį sau ir kitiems. Vieton išmukti ko nors gero, naudingo, prakilnos išmoksta, daugiau, riebių žodelių, pripildo savo širdis neapykanta bei keršto jausmu, na ir lieja paskui pagiežą iš savo krutinių.

Butų visai kas kita, jeigu tos, kad ir siauros agitacinės prakalbos, būtų vedamos rimtai, tykad būtų rimtai rišami partijos dalykai, — be užgauliojimų, be drabstymo purvais ant kitų, be tų kalbėtojų draskymųsi ir karštų šauksmų be riebių žodelių, o daugiau jose būtų grynai faktiškų bei ant mokslo paremtų išvedžiojimų, — tada būtų galima klatsytojams apturėti naudą iš tokių prakalbų, ir patsai mokytojas-kalbėtojas lengviau galėtų atiekti savo tikslą. Bet kol kas tarp mūsų lietuvių šios rūšies rimtai vedamų prakalbų mažai dar tėra.

A. K. L.—s.

GYVENIMO BANGOSE.

Svečiai jau išsikirstė. Buvo gi jie susirinkę vakaran-pokilin, i kurį garsi artistė buvo tam tyčia pasirengus užkviesti parinktuosius svečius ir persistatyti, idant josios garbė, iškilumas ir sveitngumas dar labiau pragarsėtų. Visi svečiai kuopuikiausiai buvo užganėdinti tuo vakaru ir kiekvienas jų išsinešė puikiausius įspūdžius. Vyrų tarpe sukiniėjosi meilios kalbos apie garsią ir puikią artistę, nes kiekvienas jų norėjo intikti jai; bet gi didžiausį įspūdį jina padarė ant vieno iš svečių. Taigi, kiti net pradėjo šnekėti, jog garsi artistė užstatė kilpą, idant sugavus puikią auką. Toji tad auka buvo Ignas Turtuolis, kuris garsėjo savo ypatybe, jog buvo neapsakomai turtingu.

Ignas grįžo i namus giliame užsimintijime ir griežtai nutarė, jog ištikrųjų apturėti turi garsią artistę sau už pačią, kad ir kažin kaip atsieitų...

Jo gi tėvas turėjo visai kitokią mintį ir troško, idant jo sunus daugiaus atkreiptų atidžios i plačius banko interesus, nes ligšiol vien tik tėvo rankose viskas tviravo. Vėliaus turtingas apšvedimas — tai tėvo noras. Bet su jaunais nieko neišdarysi. Ignas buvo gi jau pilnamečiu, turtingu, nereikalavo apie nieką trauksties.

Ignas pastatęs ant savo kurpalio, kito nematė kelio. Taigi, antrą vakarą jis su vizita atsilankė pas garsią artistę ir reikalas turėjo galutinau būti išrištas.

— Maloni poni, ištikrųjų atspėji mano atsilankymo tikslą, — pradėjo drėbančių balsu nuo susijudinimo. — Rodosi man, jog tai ypatinga rolė, kuri veikia ant mano nervų. Toliaus neišturėciu. Suteikėi man, poni, daug prielan-

kumo, kurs padrasino mane ponios užklausti: ar poni atsakysi man vieną žodį, jeigu užklausi — sutinki poni buti mano pačia?

Garsios artistės skruostai išlengvo paraudo. O gal tik saulės spinduliai ją taip atgaivino?

— Nepasitikėjimo — užpuolimo valanda, pone; vienok žinau, kaip spręsti vyrų atvirumą, bet del pono darau vieną išimti. Ar ponas ant to sutinki?

Ignas net pašoko ir paėmęs ją už rankos gyvai pratarė:

— Esu laimingas yt kudikis ant motinos rankų.

— Ne taip skubiai, malonus drauge, — atsakė jam artistė. — Pirmiausiai turiu pastatyti savo reikalavimus...

— Kurjuos iš anksto priimu, — dabaigė Ignas. — Meldžiu juos išreikšti.

— Taigi, mylimas pone, prašau atsakyti man ant vieno užklausimo: — koks yra pono užsiėmimas ir kaip jo laikaisi?

— Užsiėmimas... — nustebo Ignas labai, nes, kaip gyvas, niekas jam dar tokio painaus užklausimo neuždavė. — Aš, — tęsė užrupinęs, — ypatingai manau tėvas, juk gi poni žinau mūsų banką — ar neturiu gi kelių milijonų apsaugos? Delko gi poni klausia apie tai?!

— Atmintk, malonusis pone, jog tą viską labai lengvai galima prarasti. Jeigu gi nelaimė atsitiktų, kaip tai banko nupuolimas — juk taip tankiai atsitinka, — ir viskas be pėdsako žūtų.

— Tai bereikalinga ir tušti baimė. Tas niekadods neatsitiks ir ne galimas daiktas...

— Ir jeigu taip atsitiktų, — tyrinėjo ji artistė toliaus. — Daleiskime, jog palikau tavo patį, — nusijuokė žavėjančiai, — koku tada būdu ponas, kaipo šeimos galva, galėtum mane užlaikyti? Be abejonės ponas to dalyko visai nepamastėi.

— Ne, — išpažino Ignas atvirai, — nes nėra mažiausio reikalo apie tai mąstyti; meldžiu ponios intikiėti man.

— Noriu gi turėti vyrą, kurs reikalui atsiėjus mokėtų stovėti ant savųjų kojų, — aiškino jam garsi artistė. — Taigi, meldžiu tēmyti: — turi ponas per du mėnesius užsidirbinėti savo užlaikymui, vadinas, gyventi be pinigines pašalpos iš tėvo pusės. Tegu ponas bent sykį metasi gyvenimo bangosna. Jeigu pataikinsi plaukti, tai meldžiu vėl pribūti pas mane, bet ne anksčiau. Meldžiu su teikti man pasitikėjimo žodį. Išimtinai stačiau ponui tą reikalavimą.

Valandėlei praslinkus, ponas Ignas ėjo gatve, o garsi artistė nusijuokdama sekė akimis paskui jį per langą, vienok galima buvo užtėmyti josios veide pasigailėjimą. Paskian ji atsigrėžė ir pamatė veidrodyje nusijuokiančio veido atspindį, kurs išsirodė kalbas:

— Palauk truputį ir tegul jis tik liekasi tavo vyru; turės jis šokti taip, kaip jam užgriėsi.

Niumnuodama dainelę ir užganėdinta pergales triumfu, pašaukė tarnaitę, idant pagelbėtų pirmuortai suknią.

Po vienos savaitės praslinkimui tarnaitė vieną rytmetį atnešė jai laišką, kurs buvo sekančio turinio:

„Maloninga Poni!
„Paklausiau Ponios patarimo ir mečiausi gyvenimo bangosna. Išpradžij labai prastai man buvo, bet kada pamaniau sau, jog užtenka vieną irklą pajudinti, idant dasigauti puikiojo ir žaliojo krantų, tuomet net sunku buvo man prieštintis pagundai. Trokšta šir-

dingai dalaikyti duotojo žodžio, kad ir kasžin kaip man atsieitų. Meldžiu dabar paklaustyti, kaip man ėjosi ligšiol. Nusipirkęs darbininkiškas drapanas ir su mažą pinigų suma kišeniuje, išėjau darbo įieškoti. Pirmoje dirbtuvėje, kur persistačiau save už soferą, — ant laimės moku bent apsieiti su automobiliais, — net tinkamai atsakinėjau ant užklausimų apie automobilius, bet mane atstatė.

— E, brangusis, — tarė užjuvėtojas, pažvelgęs ant baltų mano rankų, — nereikalauju pono: rankos yt mokintojo.

Atsišalinau. Taip mano rankos viską sugadino. Ką gi dabar pradėjus? Einu paskui vežimo su anglimis, o kada anglis nukrito nuo vežimo pakėliau ir kaip reikia nujuodinau savo rankas, o paskui apmazgojau jas šaltu vandeniu ir ištikrųjų persiėmė kitokia išvaizda ir panašios buvo i darbininko rankas. Antroje dirbtuvėje, po trumpų „kvotimų“ priėmė mane, ir dabar uždirbu tiek, kiek man yra reikalinga gyvenimui.

Šiandieną subatos vakaras. Gyvenu su vienu kalviu, kurs turi draugų daugybę; taigi daug susieina pas jį, dikėiai rėkajuja ir net kartais susipeša tarp savęs, kas man labai nepatinka. Žadu persinešti kitur. Darbas nėra man taip baisus, kaip kad išrodė iš pirmo sykiop. Turiu geresnį valgymo apetitą, o rytais, kuomet einu gatve, džiugina mane ilgos namų eilės, kurias tekanti saulė paliečia aukšniais savo spinduliais. Pagalios, sunku man be tavęs. Prižadau laiks nuo laiko pranešti apie save iki vėlei galėsiu pasimatyti su Ponia“...

Laiškas iškrito iš garsios artistės rankų.

— Ištikrųjų myli mane, — tarė sau. — Bet, kuomet įsivaizdinu jį sau prastų darbininkų tarpe, — brrr! Ar jis vėliaus pataikins apsisvalyti nuo to brudo?!

(Užbaiga seka.)

A. Matutis.

Vietinės Žinios

Kun. Milukas Brooklynan. Jau rašėm apie besiveriančią naują parapiją Brooklyne. Šita parapija jau esanti tikrai susitvėrusi. Ji sau apsipirko bažnyčią Williamsburge nuo vokiečių senkatalikių (ar deutch-katoliken) netoli Grand St. Dabar jau tikrai daroma ir kunigų perkilnojimas. I šitą parapiją ateina kun. N. Petkus iš rytinės Brooklyno dalies, iš Maspeth'o, o i Maspeth'ą perkėlia kun. A. Miluką iš Philadelphijos. Taigi dabar bus Brooklyne keturios lietuvių parapijos: 1) Maspeth'e — kun. A. Milukas, 2) Williamsburge senoji parapija su kun. V. Varnagiriu bei 3) naujoji su kun. N. Petkum ir 4) Centrali Brooklyne su kun. A. Kuodžiu. Yra dar ir penka — tai pernai susitvėrusi taip vadinama „neprigulminga“ parapija su savaimi „įsišventusiu“ kun. S. Krikščiunu, kuris sau įsitaisė maldyklą ant Grand str. ir turi apie 60 parapijonų.

Prie to reikia pažymėti, kad su kun. Miluku iš Philadelphijos turės čionai pareiti ir laikraštis „Žvaigždė“. Todėl dabar Brooklyne turėsime net tris lietuviškus laikraščius (pridedant „Tėvynę“ — bus keturi Didžiajame New Yorke).

Iš Amerikos Lietuvių Ukėšų Klubo. Pereitą pėtnyčios vakarą Am. Liet. Ukėšų Klubo susirinkimas — pirmą sykį kaip mi-

tingai tapo atkelti i pėtnyčias (pirmiaus buvo laikoma nedėdieniais). Šiame susirinkime buvo perstatyti net aštuoni nauji nariai: Pakinkis, J. Juodzevičius, B. Minderis, V. Naurušaitis, J. Neviackas, M. Mačys, P. Šukys, B. Girdis. Nuo pereinoto perstatymo priimta šie nauji nariai: A. Zacharuskas, A. Kalinauskas, J. Safrigalis. Tarpe svarbesnių tarimų, kalbėta apie prisidėjimą prie apvaikšėjimo geuzinės šventės. Kaštais prisidėti ne nuo sarnarių, bet nuo draugijos.

SLA. vakarėlis. Ateinantį nedėdienį, kovo 22, vietinė SLA. 83 kuopą rengia savo vakarėlį, kuriame bus rodomi judantieji paveikslai, p. V. K. Račkauskas skaitys prelekciją, taipgi bus deklamacijos ir ant galo šokiai. Tarpe judomųjų paveikslų bus parodyta gaisras ir nuskendimas laivo „Volturno“. Tai bus Tautiškojo Namų svetainėje, o prasidės nuo 4 val. po pietų. Nepasigailės, kas atsilankys, nes gana dailus žada buti programos, prie to gi dabar labai parankus laikas.

Reikalauja bedarbiams miesto namų. Labor Lyceum salėje buvo didelis minios susirinkimas. Kalbėta apie budus, kaip bedarbius sušelpiti ir išnešta nutarimas, kad miestas leistų bedarbiams užimti nakvynei Brooklyne statomus ginklų sankrovos ir kazarmių namus. Taipgi reikalauja, kad miesto majoras užvestų darbus taisymui valstijos kelių ir tiltų, kur susirastų bedarbiams užsiėmimas.

Kova del telefonų. Albany legislaturon įnešta Goldbeogo bilius, kad žėdnas saukimas telefonų lėsuotų tik 5c. Dabar New Yorke ima po 10c. New York Telephone Co. tam labai spiriasi. Bet, regis, šitos kompanijos godumas bus sykį apžabotas.

Saliunai nori atvirų nedėdienių. New Yorko ir Brooklyno saliunininkai vėl emė trivistis, kad jiems būtų pavelyta atidaryti saliunus nedėliomis po pietų nors ant kelių valandų. Majoras jiems atsukė kurėjąją ausį ir pasakė, kad jie kreiptųsi i Albany legislaturą.

Mėnulis neapylyė. Kovo 11 d. vakare įvyko mėnulio aptemimas lygiai kaip astronomai buvo kalendorius užtikrinę. Aptemimas prasidėjo nuo 9:41 ir traukėsi net iki 12:44 naktį. Žemės šešėlis puikiai atsimušė ant to užšalusio dangaus žiburio. Tik nedaug kas matė, nes viena, kad dangus buvo lyg apdūjęs, antra — buvo pėsėtinai šalta žiurėtojams ore stovėti.

„57 socializmai“ Pereitą nedėdienį socialistų salėje ant 5th Avenue. ir 52nd str. buvo akyva prelekcija, kurioje Dr. Joseph Slavit nupasakojo, kad dabar įvairiose šalyse yra 57 rūšis socializmo, viena su kita dikėiai nesutinkančios.

Scenos Mylėtojų Choras praėjusį ketvergą turėjo pirmą susirinkimą delei mokinimosi gaidų. Mokytojas p. K. Strumskis pranešė, kad delei svarbių kliučių negalėjo tą vakarą mokinėti, — minėdamas, kad kitą ketvergą busias liuosas ir jau pradėsias darbą. Dangelis buvo susirinkę iš pašalinųjų, kurie padavė savo pavardes ir pasizadėjo lankyties mokinimo va karais. Tad jau bukite visi pasirengę, kurie esate prisidėję prie mokinimosi ir galite dar kitus atsivesti, kol dar laikas, mokinimas

labai patogus ir pigus. Sekantis mokymo vakaras atsibus 19 d. vasario, 1914, Palace Hall, 91-93 Grand Str., Brooklyn, N. Y.; pradžia lygiai ant 8 val. vakare.

Kad nepraleisti perniek laika, kada daugelis „S. M. C.“ narių susirinko ir negalėjo mokytis tą vakarą, tad kalbėjosi apie „S. M. C.“ reikalus. Svarbiausias nutarimas tad buvo tas, kad iki teatrui gegužį 9 d. reikia dar parengti „ferai“ „S. M. C.“ naujai. Tam tikslui nutarta atidaryti aukų fondas. Taigi šiūniam mėnesiui visų Brooklynio lietuvių parėmimo aukomis. Aukus rinkti sutiko p. M. Zdanuskas. Tad, kurie išgalite paaukauti karnors dailės draugijai, širdingai visų meldžiame! Aukos pinigškos bus garsintos laikraščiuose; taip-pat, kas aukos daiktus vertės nemažiau \$3.00, ir gi bus garsinama. Jei pas kas ir neatsilankytų aukų rinkėjas, tad meldžiame pranešti per laiškiutį, adresuojant Scenos Mylėtojų Choro Valdybai — 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y., kad tokį ir tokį daiktą aukaujate „S. M. C.“, o mes pasiūšime paskirtą žmogų, kuris priims aukas.

Pasitikime, kad sulauksime parėmimo nuo geros valios viengėnėių. „S. M. C.“ Valdyba.

Prelekcijos, Kovo 22 d. (ned.), 2 val. po pietų, J. Šukys laikys Tautiško namo svetainėje (101-103 Grand Etr.) paskaitą tēmoje: „Istatymai ir moralybė“.

Subankrutijusi Bischoff'o Banka ketvergi, 12 kovo, buvo susaukusi visus žmones, kurie buvo pasidėję Bischoff'o bankoje pinigus, išrinkimui apieknų arba trustesų suradimui Bischoff'o bankos turty, pardavimo jų, ir atmokėjimui depozitoriams po kiek išteks. Šitame susirinkime turėjo būti išaiškinama depozitoriams jų prigimtoje kalboje, kam tas susirinkimas buvo šaukiamas ir ką tas susirinkimas turi nutarti. Tečiaus viskas kitaip nusidavė.

Ant 2-ros val. po pietų apie 1,000 žmonių (dauguma lietuvių) jau buvo Woolworth'o name ir susigrūdę kaip bažnyčioje. Apie tvarką nebuvo nė mislies. Vieni su kitais kalbėjosi ir ginčijosi.

Prasidėjus susirinkimui, vien angliškoje kalboje trumpai tapo paaiškintas susirinkimo tikslas, kas buvo girdėti ne toliaus kaip 2-3 sieksnius toluo nuo kalbančių. Vienas iš esančių pas stalą garsiai pasisakė (angliškai), jog galys kalbėti depozitorijų kalbose ir su visais susiprasti, tečiaus nē jokiioje kalboje neprisitarė. Tada

prasdėjo nominacija apieknų. Pirmuoju tapo perstatytas Louis C. Hoffman, antruoju Mr. Deiches, Bischoff'o bankos receiveris, o trečiuoju Edwin C. Dusenberry, ir tada paklausta, kas už juos balsuoja? Keletas iš arti stovinėjų jų atsiliopė „aye“, kas priešingi — niekas. Taip ir užsibaigė tų apieknų rinkimai, apie ką dauguma nē nuovokos neturėjo, nē suprato, kas čia darosi. Išrinktieji apieknai tuojuos išėjo iš susirinkimo. Tuli iš depozitorijų suprato, kas darosi, pradėjo šaukti, jog tai prigavystė ir kvietė susirinkusius, idant kiekvienos kalbos depozitoriai, darytų savo susirinkimus skyriumi ir aptartų ką reikia daryti, žinoma pasikvietus žinovą-advokatą.

Lietuviai, nors mažumoje, nutarė laikyti susirinkimą nedėlioje, 22 d. kovo, Tautiško Namu viršutinėje svetainėje, 101-103 Grand Str., Brooklyn'e (Williamsburge) ant 3-čios valandos po pietų.

Butų geistina, kad galintieji suteikti tikrą rodą depozitoriams ateitų į šį susirinkimą ir pamokytų žmones, ką reikia daryti.

Tuli depozitoriai tiki, jogei reiki Tuli depozitoriai tiki, jogei reiki Tuli depozitoriai tiki, jogei reiki

„V. L.“ skaitytojui (Vandergrift, Pa.). Tamistos koresp. netilps, nes joje negalima sugaudyti netik mintių, bet ir žodžių. Malonėkite rašyti aiškiau ir nemaišykite žinios pasaičių dalyku.

Guodžių Marytei. Apie tą „Jaunimo ratelį“ telpa žinutė savo nuolatinio korespondento; Tamistos žinutės netalpinsime.

Lietuviai (Detroit). Tamistos feljetonas „V. L.“ netinka — perskijtas. Rašinkite tankiau trumpas žinutes, o paskiau galėsite ir straipsnelių pabriežti.

P. Jarul. Tamistos korespondencijos netalpinsime, nes apie tai daug buvo kalbėta bei rašyta.

J. J. Nieniu. Ačiu už straipsnius — peržiūrėsimė.

A. Atgajai. Tamistos straipsnelis įspūdziai tilps sekančiame „V. L.“ numeryje; — ačiu.

Balsiajam. Straipsnelį gavome — ačiu; peržiūrėsimė.

KO LIGONIAI NORI.

Nežiurint, kokią ligą jūs turite, jūs stengiatės rasti vaista, kurisai jus pagydytu. Jūs neatbodate, koksai yra jūsų ligos vardas. Ligose, turinčiose savo svarbiausiu simptomu apetito ir kuno jėgų netekimą, reikalinga žiurėtis naujo vaisto, kaipo Trinerio Kartaus Vyno Elixiras, kuris greitai paskatina virinimo or-

ganus prie atnaujinimo veikimo, kuris suteikia natūrališką apetitą ir kuris sustiprina kūną. Šisai vaistas visiškai išvalys kūną ir užlaikys jį tyru. Skilvio, kepenų ir vidurių ligose jisai visuo-met suteikia, pageidaujamaį palengvinimą. Aptiekose. Jos. Trineris, Manufacturer, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Trinerio Linimento pareikalavimai auga, kas rodo, kad jisai veikia musų rėmėjų užganėdinimui. Jisai yra didis reumatiskufose ir neuralgiskufose skandėjimuose.

Pajieskau savo drango, Rapolo Valiuno, iš Simo, Kalvarijos pav., Suvalkų gub. Turiu prie jo labai svarbų reikalą. Kas apie jį žinotų, arba pats, malonės atsišaukti šiuo adresu: Ambr. Gumauskas, 196 — 30-th Street, Detroit, Mich.

Pajieskau savo brolio, Juozo Galavičiaus, Butanavičių kaimo, Kalvarijos pav., Suvalkų gub. Jisai gyvena Glasgow, Skotijoje. Kas apie jį žinotų arba pats teikis atsišaukti. Jonas Galavičius, Box 316, Great Neck, L. I., N. Y.

Pajieskau savo vyro, Matijošiaus Učilo, kuris mane apledo jau 5 metai. Gyveno Brooklyn'e, iš čia išvažiavo į Worcester, Mass., dabar nežinau kur jisai randasi; vienai kalba, kad jau miręs, kiti kitaip pasakoja. Jeigu kas apie jį žino melžiu man pranešti, už ką busiu didėlei dėkinga. Paolina iš kaimo Budrevičių, Keturvalakių gm., Vilkaviškio pav., Suvalkų gub. Mano adresas:

M. Učilenė, 35 So. 3rd Street, Brooklyn, N. Y. PARSIDUODA. Restauracija ir namas gyvenimui ant pardavimo. Gera proga lietuviui. Biznis gerai eina. Atsišaukit: GOODARD, 62 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (13)

ANT PARDAVIMO. Parsiduoda buėrnė su visais intaisymais, rakandai nauji, biznis eina gerai. Lietuviais apgyventa vieta. Pardavimo priežastis manau keliuoti į Lietuvą. Norintieji sužinoti apie sąlygas kreipties sekantiu adresu: Juozas Dzetaviackas, 450 Keap Street, Brooklyn, N. Y. (12)

Laivakortes atpigo.

Is New Yorko į Hamburgą	\$25.00
Is Philadelphia į Hamburgą	22.00
Is Bostono į Hamburgą	22.00
Is Baltimore į Hamburgą	22.00
Is Halifax į Hamburgą	22.00
Is New Yorko į Bremen	25.00
Is New Yorko į Antverpen	25.00
Is New Yorko į Rotterdam	22.00
Is New Yorko į Liepoją-Libavą	30.00
Is Liepojaus-Libavos į New York	34.00
Is Eitkunų per Hamburgą į N. Y.	35.25
Is Eitkunų per Bremen į N. Y.	35.50
Is Eitkunų per Rotterdam į N. Y.	37.30
Is Tilžės per Hamburgą į Baltimore, Bostoną, Philadelphia	32.10
Is Tilžės per Bremen į New York	35.45
Is Tilžės per Antverpen į N. Y.	37.25
Is Tilžės per Rotterdam į N. Y.	37.20
Is Hamburgo ir Bremen per Hull-Liverpool ant Cunard Linijos	27.25

Dėlei visokių informacijų rašykite (pridedami už 2c. markę atsakymui) ant šio adreso: J. J. PAUKSZTIS & CO., 123 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

GERIAUSIAS FALLERT'O BOCK BEER

DABAR GAUNAMAS VISUOSE SALIUNOUSE

Taipgi ir bonkutes pripiltose musu Bravore

JOSEPH FALLERT BREWING CO. Meserole Street, Lorimer Street and Montrose Avenue Borough of Brooklyn, New York

Račiuo Kelionės po Ameriką. LIETUVA JUDOMUOSE PAVEIKSLUOSE JAU AMERIKOJE.

Perstatymai atsibus: Subatos ir nedėlios vakarais, 28 ir 29 dd. Kovo, Sv. Antano Parasp. Salėje, 15-th Str. ir 49-th Ct., Cicero, Ill. Duris atsidarys nuo 7, prasidės 8:15 val. Įzanga 35 ir 25 c.; vaikams 10c.

Utarninko ir seredos vakarais, 31 d. Kovo ir 1 d. Balandžio, Prospect Bldg. Salėje, 1152 N. Ashland Ave. kamps Division St., Chicago, Ill. Duris atsidarys 7 val., prasidės 8 v. vak. Įzanga 35 ir 25 c.; vaikams 10 centų

VISTŲ FARMA Turi buti parduota. \$100 pinigais ir \$14 kas mėnuo. Moteriškė yra priversta parduoti savo namus nuo 6 kambarių ir didėlį plotą žemės, netoli stoties ir streetkario, arti didoko miestelio, daug visokių stūrų, darbo įvales. Pamatymui tos vietos tikietas dovanai. G. GLADYS, 395 Bridge Street, Brooklyn, N. Y. (13)

NAMAS ANT PARDAVIMO. Parsiduoda namas, kuriame gali gyventi šešios familijos. Didumas namo 24x30, arti fabriko, neseniai budavotas, dar tik 10-tas metas. Parsiduoda pigiai. Office 221 Wyckoff Ave., Box 724, Brooklyn, N. Y. (11)

FARMOS, FARMOS! Turiu ant pardavimo farmų didžiausioj Lietuvių Kolonijoje, kur yra 210 lietuvių fermerių. Ta kolonija randasi Michigan valstijoje, Lake Mason ir Manistee pavietuose. Tos žemės yra arti geležinkelio ir arti portavų miestų ir miestelių. Turiu daug neididirtos žemės parduoti del visokio didumo farmų; prekės nuo \$9 iki \$25 už akėrį. Turiu gerų gatavų su būdinkais gerais ir prastais, su sodais ir be solų, prekė jų pagal gerumo būdinkų ir intausmų nuo \$25 iki \$75 už akėrį. Parduodu ir ant išmokėšio; suvis mažai tereikia immokėti, o likusių sumą palaukiamė nuo 6 iki 10 metų laiko. Žemės yra visokios — kokios norėsi galėsi pasirinkti. Laukai lygūs, su mažomis kalvikėmis. Turiu palei upelius ir ežerus. Oras sveikas, vanduo gerausias ir lengvai gaunamas; jau visokie kuogeriausio užauga. Rašykite tuoj ir gausi dovanai mapą ir kniugutę ir visokią literatūrą, kur rasi aiškiai ir teisingai aprašyta apie žemę ir visą kolonijos padėjimą. Atvažiuok tuoj, kol da žemė nepabrangus. Kaip pribust ant adreso, tuoj išlipės iš trukio telefonuok į mane; aš esu farmeris ir gyvenu ant farmos; gavęs žinią, kad pribuvote, tuoj pribusiu ant dypo ar kur kitur ir paimsiu jus ir aprodysiu visokias žemes, iš kurių galėsi pasirinkti sau kokio tik jums patiks. Adresas: ANTON KIEDIS, Peacock, Lake County, Michigan. (12)

RED STAR LINE Laivai išplaukia nuo Pier (dokų) 61, North River, New York.

Kronland	March 11-th
Finland	March 18-th
Zeeland	March 21-st
Lapland	March 28-th

Laivų didumas

Finland	12,185
Kronland	12,185
Lapland	13,084 tonų
Vanderland	12,017
Sambland	7,912

KELEIVIŲ OFISAS: BOWLING GREEN BUILDING, 9 Broadway, New York, N. Y.

Telefonas: 6426—J—Market.

Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8-11 ryte, 1-3 po pietų, 7-9 vak. Seredomis 8-11 ryte.

152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

J. TOPILIS 120 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas Jokuba Kancieriu



Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš ktur nepamirškite šios puikios vietos.

253 Wythe Ave. Kamps North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PRAMONĖS ĮSTAIGA „VILIJOS“ BENDROVE

turi Vilniuje ukio mašinų fabriką ir sandėlius, apdovanota už savo dirbinius 1 aukso ir 4 sidabro medaliais, norėdama padidinti fabrikaciją, kviečia Amerikos Lietuvius prisidėti šėrais (pajais).

Kreipties: **VILNIUS, Poltavos g-vė 55, „VILIJOS“ Bendrovei.**

IN EUROPA Tankus Laivų Išplaukimai.

Puiki ir smagi kelionė Trečioje klaseje ir tarpubje didėlių ir greitų garlaivų linijos.

NORTH GERMAN LLOYD

Vidutinės kainos. Dėlei dienų, kuriose išplaukia laivai, laivakortė ir kitų žinių kreipkitės arba rašykite pas OELRICHS & CO. General Agents, 5 Broadway, N. Y., arba pas vietinius agentus.

Lietuvių Bankas Vilniuje

vardu Trečioji Vilniaus Savitarpio Kredito Draugija.

Bankas valdžios patvirtintas ir kontroliuojamas. Broliai Amerikiečiai! Dekite pinigus ant procentų: Bankas moka nuo 4 iki 6 rub. procentų. (Žiur. Vien. Liet. N. 7).

Rašykites į Banko narius: nario mokėstis nuo 20 rb. iki 1,000 rb. Siųskite pinigus į Lietuvą per Lietuvių Banką Vilniuje: Bankas pinigų priduos pagal adresą. Pinigus siųskite pašta arba per Bankus. Adresas: Russia, Vilnius, Georgievski prospekt, 19, Trejfe Vilenskoje Obščestvo Vzaimnago Kredita. VALDYBA.

NAUJAS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS „ATEITIS“

skiriamas jaunimo reikalams. Kadangi visos žmonijos geresnes ateities viltim yra jaunimas, užtad ir turi rūpėti kiekvienam jaunimo pažangumas ir apšvieta.

„ATEITIS“ yra bėpartvyiškas jaunimo laikraštis ir bėpartvyiškai tarnaus kultūriškėm jaunimo reikalams, ir rupinsis, kiek išgalint, švietimu musų jaunimo.

„ATEITIS“ gvildena ir kitokius gyvenimo klausimus. „ATEITIS“ išleidinėja nuo Naujų Metų kooperatiška bendrovė „Ateitis“ įkorporuota ant \$25,000 sulig Massachussets valstijos tiesų reikalavimo.

„ATEITYJE“ telpa kodaugiausia žinių apie musų jaunimo judėjimą ir veikmę.

„ATEITYJE“ telpa daugybė ir kitokių žinių ir žinelių iš viso pasaulio. „ATEITIS“ yra 8 (aštuonių) puslapių didumo ir prekiuoją jiktai: \$1.50 metams ir 85c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrubežines viešpatijas: \$2.00 metams ir \$1.25 pusei metų.

„ATEITIS“ antrašas sekantis: „ATEITIS“

366 W. Broadway, So. Boston, Mass. (Kas prisijūs savo antrašą, tai gaus vieną numerį pašūrejimui dykai).

Vienintelis lietuvių kalboje kooperacijos laikraštis

„BENDRIJA“

EINA IŠ VILNIAUS KAS MĖNESI.

Kaina Lietuvoje, metams 1 rub. 50 kop. Užsieniuose, 2 rub., ar \$1.10.

Adresas: **Vilnius, Semenovskaja, 10, „Bendrijos“ Redakcijai.**

Telephone: Greenpoint 8.

Daktaras A. S. Jankauckienė

Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų. Iško prie palatų.

VALANDOS: Nuo 12-3 po pietų, nuo 7-8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)

272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Tel. 205 Greenpoint

Specialistas žirdies ir plaučių ligų.

OFFICE HOURS: 8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

LIETUVIS DAKTARAS J. W. ZIGMONTA

8-10:30 ryte 2-4:00 po pietų 6-8:00 vakare

185 So. Washington St. WILKES BARRE, PA.

Kraujo Nevalumas

Visados eina ranka rankon su veido išblėškimu ir nusilpnėjimu. GRYNAS KRAUJAS reiškia tą patį, ką sveikata ir graži veido spalva. Apvalykite kraują savyje imdami

Severos Kraujo Valytoja (Severa's Blood Purifier)

o per tai išnaikinsite ir išgydysite išberimus, votis, niežus ir tam panašus odos liguistumas. Kaina Vienas Doleris.

SEVEROS TAB-LAX. Palinosuojanti saldukai. Vaikams ir suaugusiems. Pasekmingi ir gardūs. Kaina 10 ir 25 centai.

Reikalaukit Severos Vaistu ir neimkit kitų. Jusų aptiekorius juos laiko pardavimni. Jeigu jų neturėtu, tai nuo mus juos gali parsitraukti kiekvienas, prisintęs kiek jos kaštuoja.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Rusija Vienatinė tiesi linija Rusija ir tarp Amerika ir Kanada



Greičiausi Geriausi, Didžiausi Dviračiai... A. E. JOHNSON & Co. Gen. Pass. Ag. 27 Broadway, New York.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulyje.

IŠEINA kas UTARNINKA ir PĖTNYČIA Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj: Ant viso meto \$2.50 Ant pusės meto \$1.25 Ant ketvirtio meto 65c. EURO- Beisijoje ir Lietuvoje \$3.50 Anglijoje ir Škotlandijoje 15 sh. POJE Prusose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO. Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA: Amerikoje ant viso meto tik \$1. Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh. Prusose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULE" ir "LINKSMA VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 ta Ameriką, in Resiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co. 520-522 W. South Al. MAHANOY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelio Europos keliaujančiams. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasażierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auginių kielias). Trumpiausias kielias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Angliją Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.

Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susisiekimas. Artymiesni informacijų apie kielias, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

George A. Cullen, Passenger Traffic Man'r 90 West Street, N. Y.

Telephone 854 W. William sburgh. Williamsburgh BATHS. F. TEITELBAUM, savininkas.

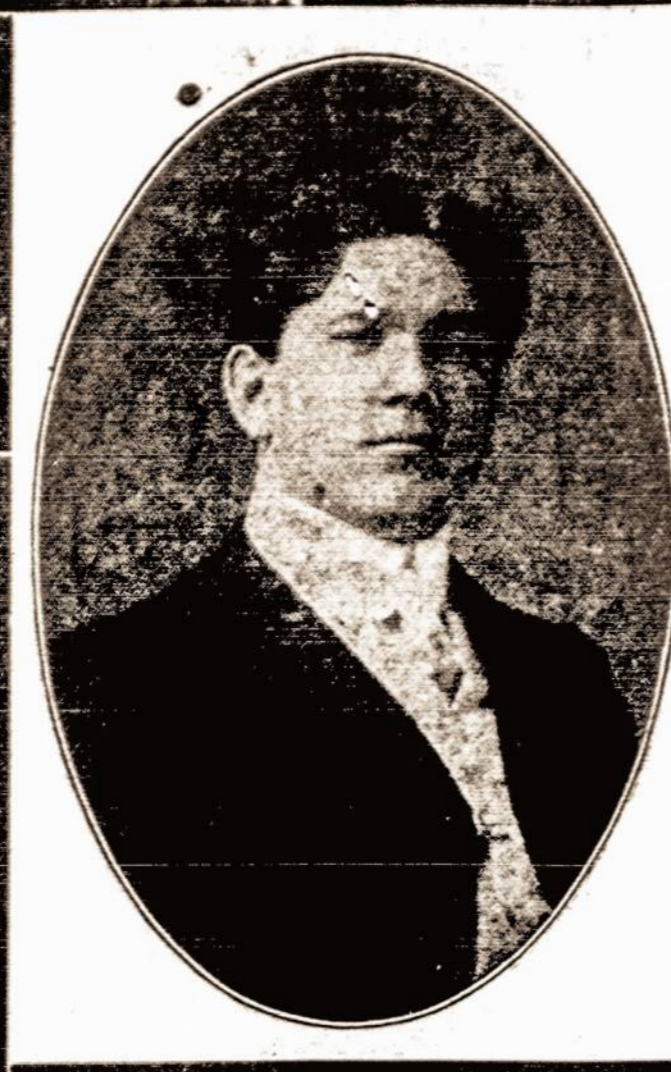
Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.) BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Tel. 2334 Greenpoint. PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielta, elius, visokis vynas, krepenči cigaras, ir pulkų skandžiai. Salė dėl mitygų ir veseligi. Nepamirškite šios atskaitaus vietos, o busi užganėdinti. 73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.



Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleviai visados bus užganėdinti.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Siovu po kaulciją \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidė dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skanusis ir sveikis visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugikai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS, 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8-R)

Tel. 279 Greenpoint Geriausia lietuviams užeiga pas

JONAS KULBOKA

Skanus Alus, Gardi Arielta, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai. 74 Grand Street Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y.



Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo IŠSIVERŽIMO

Verikosele arba netikrasis išsiveržimas. Pučakai ir visokios Odos Ligos. Be jokios operacijos, skaudėjimo ar apleidimo savo kasdieninio darbo.



PRIEŽASTIS IŠGYDIMO. 1. DEL TO—Kad jojo neskaudanti metoda likos naudota per jį suviršum 25 metus, o josios naudingumas likos prisavintas per teip vadinamus Specialistus Rūpiuros, kurie jaja ir naudoja.

2. DEL TO—Kad suviršum in 12,000 išgyde ligitoni, o nekurie pribuvo iš tolimų žalių gydysis, o kuris jis vienas pasekmingai tik gydo.

3. DEL TO—Jog kožna savo žodį gali pinigiskai ir profesionaliskai užtikrint, kuri duoda ligitoni, o budamas tarp ju 25 metų yra gana paliduančiu.

G. A. Frizinger (poliemonas) Wilkes-Barre. Pa. išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo 5 metai atgalios, nuo to laiko ne nešioja jokin diržu. T. R. Williams, anglekasis iš Hyde Park, Pa. išgydytas nuo išsiveržimo, 5 metai kaip diržo ne nešioja.

W. H. Greenwalt, mašinistas prie Prospect Brekerio, Breslau, Pa., du vaikai 3 ir 9 metų senumo išgydytas nuo išsiveržimo, o diržo ne nešioja 2 metu. C. H. Adams, fajeronas, Sheldon Alex Works, Wilkes-Barre, Pa., išgydytas nuo išsiveržimo, kurį turejo 15 metų.

Skaitykite ką sako šitas išgydytas pacijentas apie Dr. O'Malley. Unijos Docking bosas Rubs' kasykloje Luzerne, Pa. sako: Courtedale, Pa., Nov. 23, 1911.

Garbus Daktare O'Malley: Rašau šita gromatą idant duoti jums žinoti, kad likau išgydytas su jusų pagelba. Paveilnu jums mano vardą garsinti idant kiti sergantai taja liga žinotų pas ką turi kreiptis jieskodami pagelbos.

Ant. Kutterberg, boks 131, Luzerne, Pa. Su taja is paliudymais delko turėtum dar vilkinti ir neatleiti ant rodos pas Dr. O'Malley kuris tave PERŽIURĖS UŽDYKA ir pasakys kas tau kenkia ir geriausia rodą kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok iš 25 metinės praktikos ir nebusi pavojuje. Pasikalbėjimas ypatiskai ar per gromatą. Atsiusk adresa ir 2c. markę: o prisiusim knyguę apie išsiveržim užpėtytum koperte.

Dr. Alex O'Malley, 158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa. Kur lietuviškai susikalbama ir susirašoma.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidans popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagrąžinimas sienos kiekvieno lietuviuo stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu. Pasiskubinkite kiekvinas igyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu: J. J. PAUKŠTIS & CO. 120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Ar matei kada-nors laikraštį "DRAUGA"?

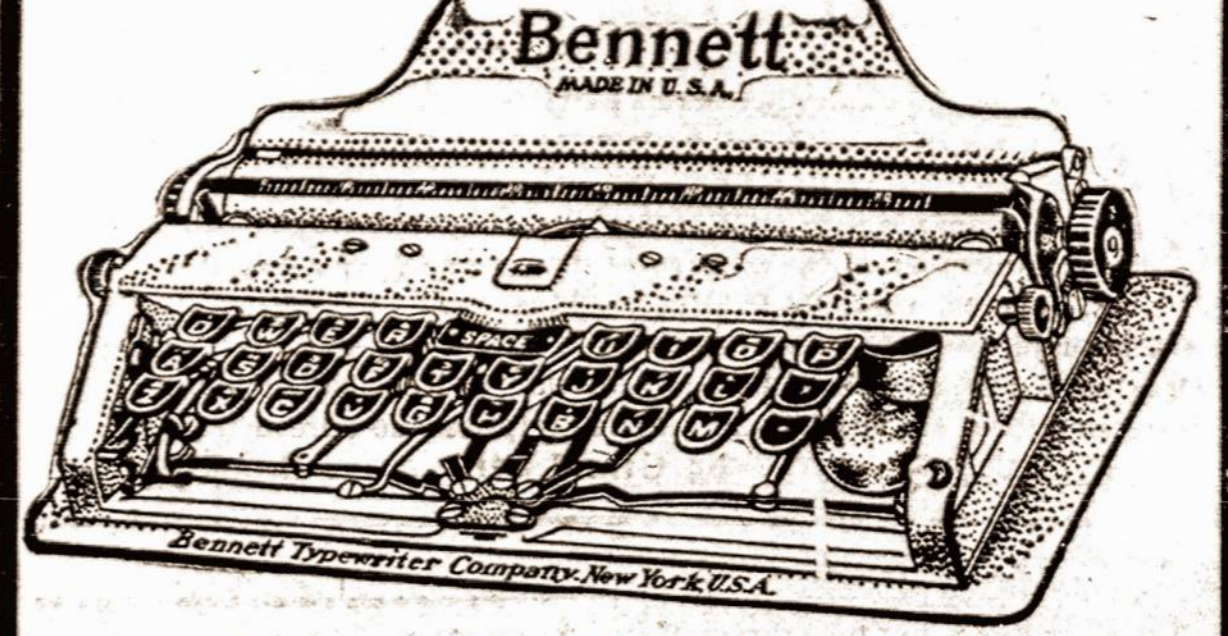
"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus. "DRAUGAS" atliecia metams \$2, pusai n. \$1 Užsienio metams \$3, pusai metų \$1.50 Rašydami laiskus adresuokite DRAUGAS PUB. CO. 2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Ar Skaitėi Kada Laikraštį "LIETUVA"?

Gal nežinai kur ją gauti? "LIETUVA" Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik \$2.00, pusai metų \$1.00. Rašyk adresu: A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Benneti Typewriter yra tai naujiausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliskais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir branganės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.



Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima varuoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 literas ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėtą į labai puikią skrynelę ir ją galima nešioti rankoje, arba kišenėje. Ji yra netikrai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai upatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co., 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Undertaker). Išbalsamuojas ir laidotuvių Direktorius. Karjeros laidotuviams, veselioms ir krikščionims. Lietuviškai, krepikties reikale pas lietuvi. Mano gyvenimo ofisąs atdaras diena ir naktį. 213 1/2 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y. Branch Office 48 Hudson Ave.

Daktaro Stankaus Sanatorium

Vienatinis Lietuvis Daktaras Philadelphiaje. Gydo visokias ligas vyrų, moterų, vaikų ir daro operacijas.

Dr. Ignatas Stankus, po užbaigimui regaliariki daktarisko mokslo steitaviskame Indianos Universitete, po apmaturimui diplomos, važiuo mokesti į New York Post Graduate Medical School and Hospital kurie yra net didžiausias medicinos moksline visioje pasaulije. Čion specialiskai mokosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ir užkrečiamas ligas. Teipgi, Ignatas Stankus buvo miestav daktaru mieste Indianopolis, Ind., kur praktikuvojo dienomis ir naktimis po hospitalu dispensarės. Dabar jau kelintas metas kaip daktaras Ignatas Stankus užsidėjo savo ločą Igonbutį an puikiausios gatvės Philadelphiaje po numeris 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

PADEKAVONĖS UZ ISGYDYMA.

AS ANTANAS FERGIS, 1117 Brandwynne St., Philadelphia, dėkavojo daktarui, savo tautieini Ignatui Stankui už išgydytą manes nuo taip baisios ligos, karščio, skaudėjimo galvos, jautimo šalcio su prakaitavimais, skaudėjimo vidurių ir abeno nusilpėjimo. Steponas Baranaitis, 846 So. Ercot St., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jautiau negerumą gerklėje, o prieš atmainą oro net ir skausmą. Ant galo iš karto pradėjo tirti kakias, gelti galva ir pasikėti didis karščis. Dr. Stankus po sustabdyto karščio, padarė man operaciją savo ligituvių ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejauciu ir esu sveikas. Franciskas Skvernai čis, 12 Reed St., Philadelphia, sako, taip daug daktarų atankiau, bet nevienas manes negalėjo išgydyti, kuomet atsisaukiau į Dr. Stankaus ligituvių, likaus į trumpą laiką visiškai išgydytas. Konstintinas Mežys, 223 Reed St., Philadelphia, likos išgydytu nuo gėlimo galvos, negirdėjimo ir tekėjimo iš ausų. Ona Kacinskienė, 2636 Madison St. ir Valerija Kacinskienė, 3252 Tilton St. Philadelphia, abidvi likos išgydytos nuo skaudėjimo galvos, nedirbimo ir užkietėjimo vidurių, skaudėjimo nugaros ir po širdis. Franciskas Szarka, 1331 Wood St., Philadelphia, Pa., turėjau romas ant kaktos kojos. Kitas negalėjau išsigyti, bet daktaras Ignatas Stankus išgydė tas romas savo ligituvių ir trumpą laiką. M. Belogriecas, 52 Lancheater St., Montreal, Que., Canada, rašo taip: dėkavoju daktarui Ignatui Stankui už prisintinimą gyduoliu, katros išgydė mane nuo skaudėjimo pasirdžių, skaudėjimo galvos, gėlimo nugaros, kosulio ir sunkaus kvėpavimo. Tokių padėkavonių yra šimtai ir visų čion sutalpinti yra negalima. Tos padėkavonės yra patalpinatos su pavėjiumi pačių pacientu, o kitos yra užlaikomos didžioji slapti bėje.

Daktaras Ignatas Stankus parašė daktariską knyga apie džiova, o ne užligo paraišys apie visas ligas ir illeis po vardu Knyga Medicinos. Dabartinė ta knyga yra labai naudinga dėl sergančių kaip tikrai ir teisingai gydysis, o sveikiems kaip nuo to pavojingos ligos apsaugoti. Kaina tos knygos 2c. Pinigus galima prisiųsti paštos ženkliais (stampaoliu). Visomot reik kreiptis tiesiog į Daktaro Stankaus ligituvių ant šito tikro adriso, taip:

Dr. Ignatius Stankus 1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa. Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 9 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 val. po pietų.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupertingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreiškiti guodotiniems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus aukščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausia praktikę ir dėl to galu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai. Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.



ZMIJECZNIK

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENUŠOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SŪKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelti, neįleskok rodos pas kokius nemokintus žydėjus ar kryžiuokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo ločną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų, — pas

ALBERTA G. GROBLEVSKI, Plymouth, Pa.

„Lienkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tūkstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptose užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nestigaliesi. Adresas: Albertas G. Groblevskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

Nepamirškite Tautiško Namol

Erta, daili salė mitygams, veselijoms, teatrims ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpija cigari, skanus užkančiaziai ir nakvinė. TAI LIETUVIŲ UZEIGA. A. RAZUTIS 101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint.

Advertisement for H. B. ROSENBERG'S WHISKEY, featuring an image of a bottle and text: PRIETELIAI LIETUVIAI 12 dideliu ir 12 mažu. H. B. ROSENBERG, BROOKLYN, N. Y. Telephone 1102 Wmmsburgh.

Advertisement for ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS. Buve 9 metus Skyriaus Virstulniku, Inspektorium Suvienyčių Valstijų Imigracijos: turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda vlioktas vayas (provas) visuose teismuose ir dpartimentų skyrionse. Gavimui patarimų, krepikties laišku, [dėdama] krasos ženkliki atskaitum. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiskai į visas Valstijas ir miestus suvų pasitelkiamas. Adresas: KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Advertisement for Jonas S. Lopatto, Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universiteta), užsilma varymu prory risuose teismuose. Ofisas ramose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA. Office Phone Peoples 87 Bell 47 Residence Peoples 1100

Advertisement for FIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius. Geras darbas. Vidutiniska cionia. G. BENSON, 228 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.